

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Sprawozdanie okresowe z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013

I. Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: KONWERGENCJA
	Kwalifikowany obszar: POLSKA/WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE (NUTS 2)
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): 2007PL161PO012
	Nazwa programu: REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2007-2013
SPRAWOZDANIE OKRESOWE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Numer sprawozdania: I/2013/RPO/16
	Okres sprawozdawczy: 01.01.2013 – 30.06.2013

SPIS TREŚCI:

I. Informacje wstępne	1
<i>Spis tabel, wykresów i map</i>	<i>4</i>
II. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem	7
<i>1. Realizacja i analiza postępów</i>	<i>7</i>
1.1 Informacja na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego	7
1.2 Informacje finansowe	8
1.3 Analiza jakościowa	11
<i>2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu oraz podjętych środków zaradczych</i>	<i>87</i>
<i>3. Informacje o przeprowadzonych kontrolach w trakcie realizacji programu w okresie sprawozdawczym.....</i>	<i>94</i>
<i>4. Oświadczenie instytucji zarządzającej o przestrzeganiu prawa wspólnotowego podczas realizacji programu</i>	<i>94</i>
4.1 Zgodność realizowanego programu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych	94
4.2 Zgodność programu z zasadami pomocy publicznej	95
<i>5. Informacja o realizacji dużych projektów.....</i>	<i>98</i>
<i>6. Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej</i>	<i>98</i>
<i>7. Wypełnianie zobowiązań w zakresie promocji i informacji.....</i>	<i>100</i>
<i>8. Oświadczenie Instytucji Zarządzającej</i>	<i>100</i>

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik I	<i>Tabela 1. Postęp rzeczowy RPO WO 2007-2013.....</i>	101
Załącznik II	<i>Tabela 1. Stan wdrażania programu operacyjnego według osi priorytetowych na dzień 30 czerwca 2013 r.....</i>	141
	<i>Tabela 3. Wydatki ujęte w poświadczeniach i deklaracjach skierowanych do KE oraz płatności okresowe zrealizowane przez KE.....</i>	143
Załącznik III	<i>Tabela 3. Wielkość zakontraktowanej (umowy/decyzje) i przekazanej (wyplaconej) pomocy publicznej oraz pomocy de minimis od uruchomienia programu operacyjnego w podziale ze względu na działania i podstawę udzielenia pomocy.....</i>	144
Załącznik IV	<i>Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji.....</i>	147
Załącznik V	<i>Materiały informacyjno-promocyjne (płyta CD)</i>	

Spis tabel, wykresów i map

Tabela 1.	Stopień realizacji wskaźników programowych w ramach RPO WO 2007-2013	8
Tabela 2.	Nabory wniosków w procedurze konkursowej i pozakonkursowej przeprowadzone w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu	11
Tabela 3.	Indywidualne projekty kluczowe w ramach RPO WO 2007-2013	19
Tabela 4.	Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym	25
Tabela 5.	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 1 w II półroczu 2013 r.	26
Tabela 6.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 1 od uruchomienia Programu	27
Tabela 7.	Stan wdrażania działania 1.2 od uruchomienia Programu	34
Tabela 8.	Stan wdrażania Osi priorytetowej 2 w okresie sprawozdawczym	45
Tabela 9.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 2 od uruchomienia Programu	46
Tabela 10.	Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym	51
Tabela 11.	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 3 w II półroczu 2013 r.	52
Tabela 12.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu	52
Tabela 13.	Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym	59
Tabela 14.	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 4 w II półroczu 2013 r.	59
Tabela 15.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu	60
Tabela 16.	Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym	68
Tabela 17.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu	68
Tabela 18.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu	75
Tabela 19.	Roczne Plany Działań Pomocy Technicznej w ramach RPO WO 2007-2013 – podpisane umowy/ wydane decyzje od uruchomienia Programu	79
Tabela 20.	Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu	80
Tabela 21.	Terminy i tematy omawiane podczas posiedzeń KM RPO WO 2007-2013 w I półroczu 2013 r.	88
Tabela 22.	Wartość wszystkich wydatków dokonanych w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych kategorii (w okresie sprawozdawczym)	98
Tabela 23.	Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/umowami o dofinansowanie)	99
Wykres 1.	Liczba wniosków po ocenie formalnej, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym (01.01.2013 – 30.06.2013)	9
Wykres 2.	Wartość dofinansowania z EFRR wniosków po ocenie formalnej, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym (01.01.2013 – 30.06.2013)	9
Wykres 3.	Wartość wydatków wykazanych przez beneficjentów we wnioskach o płatność oraz środków zatwierdzonych przez Instytucję Certyfikującą (01.01.2013 – 30.06.2013)	10
Wykres 4.	Poziom wydatków UE w zatwierdzonych przez IC deklaracjach w podziale na poszczególne regionalne programy operacyjne	10
Wykres 5.	Poziom wykorzystania alokacji (EFRR) w podziale na Osi priorytetowe RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu	13

Wykres 6.	<i>Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w środkach zakontraktowanych z EFRR (z wyłączeniem projektów pomocy technicznej)</i>	14
Wykres 7.	<i>Zakontraktowanie środków z EFRR w podziale na obszary wsparcia (z wyłączeniem projektów pomocy technicznej)</i>	14
Wykres 8.	<i>Dofinansowanie z EFRR wniosków na poszczególnych etapach wdrażania od uruchomienia Programu oraz w okresie sprawozdawczym</i>	18
Wykres 9.	<i>Liczba i wartość dofinansowanych umów realizowanych w ramach RPO WO 2007 – 2013 wypełniających założenia poszczególnych strategii</i>	21
Wykres 10.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	23
Wykres 11.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	24
Wykres 12.	<i>Liczba i wartość udzielonych pożyczek w podziale na rodzaje przedsiębiorstw</i>	34
Wykres 13.	<i>Liczba i wartość udzielonych poręczeń w podziale na rodzaje przedsiębiorstw</i>	34
Wykres 14.	<i>Udział poszczególnych rodzajów innowacji w ramach zakończonych projektów innowacyjnych (kategoria interwencji 07)</i>	37
Wykres 15.	<i>Rozkład podpisanych umów w ramach poddziałań 1.1.2, 1.3.2 i 1.4.1 wg Sekcji PKD 2007</i>	41
Wykres 16.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	44
Wykres 17.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	44
Wykres 18.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	50
Wykres 19.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	50
Wykres 20.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	57
Wykres 21.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	58
Wykres 22.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	66
Wykres 23.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	67
Wykres 24.	<i>Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	74
Wykres 25.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	74
Wykres 26.	<i>Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 7 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów</i>	79
Wykres 27.	<i>Procentowy udział poszczególnych grup podmiotów w całości udzielonej pomocy publicznej</i>	96
Wykres 28.	<i>Procentowy udział poszczególnych programów pomocowych w całości udzielonej pomocy publicznej</i>	97
Wykres 29.	<i>Udział poszczególnych programów pomocowych w całości udzielonej pomocy publicznej (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny)</i>	97

<i>Mapa 1.</i>	<i>Zestawienie liczby i wartości podpisanych umów (dofinansowanie z EFRR) w podziale na gminy województwa opolskiego wg siedziby beneficjenta</i>	<i>15</i>
<i>Mapa 2.</i>	<i>Zestawienie podpisanych umów w podziale na wybrane obszary wsparcia - wg siedziby beneficjenta</i>	<i>16</i>
<i>Schemat 1.</i>	<i>Zestawienie dokumentów IZ RPO WO 2007-2013</i>	<i>84</i>

II. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem

1. Realizacja i analiza postępów

1.1 Informacja na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego

Informacje nt. postępu rzeczowego w zakresie wskaźników produktu i rezultatu zawartych w RPO WO 2007-2013¹ oraz w Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WO 2007-2013², zostały zaprezentowane w *Załączniku I*.

W związku z tym, iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony, tj. dzielą się na podwskaźniki, przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe. W ramach Programu założono realizację **90 wskaźników**, w tym: 49 wskaźników produktu oraz 41 wskaźników rezultatu.

W przypadku, gdy wskaźniki mają swoje odpowiedniki we wskaźnikach kluczowych, dane pochodzą z Krajowego Systemu Informatycznego [KSI (SIMIK 07-13)]. Pozostałe osiągnięte wartości wskaźników zaprezentowano na podstawie danych zawartych w Lokalnym Systemie Informatycznym – SEZaM RPO WO 2007-2013. W przypadku wskaźników w których wartości należało przeliczyć z PLN na Euro zastosowano kurs: 1 Euro = 4,2667 PLN.

Osiągnięte wartości oraz szacowane do osiągnięcia wartości wskaźników zostały przedstawione kumulatywnie, w oparciu odpowiednio o: zatwierdzone wnioski o płatność końcową i zawarte umowy/wydane decyzje, zarejestrowane w KSI (SIMIK 07-13) do 30 czerwca 2013 r.³. Szczegółowe informacje nt. postępu rzeczowego podano przy analizie postępu wdrażania poszczególnych Osi priorytetowych.

Analiza postępu realizacji wskaźników została przeprowadzona w oparciu o dopuszczalne odchylenia od wartości docelowej wskaźnika, analogicznie jak w sprawozdaniu rocznym za 2012 r. Określono iż wskaźnik uznaje się za osiągnięty w przypadku odchylenia wartości wskaźnika od planowanej wartości docelowej do +/- 25%. W przypadku, gdy odchylenie wskaźnika jest większe niż +/- 25% wskaźnik uznaje się jako nieosiągnięty/przekroczony, natomiast jeżeli nie podpisano żadnej umowy zakładającej realizację wskaźnika, wskaźnik określa się jako przed realizacją.

Obecnie we wszystkich Osiach priorytetowych rozpoczęła się realizacja wszystkich wskaźników programowych, za wyjątkiem wskaźnika *Liczba projektów z zakresu naprawy infrastruktury uszkodzonej w wyniku powodzi*, który realizowany będzie w ramach projektu kluczowego *Przebudowa mostu w ciągu drogi 1404 O Cisek-Bierawa* (projekt otrzyma wsparcie ze środków dostosowania technicznego przeznaczonych na niwelowanie skutków powodzi).

W *Tabeli 1* przedstawiono informacje nt. ogólnego stopnia realizacji wskaźników programowych na podstawie podpisanych umów, z którego wynika, że ponad 75% wskaźników produktu zostanie osiągniętych tj. 37 wskaźników, a spośród wskaźników rezultatu szacuje się osiągnięcie około 66% wskaźników. Niecałe 29% wszystkich wskaźników produktu i rezultatu odbiega od wartości docelowej o ponad 25%.

Dokładne informacje nt. stanu realizacji poszczególnych wskaźników zostały opisane w ramach analizy jakościowej poszczególnych Osi priorytetowych.

¹ Zaktualizowany Program zatwierdzony przez Komisję Europejską Decyzją nr K (2011) 9364 z 13 grudnia 2011 r.

² Wersja 50 zatwierdzona *Uchwałą nr 3796/2013* Zarządu Województwa Opolskiego z 18 czerwca 2013 r.

³ Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych, tj. na poziomie Osi priorytetowej.

Tabela 1. Stopień realizacji wskaźników programowych w ramach RPO WO 2007-2013

Status Nr osi	WSKAŹNIKI PRODUKTU				WSKAŹNIKI REZULTATU			
	Osiągnięty	Przekroczony/ nieosiągnięty	Przed realizacją	Σ	Osiągnięty	Przekroczony/ nieosiągnięty	Przed realizacją	Σ
Oś 1	11	4	0	15	7	7	0	14
Oś 2	1	1	0	2	6	1	0	7
Oś 3	7	1	1	9	2	1	0	3
Oś 4	4	2	0	6	3	3	0	6
Oś 5	7	1	0	8	4	0	0	4
Oś 6	2	1	0	3	4	0	0	4
Oś 7	5	1	0	6	1	2	0	3
RPO WO 2007-2013	37	11	1	49	27	14	0	41

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

1.2 Informacje finansowe

Dane o postępie finansowym w okresie sprawozdawczym oraz narastająco zostały zaprezentowane w tabelach finansowych (*Załącznik nr II*).

Dane zawarte w treści sprawozdania przedstawiono w zaokrągleniu do milionów złotych. Wszelkich zaokrążeń (ogółem dla Programu oraz w ramach poszczególnych osi priorytetowych) dokonano tak, aby prezentowane kwoty były zgodne z tabelami finansowymi zawartymi w *Załączniku nr II* do sprawozdania oraz tabelami wygenerowanymi wg stanu na 30 czerwca 2013 r. z *Oracle Discoverer*. Innymi słowy, zaokrąglone wartości ogółem dla Programu wynikają bezpośrednio ze wspomnianych tabel finansowych a nie matematycznej sumy zaokrąglonych wartości poszczególnych osi.

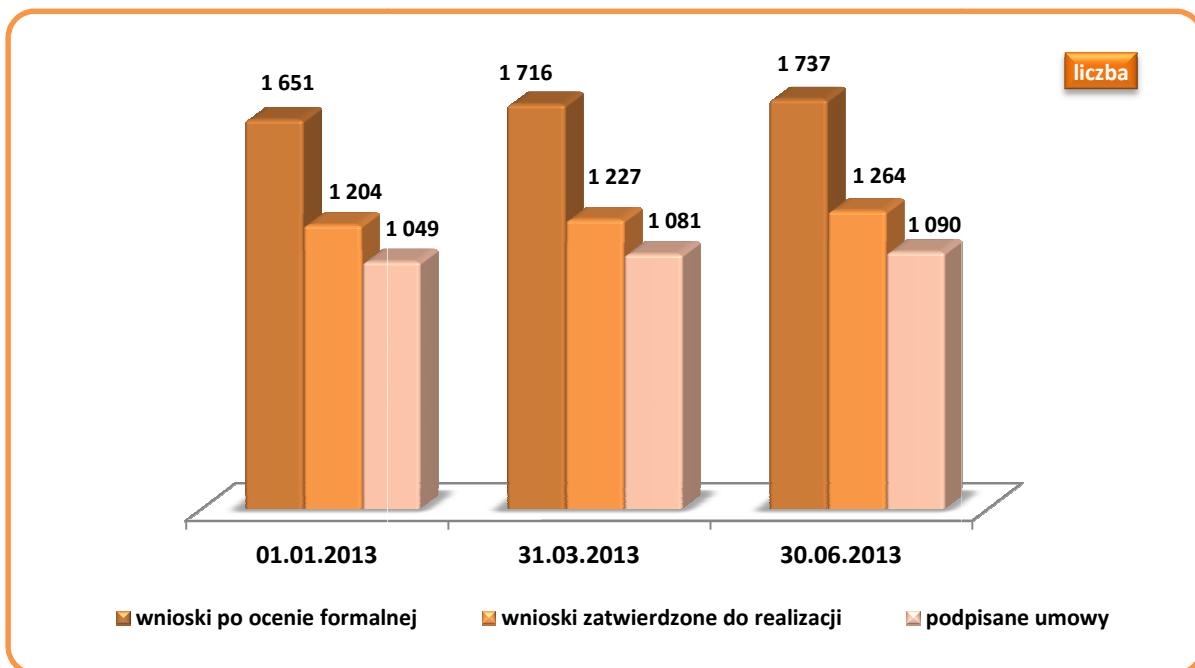
Wykresy 1 – 3 przedstawiają postęp finansowy Programu w porównaniu z 31.12.2012 r. Biorąc pod uwagę liczbę wniosków po ocenie formalnej, projektów zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów, największy przyrost w stosunku do końca grudnia 2012 r. można zauważyć w ramach wniosków po ocenie formalnej – ponad **5%**.

W zakresie wartości dofinansowania z EFRR wniosków po ocenie formalnej, wniosków zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów największy przyrost odnotowano w zakresie wniosków zatwierdzonych do realizacji - ponad **5%** wzrost w stosunku do wartości osiągniętych na koniec 2012 r.

Biorąc pod uwagę środki zatwierdzone przez Instytucję Certyfikującą oraz wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność (w stosunku do grudnia 2012 r.) odnotowano przyrosty - odpowiednio 11% i 6%.

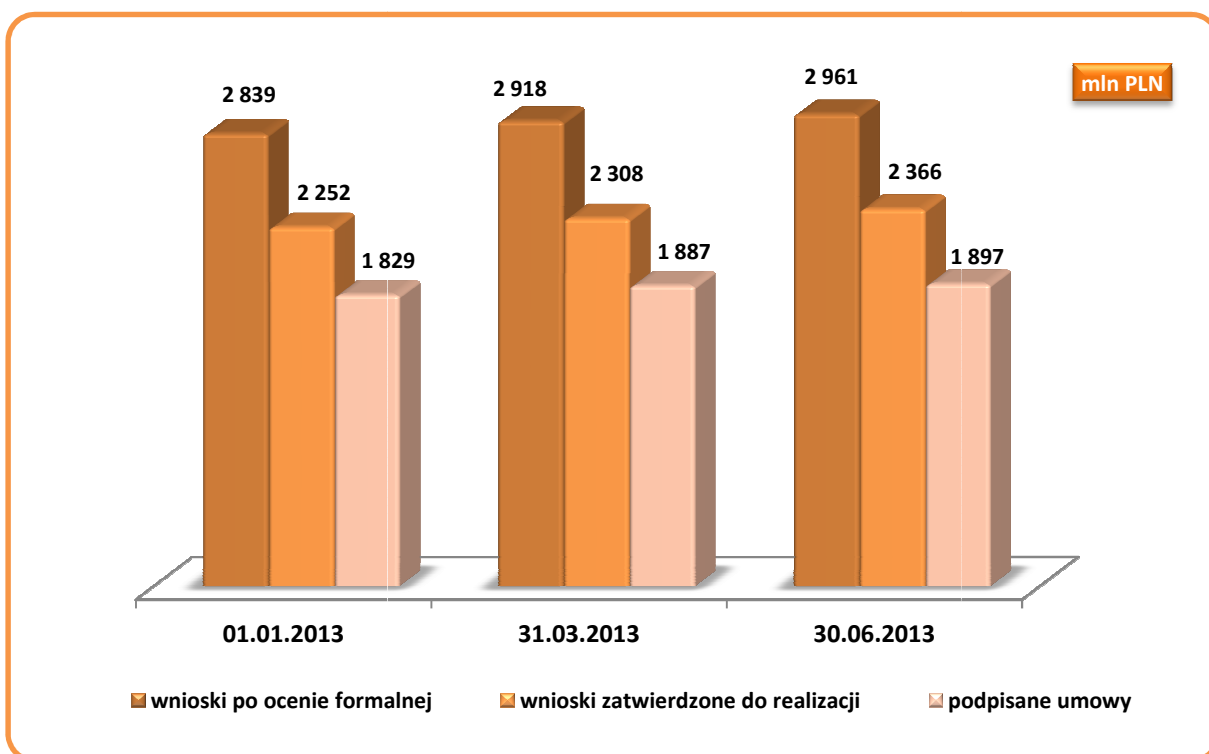
Województwo opolskie wg stanu na 30 czerwca 2013 r. zajmuje **pierwsze miejsce w kraju** pod względem poziomu wydatków odpowiadających środkom UE w zatwierdzonych przez IC deklaracjach (ok. 72%), co przedstawia *Wykres 4* oraz poziomu wydatków UE w zatwierdzonych wnioskach o płatność (ok. 74%).

Wykres 1. Liczba wniosków po ocenie formalnej, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym (01.01.2013 – 30.06.2013)

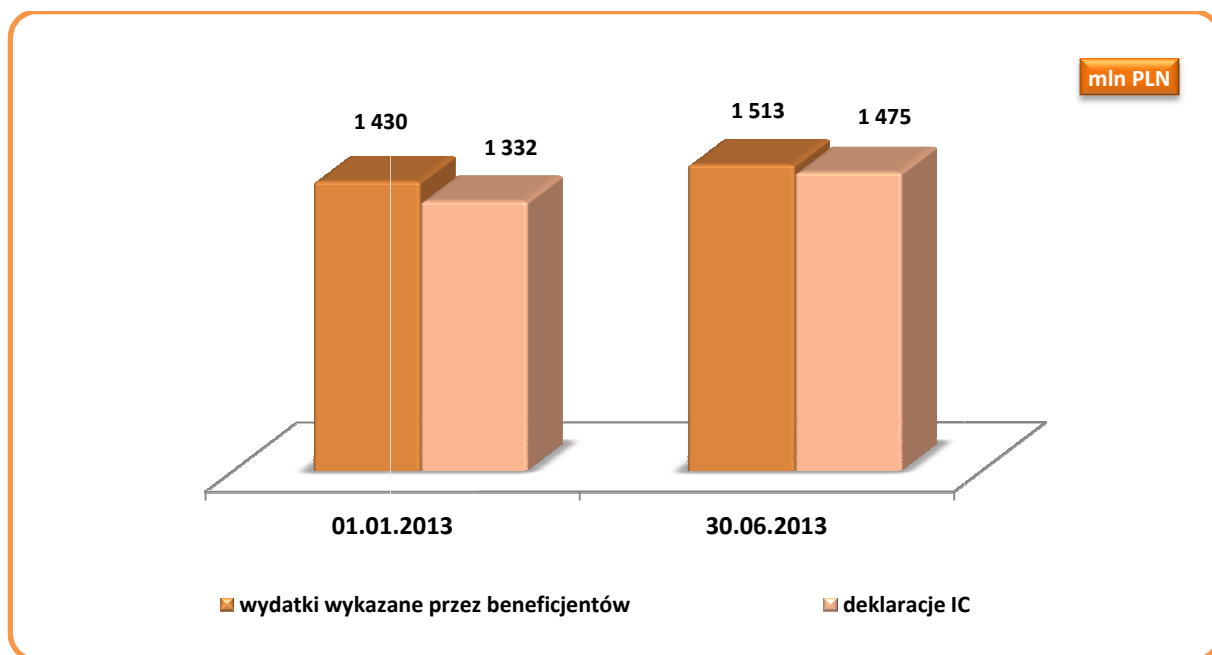
Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 2. Wartość dofinansowania z EFRR wniosków po ocenie formalnej, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym (01.01.2013 – 30.06.2013)

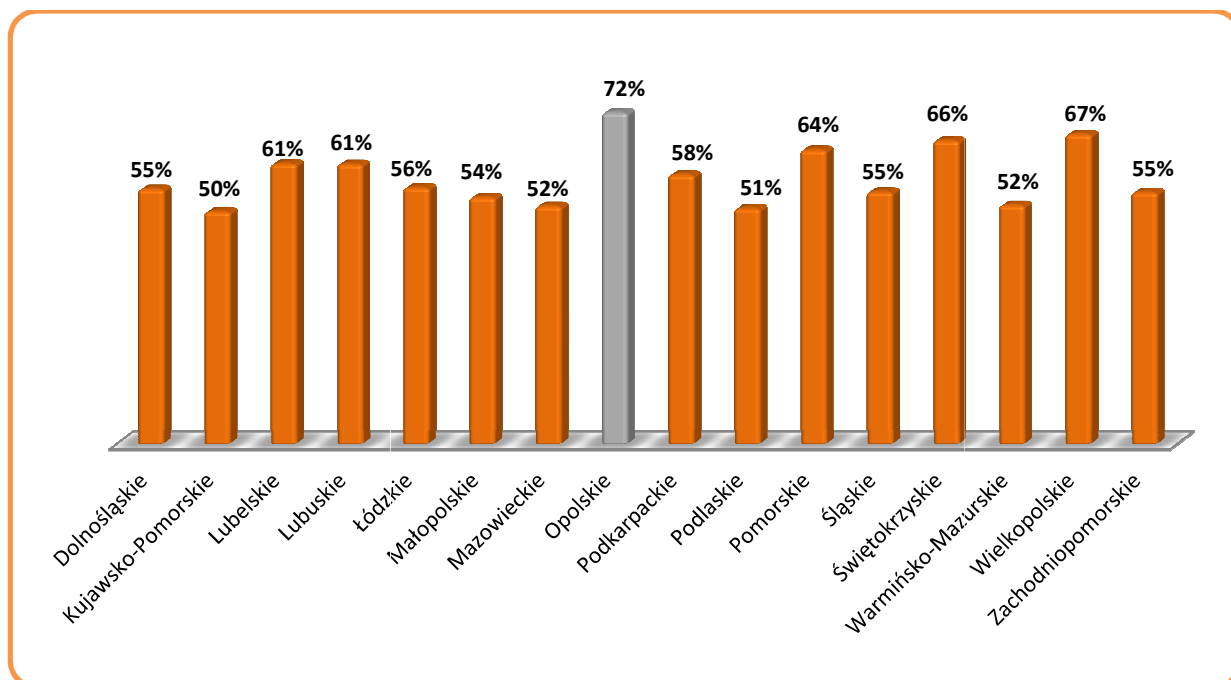
Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 3. Wartość wydatków wykazanych przez beneficjentów we wnioskach o płatność oraz środków zatwierdzonych przez Instytucję Certyfikującą (01.01.2013 – 30.06.2013)

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 4. Poziom wydatków UE w zatwierdzonych przez IC deklaracjach w podziale na poszczególne regionalne programy operacyjne

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z raportu MRR „Stan wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013 na dzień 30.06.2013”.

1.3 Analiza jakościowa

I. Informacje nt. wdrażania RPO WO 2007-2013

Stan wdrażania RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu

Alokacja

- ⇒ Zgodnie z uchwałą Nr 53 Komitetu Koordynacyjnego z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie alokacji dodatkowych środków wspólnotowych oraz realokacji w ramach regionalnych programów operacyjnych alokacja RPO WO 2007-2013 została **zwiększona o 64 302 160 Euro**, co stanowi 15 % dotychczasowej alokacji na Program. Dodatkowe środki pochodzą z Krajowej Rezerwy Wykonania **54 156 945 Euro** oraz dostosowania technicznego **10 145 215 Euro**, w tym na niwelowanie skutków powodzi (6 275 125 Euro). łączna kwota alokacji na RPO WO 2007-2013 wynosi **491 446 973 Euro**.

Nabory wniosków

- ⇒ zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.* do końca czerwca 2013 r. przeprowadzono łącznie **85 naborów wniosków**, w tym: **68 naborów wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz **17 naborów w ramach procedury pozakonkursowej**. Z jednym z beneficjentów w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny* rozwiązano umowę o dofinansowanie, w związku z czym jego projekt został skreślony z listy *Indywidualnych Projektów Kluczowych* i nie widnieje już w *Ramowym harmonogramie naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła **504,33 mln Euro** (w trybie konkursowym i pozakonkursowym), co stanowi ponad **99%** środków przeznaczonych na wszystkie nabory w latach 2007-2013.

Zestawienie przeprowadzonych naborów w podziale na osie priorytetowe przedstawiono w *Tabeli 2* Ponadto, bardziej szczegółowe informacje zostały zawarte w opisach stanu wdrażania poszczególnych Osi priorytetowych.

Tabela 2. Nabory wniosków w procedurze konkursowej i pozakonkursowej przeprowadzone w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu

Nr i nazwa Osi Priorytetowej	Liczba naborów		Kwota alokacji	
	konkursowe	IPI	konkursowe	IPI
			EFRR + BP	EFRR + BP
Oś Priorytetowa 1 <i>Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu</i>	30	4	196,02	9,23
Oś Priorytetowa 2 <i>Społeczeństwo informacyjne</i>	3	0	29,78	0,00
Oś Priorytetowa 3 <i>Transport</i>	11	8	70,84	66,86
Oś Priorytetowa 4 <i>Ochrona środowiska</i>	10	2	46,09	5,69
Oś Priorytetowa 5 <i>Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe</i>	10	2	35,75	8,96
Oś Priorytetowa 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>	4	1	30,78	4,33
SUMA NABORÓW	68	17	409,26	95,07
	Σ = 85 naborów		Σ = 504,33 mln Euro	

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.*

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **2 469 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej,
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **6 747,14 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **3 628,89 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **1 737 wniosków** o całkowitej wartości **5 422,00 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **2 961,40 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ Zarząd Województwa Opolskiego zaakceptował do realizacji **1 264 projekty** o całkowitej wartości **4 325,78 mln PLN**, w tym kwota dofinansowania z EFRR **2 365,94 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **1 090 umów** na realizację projektów, których całkowita wartość wyniosła **3 375,30 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **1 897,49 mln PLN**,
- ⇒ **1 071** umów to projekty wybrane w procedurze konkursowej, natomiast **19** to projekty umieszczone w *Indykatywnym Planie Inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Programu wyniósł ponad **92%**,
- ⇒ najwyższy poziom zakontraktowania został osiągnięty w ramach Osi 5 (ponad 100%), Osi 6 oraz Osi 7 (ponad 98%).

Wnioski o płatność

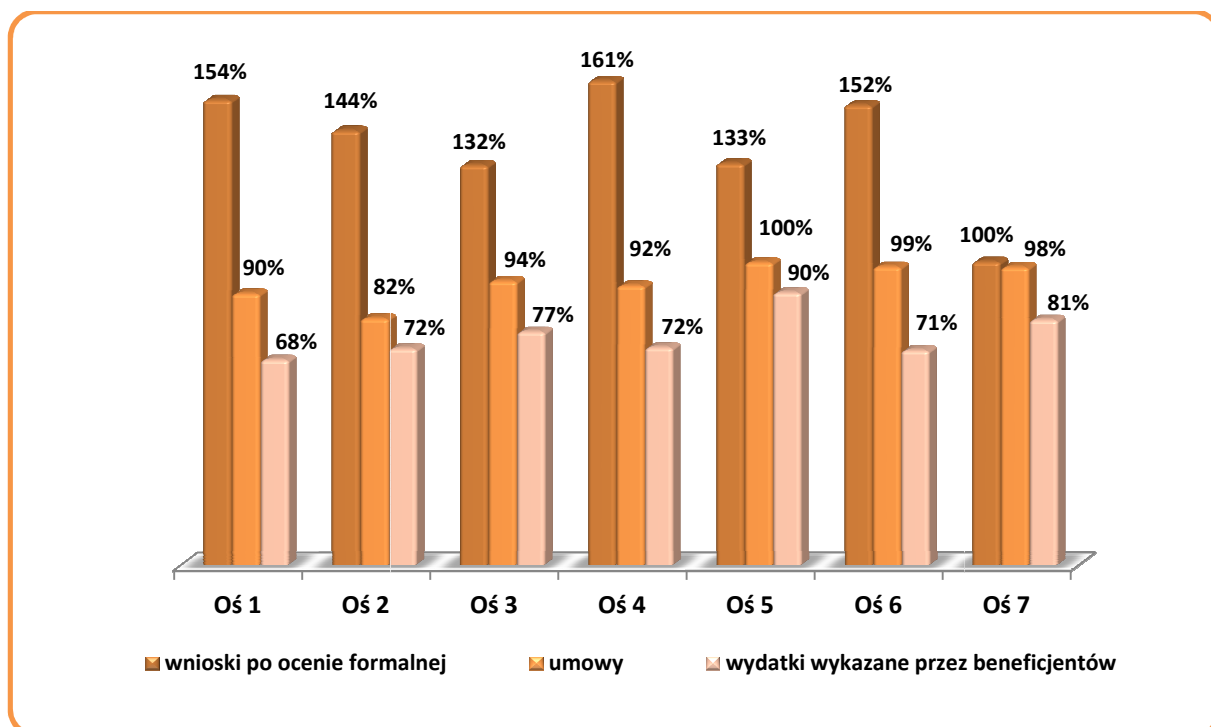
- ⇒ wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność wyniosły **1 512,89 mln PLN** (EFRR), co stanowi prawie **74%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu,
- ⇒ największą wartość wydatków we wnioskach o płatność wykazali beneficjenci w ramach Osi 1, Osi 3, Osi 5 oraz Osi 4. Natomiast największy poziom wydatków wykazanych we wnioskach o płatność w stosunku do alokacji przeznaczonych na Osie został osiągnięty w ramach Osi 5 (ponad **90%**), Osi 7 (ponad **81%**) oraz Osi 3 (ponad **77%**).

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **1 475,03 mln PLN**, co stanowi około **72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu.

Poziom wykorzystania alokacji w ramach wniosków poprawnych pod względem formalnym, podpisanych umów o dofinansowanie oraz wydatków wykazanych przez beneficjentów we wnioskach o płatność w ramach RPO WO 2007-2013 przedstawiono na *Wykresie 5*.

Wykres 5. Poziom wykorzystania alokacji (EFRR) w podziale na Osi priorytetowe RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Najbardziej zaawansowaną pod względem wdrażania jest Oś priorytetowa 5, gdzie poziom kontraktacji wyniósł ponad **100%**, zaś poziom płatności wynosi ponad **90%**. Ponadto, w ramach podpisanych **122 umów**, zakończyła się realizacja **99 projektów**.

Pod względem kontraktacji w najmniejszym stopniu zaawansowane jest wdrażanie Osi priorytetowych 1 i 2, gdzie wartość podpisanych umów nie przekroczyła jeszcze **90%** alokacji zapisanej w Programie na ww. Osie.

Biorąc pod uwagę wnioski o płatność, najmniej wniosków zostało zatwierdzonych w ramach Osi priorytetowej 1 (około **68%**) i Osi priorytetowej 6 (ponad **71%**). W zakresie Osi priorytetowej 6 odnotowano również najniższy poziom zakończonych projektów w stosunku do podpisanych umów (**43%**).

Najwięcej środków w zakresie podpisanych umów pozyskały **samorządy gminne i ich jednostki organizacyjne (ponad 548 mln PLN)**, **samorząd województwa (ponad 486 mln PLN)** oraz **przedsiębiorcy (ponad 412 mln PLN)**.

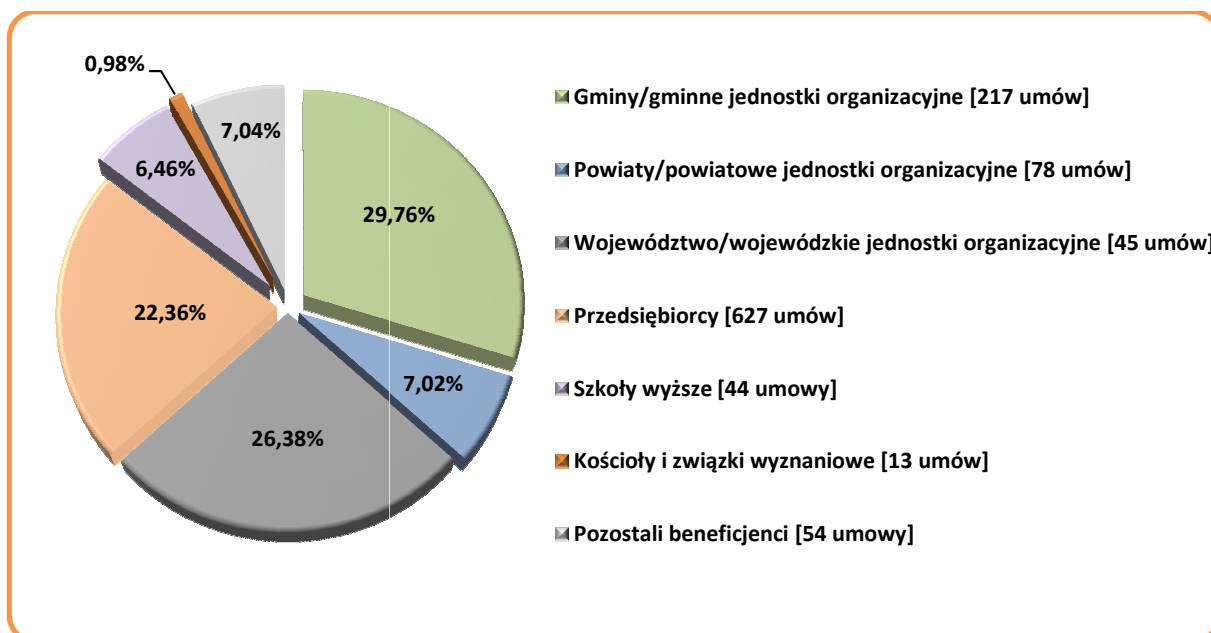
Średnia wartość dofinansowania EFRR w ramach podpisanych umów przypadająca na 1 mieszkańca województwa opolskiego wyniosła ponad 1 813 PLN. Pod względem kwoty dofinansowania EFRR przypadającej na 1 mieszkańca powiatu najwyższe wartości uzyskało **Miasto Opole** ponad **7 188 PLN**. Kwotę dofinansowania z EFRR powyżej **1 000 PLN** na mieszkańca otrzymały powiaty: **strzelecki, kluczborski, kędzierzyńsko-kozielski, oleski i głubczycki**.

Beneficjenci mający siedzibę na terenie 2 gmin: łambinowic i Skoroszyca nie realizują żadnych projektów w ramach RPO WO 2007-2013.

Wśród samorządów gminnych najaktywniejszymi beneficjentami były: **Opole, Kędzierzyn-Koźle, Prudnik, Ujazd, Zawadzkie, Brzeg, Kluczbork, Nysa i Olesno**. Natomiast wśród samorządów powiatowych najwięcej środków pozyskały powiaty: **nyski, strzelecki, kluczborski, namysłowski, opolski, kędzierzyńsko-kozielski oraz głubczycki**.

Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w całości zakontraktowanych środków przedstawia Wykres 6.

Wykres 6. Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w środkach zakontraktowanych z EFRR (z wyłączeniem projektów pomocy technicznej)

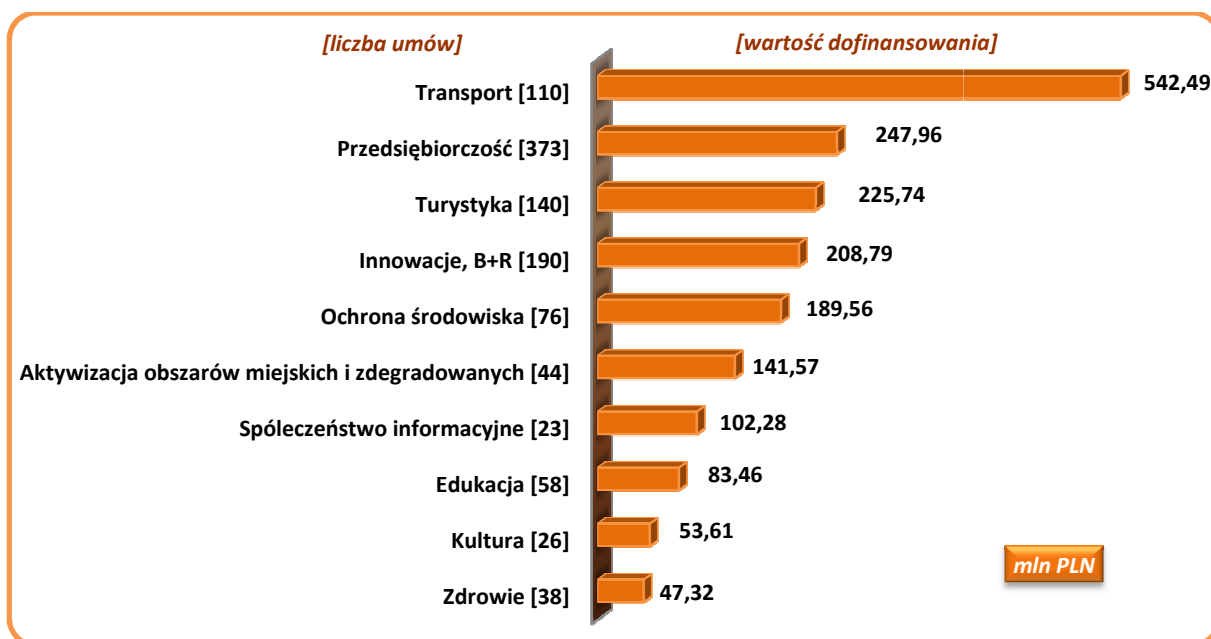

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

W zakresie zakontraktowania środków RPO WO 2007-2013 w podziale na obszary największej środków przeznaczono na **inwestycje z zakresu transportu** (542,49 mln PLN), **przedsiębiorczość** (247,96 mln PLN), **turystykę** (225,74 mln PLN) oraz **innowacje, badania i rozwój technologiczny** (208,79 mln PLN).

Dane dotyczące zakontraktowania środków w podziale na obszary wsparcia przedstawia Wykres 7. Na Mapie 1 i 2 przedstawiono natomiast zestawienie wartości podpisanych umów w podziale na gminy województwa opolskiego oraz na wybrane obszary wsparcia.

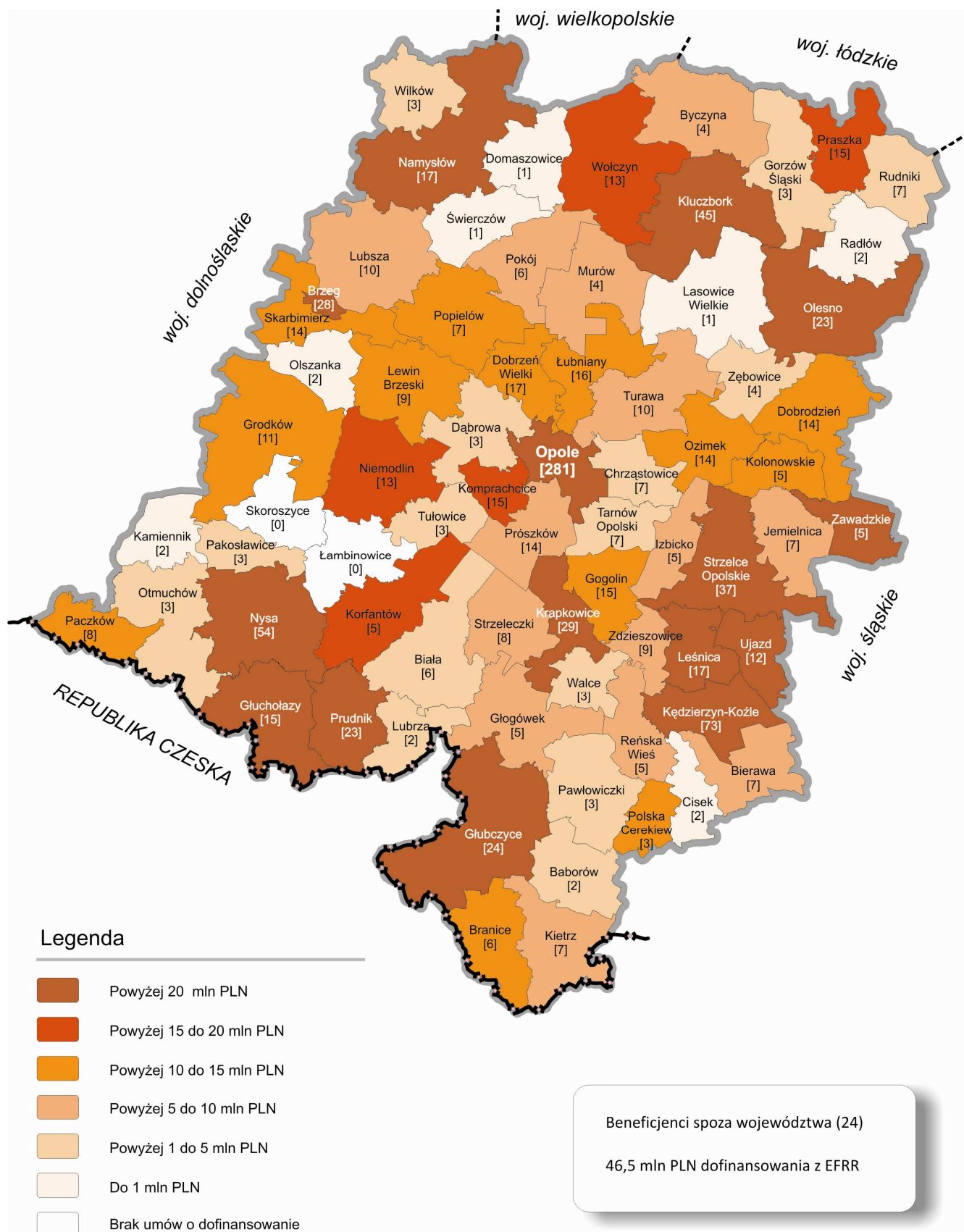
Wykres 7. Zakontraktowanie środków z EFRR w podziale na obszary wsparcia (z wyłączeniem projektów pomocy technicznej)

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

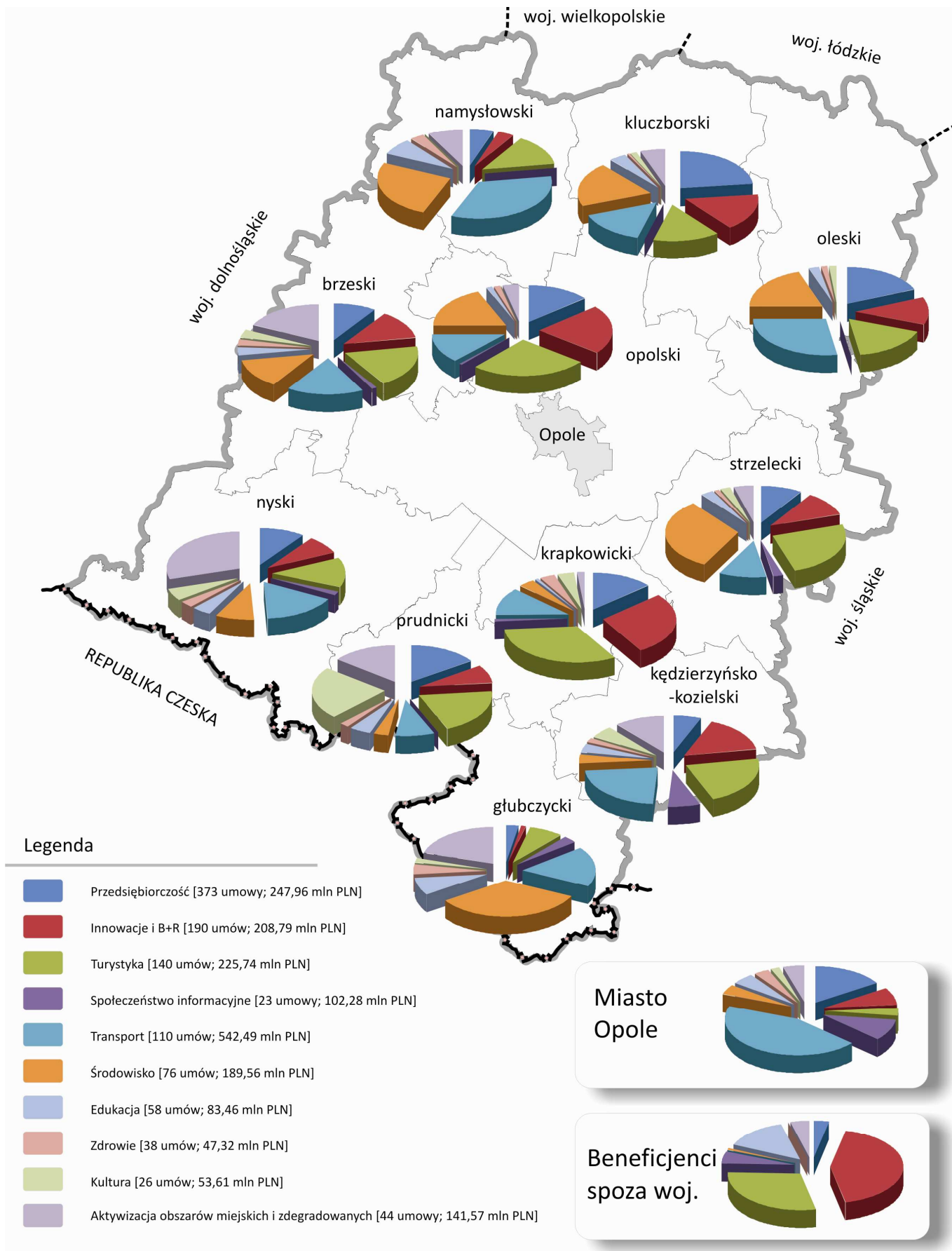
Szczegółowe informacje na temat wdrażania poszczególnych Osi priorytetowych przedstawiono w punkcie II sprawozdania.

Mapa 1. Zestawienie liczby i wartości podpisanych umów (dofinansowanie z EFRR) w podziale na gminy województwa opolskiego wg siedziby beneficjenta

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Mapa 2. Zestawienie podpisanych umów w podziale na wybrane obszary wsparcia - wg siedziby beneficjenta

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Stan wdrażania RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **5 naborów wniosków w procedurze konkursowej**,
- ⇒ całkowita kwota alokacji (EFRR+BP) przeznaczona na nabory wyniosła **12,66 mln Euro**,
- ⇒ ponadto, w okresie sprawozdawczym rozpoczęto nabór wniosków w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*. Nabór zakończył się 1 lipca 2013 r.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **70 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej,
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **172,85 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **125,79 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **86 wniosków** o całkowitej wartości **200,02 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **121,95 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zaakceptowanych do realizacji zostało **60 projektów** o całkowitej wartości **238,87 mln PLN**, w tym kwota dofinansowania z EFRR **113,79 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **60 umów** o całkowitej wartości **250,29 mln PLN**, w tym kwota dofinansowania z EFRR **101,72 mln PLN**,
- ⇒ w okresie sprawozdawczym rozwiązano **20 umów** o całkowitej wartości **106,45 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **37,21 mln PLN** w ramach:
 - poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu* (1 umowa),
 - poddziałania 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach* (5 umów),
 - poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* (7 umów),
 - poddziałania 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* (5 umów),
 - poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny* (1 umowa),
 - działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami* (1 umowa).
- ⇒ jedną z umów rozwiązanych w ramach poddziałania 1.3.2 zawarto w I półroczu 2013 r. w związku z czym nie widnieje ona w zestawieniu umów podpisanych w okresie sprawozdawczym wygenerowanym z Oracle Discoverer.

Wnioski o płatność

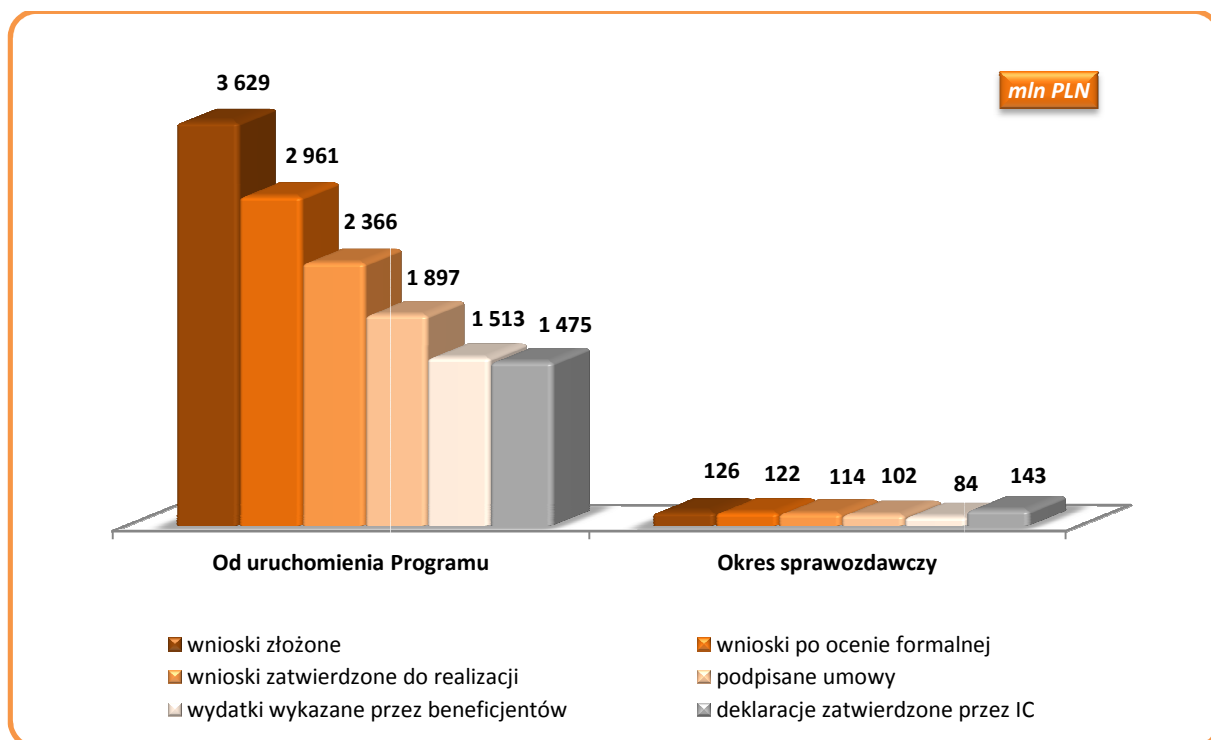
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **84,10 mln PLN**, co stanowi ponad **4%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **142,83 mln PLN**, co stanowi około **7%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu.

Porównanie postępów w realizacji Programu od jego uruchomienia oraz w okresie sprawozdawczym przedstawiono na Wykresie 8.

Wykres 8. Dofinansowanie z EFRR wniosków na poszczególnych etapach wdrażania od uruchomienia Programu oraz w okresie sprawozdawczym

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Indywidualne projekty kluczowe

Zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.* na realizację **20 projektów** umieszczonych na *Liście indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013* przeznaczono kwotę **93,25 mln Euro** z EFRR, tj. **19,5%** alokacji EFRR przeznaczonej na nabory w procedurze konkursowej i pozakonkursowej.

Od uruchomienia programu podpisano/podjęto **19 umów/decyzji** na realizację projektów kluczowych. Ich całkowita wartość to **565,34 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR wynosi **363,83 mln PLN**, co stanowi ponad **19%** wszystkich środków zakontraktowanych w ramach Programu.

W okresie sprawozdawczym podpisano **1 umowę** o dofinansowanie o całkowitej wartości **34,16 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **13,81 mln PLN**. Umowa dotyczyła projektu kluczowego *Budowa węzła komunikacyjnego obwodnicy północnej (drogi krajowej) z drogą wojewódzką nr 454 (ul. Budowlanych-Sobieskiego) w Opolu*. Ponadto, rozwiązano umowę w ramach projektu Województwa Opolskiego pn. *Moszna Zamek – Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej i Kulturowej*. W związku z powyższym projekt ten został usunięty z *Listy Indywidualnych Projektów Kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013*. Wycofanie inwestycji z realizacji spowodowane było brakiem środków na sfinansowanie projektu, gdyż kwota zaproponowana w przetargu przekraczała możliwości finansowe Beneficjenta (była wyższa od pierwotnie planowanej).

Beneficjenci indywidualnych projektów kluczowych wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **337,69 mln PLN** (w tym 2,83 mln PLN w okresie sprawozdawczym), co stanowi ponad **22%** wartości wszystkich wniosków o płatność.

Do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **16 projektów kluczowych** (w tym 1 w I półroczu 2013 r.), natomiast 3 projekty znajdują się w trakcie realizacji.

Tabela 3. Indywidualne projekty kluczowe w ramach RPO WO 2007-2013

[mln PLN]

Lp.	Nazwa działania/ poddziałania	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość EFRR
PROJEKTY ZAKOŃCZONE				
1.	1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	Gmina Prudnik	Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza Gór Opawskich	4,9
2.	1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	Gmina Zawadzkie	Utworzenie Regionalnego Centrum Turystycznego Dolina Małej Panwi	10,5
3.	1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	Miasto Opole*	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opola poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry	8,9
4.	3.1.1 Drogi regionalne	Miasto Opole	Przebudowa wiaduktu i układu komunikacyjnego oraz remont wiaduktu żelbetowego w ciągu ul. Reymonta w Opolu	35,8
5.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 426 przy węźle autostradowym Olszowa	32,5
6.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odc. Dzików – Smolarnia	8,4
7.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Smolarnia-Krobosz w km 24+565 - 35+760	28,0
8.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Obwodnica m. Grodkowa w ciągu dróg wojewódzkich nr 401 i 385 w km 21+385 – 28+337,17	37,4
9.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 401 na odcinku Grodków-Pakość Etap II	21,7
10.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie*	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 401 na odcinku Grodków-Pakość Etap I	25,8
11.	3.1.1 Drogi regionalne	Województwo Opolskie	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Przysiecz - Dzików	14,4
12.	3.2 Transport publiczny	Województwo Opolskie	Zakup pojazdów szynowych	31,2
13.	4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe	Województwo Opolskie*	Zbiornik retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawie w km 61+500	19,0
14.	5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej	Politechnika Opolska	Budowa skrzydła dydaktycznego budynku Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej w Opolu przy ulicy Katowickiej 48	11,3
15.	5.2.1 Stacjonarna opieka medyczna	Województwo Opolskie	Szpital Opolskie gwarancją bezpieczeństwa zdrowotnego regionu i bazą kształcenia kadry medycznej	26,2

Lp.	Nazwa działania/ poddziałania	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość EFRR
16.	6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych	Politechnika Opolska	Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze WWFIF	17,9
ŁĄCZNIE PROJEKTY ZAKOŃCZONE = 333,9				
PROJEKTY W TRAKCIE REALIZACJI				
17.	1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu	Miasto Opole	Regionalne Centrum Biznesu – Budowa Opolskiego Centrum Wystawienniczo-Kongresowego w Opolu	11,6
18.	3.1.1 Drogi regionalne	Miasto Opole	Budowa węzła komunikacyjnego obwodnicy północnej (drogi krajowej) z drogą wojewódzką nr 454 (ul. Budowlanych – Sobieskiego) w Opolu	13,8
19.	4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe	Województwo Opolskie	Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. „Cisek-Dzielniczka” zadanie 1,6,7	4,5
ŁĄCZNIE PROJEKTY W TRAKCIE REALIZACJI = 29,9				
PROJEKTY PLANOWANE DO REALIZACJI				
20.	3.1.2 Drogi lokalne	Powiat kędzierzyńsko-kozielski	Przebudowa mostu w ciągu drogi 1404 O Cisek-Bierawa	25,4
ŁĄCZNIE PROJEKTY PLANOWANE DO REALIZACJI = 25,4				
RAZEM IPI				389,3

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

*rzeczowa realizacja projektów zakończyła się do końca 30 czerwca 2013 r., jednak nie zostały zatwierdzone/ wprowadzone do KSI (SIMIK 07-13) wnioski o płatność końcową

Najwięcej projektów realizowanych jest w ramach Osi priorytetowej 3 Transport – 9 inwestycji o wartości EFRR 235,15 mln PLN (około 65% środków zakontraktowanych w ramach IPI). Ponadto, w ramach Osi priorytetowej 3 planowany jest do realizacji jeszcze jeden projekt w ramach poddziałania 3.1.2 *Drogi lokalne*.

Na kolejny okres sprawozdawczy, tj. na II półrocze 2013 r. zaplanowano podpisanie umowy w ramach projektu *Przebudowa mostu w ciągu drogi 1404 O Cisek-Bierawa*.

Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej, Strategii Europa 2020 oraz Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach RPO WO 2007 – 2013

W celu uczynienia ze zjednoczonej Europy najbardziej dynamicznego i konkurencyjnego gospodarczo regionu na świecie w 2000 r. przyjęty został plan rozwoju dla Unii Europejskiej - *Strategia Lizbońska*. Realizując jej założenia IZ RPO WO 2007 – 2013 dokonała podziału dostępnej alokacji w ramach Programu na poszczególne Osi Priorytetowe, w których realizowane są projekty wypełniające założenia celów lizbońskich. Od uruchomienia Programu **746 z 1 090** zakontraktowanych projektów o wartości dofinansowania z EFRR **781,95 mln PLN** wdraża cele Strategii Lizbońskiej.

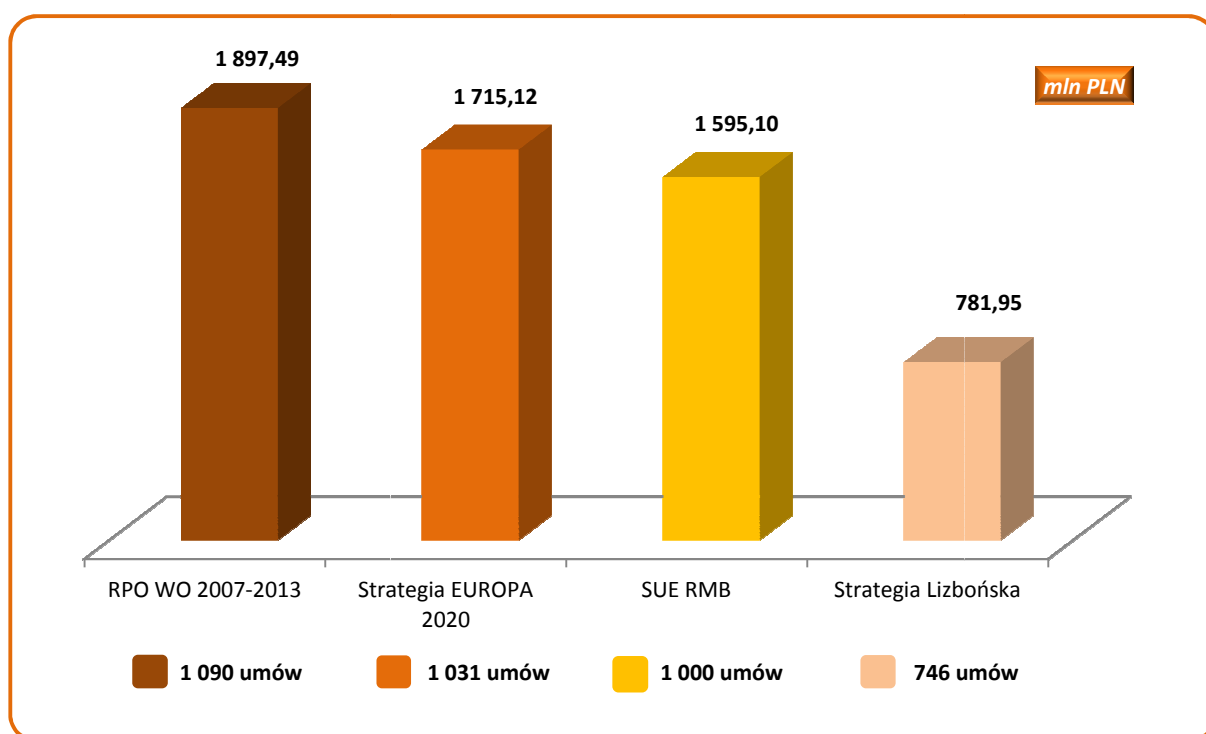
W 2010 r. przyjęto nową strategię rozwojową dla obszaru UE – *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, która wyznacza priorytety w rozwoju gospodarczym Unii Europejskiej. W porównaniu z wcześniej obowiązującą *Strategią Lizbońską* zakres kategorii interwencji wyznaczonych do wdrażania celów wskazanych przez

Komisje Europejską w nowo przyjętej strategii uległ poszerzeniu, przyczyniając się tym samym do wzrostu znaczenia samego RPO WO 2007 - 2013. Przedsięwzięcia realizowane w ramach RPO WO 2007 - 2013 wpisują się w 6 inicjatyw flagowych *Strategii Europa 2020*. Od uruchomienia Programu we wdrażanie wyznaczonych w Strategii inicjatyw zaangażowanych jest **1 031 z 1 090** zakontraktowanych projektów dofinansowanych z EFRR w wysokości prawie **1 715,12 mln PLN**.

Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego [SUE RMB] to kolejna ze strategii unijnych wdrażana przez IZ RPO WO 2007 – 2013. Ze względu na geograficzne położenie regionu w południowej części Polski projekty wdrażane w ramach Programu, które wpisują się w założenia Strategii będą wpływać na realizację jej założeń jedynie w pośredni sposób. Biorąc pod uwagę kategorie interwencji wpisujące się w cele *SUE RMB*, od uruchomienia Programu w założenia Strategii wpisuje się **1 000 z 1 090 umów** o wartości dofinansowania ze środków EFRR **1 595,10 mln PLN**.

Porównanie stopnia zaangażowania środków RPO WO 2007 – 2013 w realizację poszczególnych Strategii zaprezentowane zostało na *Wykresie 9*.

Wykres 9. Liczba i wartość dofinansowanych umów realizowanych w ramach RPO WO 2007 – 2013 wypełniających założenia poszczególnych strategii

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

II. Opis postępów w realizacji poszczególnych Osi priorytetowych

OŚ PRIORYTETOWA 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*

Celami Osi Priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* są:

- tworzenie warunków do inicjowania i rozwoju przedsiębiorczości w regionie, rozwoju innowacji i gospodarki opartej na wiedzy,
- rozwój regionalnego sektora B+R na rzecz wzrostu przedsiębiorczości,
- wzrost znaczenia turystyki, rekreacji i sportu jako czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy regionu, szczególnie rynku pracy.

We wdrażanie Osi priorytetowej 1 zaangażowana jest Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013 oraz Instytucja Pośrednicząca II stopnia. Za wdrażanie wszystkich działań/poddziałań odpowiada IP II stopnia z wyłączeniem poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*, 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw* oraz 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*.

Na realizację Osi priorytetowej 1 przeznaczono łącznie **182 343 581 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **37%** alokacji na Program z EFRR, w tym dodatkowe środki pochodzące z Krajowej Rezerwy Wykonania stanowią **24 300 000 Euro**. Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono **161 785 905 Euro (89% alokacji na Oś)**.

W ramach Osi priorytetowej 1 realizowane są m.in. projekty inwestycyjne (budowa, przebudowa, zakup środków trwałych oraz wyposażenie) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (w tym turystyczną i rekreacyjno-sportową), działalność okołobiznesową oraz podmioty sektora B+R.

Pomoc w ramach Osi priorytetowej 1 kierowana jest głównie do przedsiębiorców sektora MŚP, instytucji otoczenia biznesu, szkół wyższych oraz jednostek naukowych.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów w zakresie wdrażania Osi 1.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.* do końca czerwca 2013 r. przeprowadzono **30 naborów wniosków w procedurze konkursowej** oraz złożono pełną dokumentację projektową dla **4 projektów kluczowych** w ramach poddziałań 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu* oraz 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*. Z jednym z beneficjentów w ramach poddziałania 1.4.2 rozwiązano umowę o dofinansowanie, w związku z czym jego projekt został skreślony z *Listy Indywidualnych Projektów Kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013* i nie widnieje już w *Ramowym harmonogramie naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **205,25 mln Euro**, w tym: na nabory w ramach procedury konkursowej **196,02 mln Euro**, na nabory w ramach procedury pozakonkursowej **9,23 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **1 878 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej,

- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **4 021,27 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie ze środków EFRR **1 706,37 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały **1 194 wnioski** na całkowitą wartość **2 850,71 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **1 169,14 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostały zaakceptowane **863 projekty**, na całkowitą wartość **2 165,96 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **884,61 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **703 umowy** o dofinansowanie o całkowitej wartości **1 636 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **682,49 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł około **90%**.

Wnioski o płatność

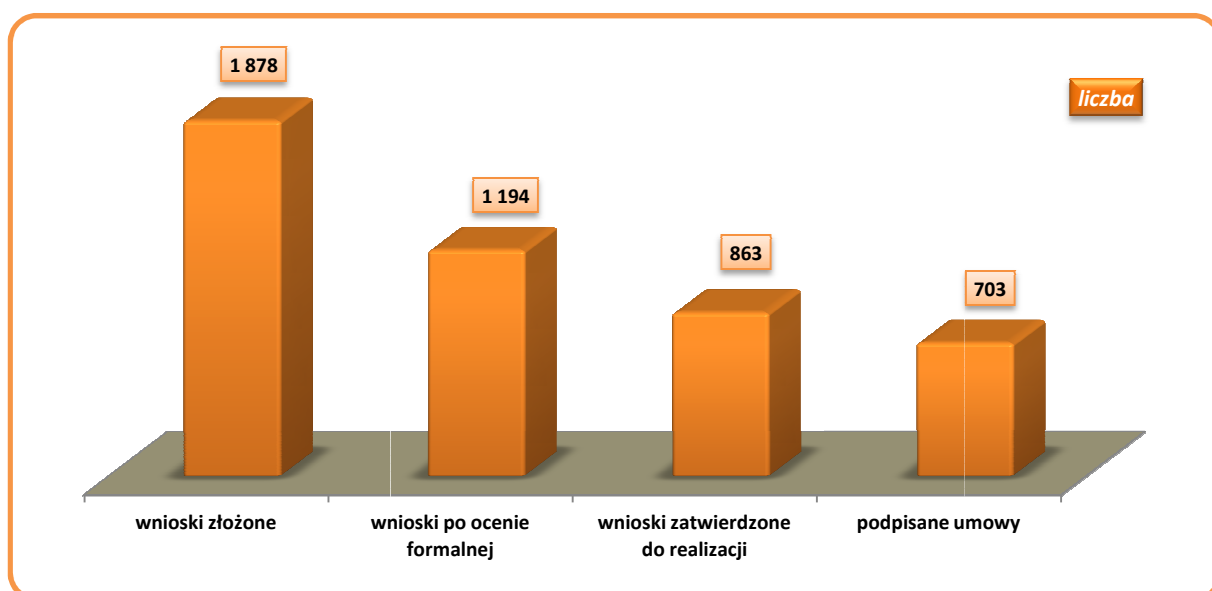
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w wysokości **516,49 mln PLN** dofinansowania z EFRR, co stanowi blisko **68%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 1.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **505,56 mln PLN**, co stanowi ponad **66%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 1.

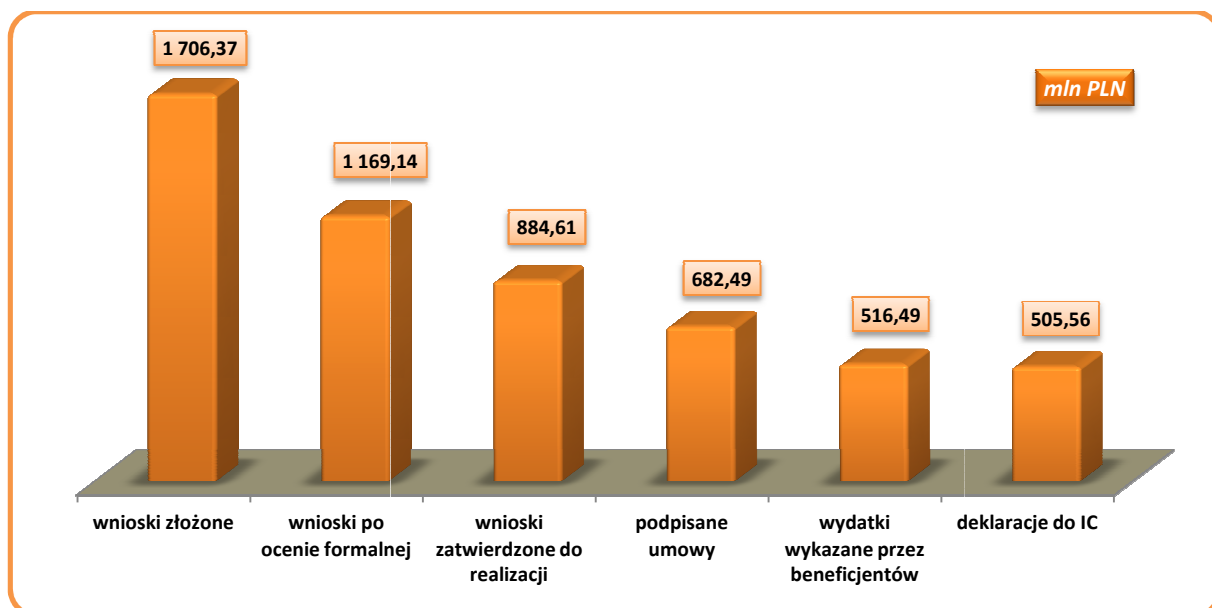
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 1 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 10-11*.

Wykres 10. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 11. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ w okresie sprawozdawczym przeprowadzono **1 nabór wniosków w procedurze konkursowej** w ramach poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*,
- ⇒ ponadto, w okresie sprawozdawczym rozpoczęto nabór wniosków w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*. Nabór zakończył się 1 lipca 2013 r.

Wnioski złożone

- ⇒ w okresie sprawozdawczym złożono **12 wniosków** o dofinansowanie w ramach poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*. Całkowita wartość wniosków złożonych wyniosła **50,05 mln PLN**, a wartość dofinansowania z EFRR **26,82 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały **33 wnioski** o całkowitej wartości **91,97 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **37,82 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostało zaakceptowanych **50 projektów**, których całkowita wartość wyniosła **194,53 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **79,71 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **42 umowy** o dofinansowanie: **8 umów** w ramach poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*, **3 umowy** w ramach poddziałania 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw*, **23 umowy** w ramach poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*, **6 umów** w ramach poddziałania 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* oraz **2 umowy** w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez*

sektor publiczny. Ich całkowita wartości wyniosła **184,00 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **65,73 mln PLN**,

- ⇒ w okresie sprawozdawczym rozwiązano **19 umów** o dofinansowanie (1 projekt w ramach poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*, 5 projektów w ramach poddziałania 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach*, 7 projektów w ramach poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*, 5 projektów w ramach poddziałania 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* oraz 1 projekt w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*). Łączna całkowita wartość rozwiązanych umów to **99,04 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **35,21 mln PLN**,
- ⇒ jedną z umów rozwiązanych w ramach poddziałania 1.3.2 podpisano w I półroczu 2013 r. w związku z czym nie widnieje ona w zestawieniu umów podpisanych w okresie sprawozdawczym wygenerowanym z Oracle Discoverer.

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28,57 mln PLN** w ramach następujących działań/poddziałania:
 - 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu* – **4,42 mln PLN**,
 - 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach* – **0,45 mln PLN**,
 - 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw* – **2,75 mln PLN**,
 - 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* – **12,66 mln PLN**,
 - 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* – **6,50 mln PLN**,
 - 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny* – **1,79 mln PLN**.
- ⇒ wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność stanowią około **4%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **32,68 mln PLN**, co stanowi ponad **4%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 1.

Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym zaprezentowano w Tabeli 4.

Tabela 4. Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym

[mln PLN]

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu						
V nabór (08-22.10.2012 r.)	nie złożono wniosków		8	13,51	8	13,48
VI nabór (16-30.04.2013 r.)	12	26,82	nie zatwierdzono wniosków		nie podpisano umów	
Razem 1.1	12	26,82	8	13,51	8	13,48

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw						
III nabór (05-20.04.2012 r.)	nie złożono wniosków		nie zatwierdzono wniosków		3	2,67
1.3.2 Inwestycje w innowacje przedsiębiorstwach						
IV nabór (05.12.2011 r.- 04.01.2012 r.)	nie złożono wniosków		1	0,24	1	0,24
V nabór (12-26.04.2012 r.)	nie złożono wniosków		21	36,15	18	19,31
VI nabór (05-19.12.2012 r.)	nie złożono wniosków		14	6,57	4	0,99
Razem 1.3	-		36	42,95	26	23,21
1.4.1 Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa						
III nabór (18.06- 03.08.2012 r.)	nie złożono wniosków		3	11,51	6	24,70
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny						
I nabór (25.08- 08.09.2008 r.)	nie złożono wniosków		3	11,74	2	4,34
Razem 1.4	-		6	23,25	8	29,04
OGÓŁEM	12	26,82	50	79,71	42	65,73

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Nabory planowane

Zgodnie z Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r., w kolejnym okresie sprawozdawczym planuje się zakończenie naboru wniosków w ramach poddziałania 1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny.

Tabela 5. Planowane nabory wniosków w ramach Osii priorytetowej 1 w II półroczu 2013 r.

[mln Euro]

Lp.	Nr i nazwa działania/poddziałania Nr naboru	Termin naboru	Alokacja na nabór	
			EFRR	BP
1.	1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny III nabór	17.06-01.07.2013 r.	1,00	0,00
SUMA			1,00	0,00

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 1 realizowanych jest **703** projekty, w tym **368** w obszarze rozwój przedsiębiorczości, **5** projektów z zakresu inżynierii finansowej, **190** projektów z zakresu innowacji, badań i rozwoju technologicznego oraz **140** projektów z zakresu turystyki.

Do końca I półrocza 2013 r. zakończyła się realizacja **557** projektów, w tym **331** w obszarze rozwój przedsiębiorczości, **2** projekty z zakresu inżynierii finansowej, **129** projektów innowacyjnych oraz **95** projekty z zakresu turystyki.

W ramach Osi priorytetowej 1 założono realizację 15 wskaźników produktu oraz 14 wskaźników rezultatu. Do 30 czerwca 2013 r. rozpoczęła się realizacja wszystkich wskaźników. Poziom realizacji wskaźników produktu oraz rezultatu wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 1 prezentuje *Tabela 6*. Wartości wskaźników zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową oraz podpisane umowy, za wyjątkiem działania 1.2 *Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości*, którego realizacja jest wykazywana na podstawie podpisanych umów oraz sprawozdań merytorycznych składanych w trybie miesięcznym przez beneficjentów do IP II stopnia.

Tabela 6. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 1 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
1.1	Liczba projektów z zakresu B+R, w tym: [szt.]	80	24	30,0	47	58,8
a	w MSP	38	8	21,1	20	52,6
1.2	Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi [szt.]	140	57	40,7	143	102,1
1.3	Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstwa: [szt.]	674	515	76,4	623	92,4
a	mikro: do 9 pracujących	475	397	83,6	457	96,2
b	małe: 10-49 pracujących	131	80	61,1	110	84,0
c	średnie: 50-249 pracujących	68	38	55,9	56	69,1
d	innowacyjne przedsięwzięcia	140	88	62,9	122	87,1
e	przedsięwzięcia powiązane ze środowiskiem	22	21	95,5	25	113,6
f	firmy funkcjonujące nie dłużej niż 2 lata od powstania	197	142	72,1	171	86,8
1.4	Liczba powstałych firm w wyniku wsparcia [szt.]	36	18	50,0	19	52,8
a	w tym funkcjonujące przez pierwsze dwa lata po powstaniu	29	18	62,1	19	65,5
1.5	Wartość środków przekazanych na wsparcie przedsiębiorstw w formie pożyczek i gwarancji [mln Euro]	25,5	23,9	93,8	23,9	93,8
1.6	Liczba projektów z zakresu turystyki [szt.]	174	95	54,6	140	80,5
1.7	Wartość inwestycji przedsiębiorstw w czyste technologie [mln Euro]	17,1	10,8	63,2	13,94	81,52

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki rezultatu						
1.8	Liczba utworzonych miejsc pracy w zakresie B+R – etaty badawcze, w tym [szt.(EPC)]:	68	15	22,1	32	47,1
a	kobiety	34	4	11,8	7	20,6
b	mężczyźni	34	11	32,3	25	73,5
1.9	Utworzone miejsca pracy w przedsiębiorstwach (brutto, ekwiwalent całego etatu), w tym [szt. (EPC)]:	3 080	2 142,4	69,6	2 872	93,3
a	kobiety	1 540	461,5	30,0	618	40,1
b	mężczyźni	1 540	1 680,9	109,2	2 254	146,4
c	na obszarach wiejskich	1 482	869,8	58,7	1 287	86,8
1.10	Liczba utworzonych miejsc pracy w turystyce, w tym [szt. (EPC)]:	896	580	64,7	924	103,1
a	kobiety	448	220	49,1	296	66,1
b	mężczyźni	448	360	80,4	628	140,2
c	na obszarach wiejskich	473	244	51,6	464	98,1
1.11	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych w parkach technologicznych, inkubatorach [szt.]	170	27	15,9	166	97,7
1.12	Dodatkowo wprowadzone inwestycje [mln Euro]	171,2	76,58	44,7	134,3	78,5
1.13	Liczba wspartych przedsiębiorstw [szt.]	520	548	105,4	529	101,7

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Biorąc pod uwagę obecne szacunki na podstawie umów 5 wskaźników produktu oraz 7 wskaźników rezultatu nie osiągnięto założonej na etapie programowania wartości docelowej, w tym 2 wskaźniki przekroczyły założoną wartość docelową. Przekroczenie wartości wynika ze zwiększenia alokacji na niektóre działania/poddziałania, a także ze zmiany założeń metodologii. Natomiast nieosiągnięte dotychczas wartości wskaźników w większości przypadków wzrosną, gdy zostaną podpisane wszystkie umowy oraz po przeprowadzeniu III naboru w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*.

Analiza stopnia osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu i rezultatu na poziomie Osi priorytetowej 1:

- **Liczba projektów z zakresu B+R, w tym:**
 - w MSP;
- **Liczba utworzonych miejsc pracy w zakresie B+R – etaty badawcze, w tym:**
 - kobiety,
 - mężczyźni.

Na podstawie szacowanej realizacji wskaźników wynika, iż w odniesieniu do wartości docelowej określonej dla roku 2015 poziom realizacji wskaźników jest obecnie na niższym poziomie niż zakładano na etapie programowania. Wynika to przede wszystkim ze stosunkowo późnego przeprowadzenia naborów w ramach poddziałania 1.3.1 oraz niewielkiego zainteresowania

przedsiębiorców realizacją projektów związanych z rozbudową lub modernizacją infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach w poddziałaniu 1.3.2. Ponadto w ramach renegotjacji Programu zwiększono wartości docelowe wskaźników ze względu na wsparcie obszaru B+R środkami z KRW i dostosowania technicznego.

Wszystkie ww. czynniki wpłynęły także bezpośrednio na niskie wartości wskaźników dot. liczby utworzonych etatów badawczych w zakresie B+R.

Biorąc pod uwagę projekty znajdujące się na listach rankingowych w ramach V i VI naboru w poddziałaniu 1.3.2 przewiduje się, iż wartości wskaźników wzrosną i osiągną zakładane wartości docelowe.

– **Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi**

Wartość wskaźnika na podstawie dotychczas podpisanych umów osiągnęła poziom około 102% wartości docelowej dla roku 2015. Zdaniem IZ RPO WO 2007-2013 realizacja wskaźnika na obecnym etapie nie jest zagrożona i przewiduje się, iż wskaźnik zostanie osiągnięty.

– **Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstwa:**

- mikro: do 9 pracujących,
- małe: 10-49 pracujących,
- średnie: 50-49 pracujących,
- innowacyjne przedsięwzięcia,
- przedsięwzięcia powiązane ze środowiskiem,
- firmy funkcjonujące nie dłużej niż 2 lata od powstania.

Z szacowanej wartości wynika, iż osiągnięcie wartości docelowej określonej na etapie programowania dla wskaźnika głównego oraz wszystkich podwskaźników nie jest zagrożone. Na podstawie podpisanych umów przewiduje się, iż wartości docelowe zostaną osiągnięte.

– **Liczba powstałych firm w wyniku wsparcia, w tym:**

- funkcjonujące przez pierwsze dwa lata po powstaniu

Wskaźnik realizowany jest w ramach poddziałania 1.1.2 dla naboru dotyczącego założenia działalności gospodarczej (Start-up). Do końca okresu sprawozdawczego podpisano wszystkie umowy z listy projektów wybranych do dofinansowania. W ramach przedmiotowego naboru nie ma także projektów na liście rezerwowej, wobec czego docelowa wartość wskaźnika zostanie osiągnięta jedynie na poziomie odpowiednio 52,8% oraz 65,5%. Pomimo wysokiego zainteresowania wnioskodawców naborem, tylko 31% złożonych wniosków spełniło wymogi formalne. Ponadto na niski poziom realizacji wskaźników znaczący wpływ miały rezygnacje beneficjentów z podpisania umów, a także rozwiązywanie umów.

IZ RPO WO 2007-2013 nie przewiduje więcej naborów dla osób fizycznych zamierzających otworzyć własną działalność gospodarczą.

– **Wartość środków przekazanych na wsparcie przedsiębiorstw w formie pożyczek i gwarancji**

– **Liczba wspartych przedsiębiorstw**

Wartości ww. wskaźników na podstawie szacowanej realizacji do końca okresu sprawozdawczego wyniosły odpowiednio 93,7% oraz 101,7%. Zdaniem IZ RPO WO 2007-2013 realizacja ww. wskaźników na obecnym etapie nie jest zagrożona i zostanie osiągnięta.

– **Liczba projektów z zakresu turystyki**

Wartość wskaźnika osiągnięta do końca okresu sprawozdawczego stanowi 54,6% wartości docelowej określonej dla roku 2015. Z szacowanej realizacji wynika, iż wskaźnik zostanie

osiągnięty na poziomie 80,5% wartości docelowej. Biorąc pod uwagę nierozstrzygnięty III nabór w ramach poddziałania 1.4.2 oraz projekty znajdujące się na listach rankingowych w ramach III naboru w poddziałaniu 1.4.1 oraz I i II naboru w poddziałaniu 1.4.2 wartość wskaźnika ulegnie zwiększeniu.

– **Wartość inwestycji przedsiębiorstw w czyste technologie**

Z szacowanej realizacji wskaźnika dla roku 2015 wynika, iż wartość docelowa zostanie osiągnięta na poziomie 81,5%. Biorąc pod uwagę projekty znajdujące się na listach rankingowych w ramach V i VI naboru w poddziałaniu 1.3.2 wartość wskaźnika ulegnie zwiększeniu. Na obecnym etapie realizacja wskaźnika nie jest zagrożona.

– **Utworzone miejsca pracy w przedsiębiorstwach (brutto, ekwiwalent całego etatu), w tym:**

- *kobiety,*
- *mężczyźni,*
- *obszary wiejskie.*

Realizacja wskaźnika głównego przebiega zgodnie z założeniami. Wartość wskaźnika osiągnięta do końca okresu sprawozdawczego stanowi blisko 70% wartości docelowej. Z szacowanej realizacji wynika, iż wskaźnik główny zostanie osiągnięty na poziomie około 93% wartości docelowej. Jednocześnie biorąc pod uwagę dotychczas podpisane umowy poniżej oczekiwanego poziomu zostanie zrealizowany wskaźnik dotyczący miejsc pracy dla kobiet (40,1%), natomiast wskaźnik z zakresu miejsc pracy dla mężczyzn znacznie przekroczy zaprogramowaną wartość docelową (140,4%). Dysproporcje w realizacji wskaźników w podziale na płeć wynikają z tego, że na etapie programowania IZ RPO WO 2007-2013 założyła, iż miejsca pracy tworzone będą w połowie dla kobiet i w połowie dla mężczyzn. Dysproporcja może ulec zmniejszeniu, dzięki dofinansowaniu projektów znajdujących się na listach rankingowych w ramach III naboru w poddziałaniu 1.4.1 (generującego najwięcej miejsc pracy dla kobiet) oraz V i VI naboru w poddziałaniu 1.3.2. Na obecnym etapie realizacja wskaźnika głównego nie jest zagrożona.

– **Liczba utworzonych miejsc pracy w turystyce, w tym:**

- *kobiety,*
- *mężczyźni,*
- *obszary wiejskie.*

Wartość wskaźnika głównego do końca okresu sprawozdawczego została osiągnięta na poziomie blisko 65% wartości docelowej zakładanej dla roku 2015. Z szacowanej realizacji dla roku 2015 wynika, iż wskaźnik główny zostanie osiągnięty na poziomie około 103% wartości docelowej. Na podstawie umów o dofinansowanie przewiduje się, iż poniżej dopuszczalnego poziomu zostanie osiągnięta wartość wskaźnika dotyczące miejsc pracy dla kobiet (66,1%), a wskaźnik z zakresu miejsc pracy dla mężczyzn znacznie przekroczy zaplanowaną wartość docelową (140,2%). Dysproporcje w realizacji wskaźników w podziale na płeć wynikają z tego, że na etapie programowania IZ RPO WO 2007-2013 założyła, iż miejsca pracy tworzone będą w połowie dla kobiet i w połowie dla mężczyzn. Dysproporcja może ulec zmniejszeniu, dzięki dofinansowaniu projektów znajdujących się na listach rankingowych w ramach III naboru w poddziałaniu 1.4.1 (generującego najwięcej miejsc pracy dla kobiet) oraz w wyniku nierozstrzygniętego III naboru w ramach poddziałania 1.4.2. Obecnie realizacja wskaźnika głównego nie jest zagrożona.

– **Liczba przedsiębiorstw ulokowanych w parkach technologicznych, inkubatorach**

Na podstawie podpisanych do 30 czerwca 2013 r. umów szacuje się, że wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie 97,7% wartości docelowej. Biorąc pod uwagę dotychczas nierozstrzygnięty VI nabór wiosków w poddziałaniu 1.1.1 przewiduje się, iż wartość wskaźnika ulegnie zwiększeniu. Na obecnym etapie realizacja wskaźnika nie jest zagrożona.

– **Dodatkowo wprowadzone inwestycje**

Wartość wskaźnika do końca okresu sprawozdawczego została osiągnięta na poziomie 44,7% wartości docelowej założonej na etapie programowania. Z analizy podpisanych umów wynika, iż wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie 78,5% wartości docelowej dla roku 2015. Biorąc pod uwagę nierozstrzygnięty VI nabór w poddziałaniu 1.1.1 oraz w poddziałaniu 1.4.2, jak również projekty znajdujące się na listach rankingowych w ramach III naboru w poddziałaniu 1.4.1 oraz V i VI naboru w poddziałaniu 1.3.2, wartość wskaźnika ulegnie zwiększeniu. Mając to na uwadze na obecnym etapie realizacja wskaźnika nie jest zagrożona.

Biorąc pod uwagę podpisane oraz planowane do podpisania umowy, jak również trwające nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 1 na obecnym etapie przewiduje się, iż wartości docelowe wskaźników zostaną osiągnięte z uwagi na zwiększenie wartości wskaźników. Natomiast w przypadku wskaźników, których stopień realizacji już jest przekroczony, przyjęto błędne założenia (równa liczba miejsc pracy w podziale na płeć). Należy jednak podkreślić, iż przekroczenia docelowych wartości wpływają pozytywnie na realizację celów Osi priorytetowej i Programu.

Obszar: Rozwój przedsiębiorczości

Wsparcie instytucji otoczenia biznesu

Poprawa jakości instytucji otoczenia biznesu oraz stworzenie lepszego dostępu do profesjonalnych usług okołobiznesowych dla przedsiębiorców jest niezbędne dla zwiększenia konkurencyjności i rozwoju gospodarki województwa opolskiego. W ramach poddziałania 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu* RPO WO 2007-2013 prowadzone są działania zmierzające do podniesienia konkurencyjności firm regionu w oparciu o sektor otoczenia biznesu. Wsparcie inwestycyjne otrzymały nowe, jak i dotychczas funkcjonujące inkubatory przedsiębiorczości, centra biznesu oraz centra transferu wiedzy i technologii zapewniające kompleksową ofertę usług dla przedsiębiorstw.

Od początku uruchomienia Programu realizowanych jest **26 projektów** w tym obszarze. Do 30 czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **7 projektów**, których beneficjentami są m.in.: Powiat Kluczborski, Gmina Ujazd, Uniwersytet Opolski, Izba Rzemieślnicza w Opolu oraz Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”. W wyniku ich realizacji:

- wsparcie otrzymało **7** instytucji otoczenia biznesu, które udzieliły dostępu do usług okołobiznesowych **1 051** przedsiębiorstwom;
- utworzono **4** nowe inkubatory przedsiębiorczości, w tym **1** akademicki oraz **1** został rozbudowany;
- powstały **2** branżowe centra biznesu wspierające sektor budowlany;
- przy wsparciu inkubatorów powstaną **63** nowe przedsiębiorstwa;
- **27** przedsiębiorstw ulokowano w inkubatorach przedsiębiorczości, zapewniając im lokal użytkowy na preferencyjnych warunkach, jak również pomoc instytucjonalną, szkoleniową i doradczą związaną z zarządzaniem przedsiębiorstwem.

Mimo, iż najwięcej projektów realizowanych jest w Opolu (**12** projektów), to niezwykle istotne są te realizowane poza stolicą regionu (**4** projekty w powiecie oleskim; po **3** projekty w powiatach: kluczborskim, strzeleckim; **2** projekty w powiecie nyskim oraz po **1** projekcie na terenie powiatów: opolskiego i prudnickiego). Jest to zgodne z założeniami *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego na lata 2004-2013*, w której to sugeruje się, aby instytucje otoczenia biznesu miały charakter lokalny, bliski terytorialnie podmiotom, dla których świadczone są usługi.

Przewiduje się, że w wyniku realizacji wszystkich projektów, dla których podpisano umowy:

- wsparcie otrzyma **27** instytucji otoczenia biznesu;
- powstanie **7** nowych inkubatorów przedsiębiorczości, kolejne **3** zostaną rozbudowane;

- powstanie **6** centrów/sfer biznesu oraz **3** centra transferu technologii i zaawansowanych technologii;
- utworzonych zostanie **60** miejsc pracy, w tym **23** dla kobiet;
- powstanie **1** etat badawczy;
- instytucje otoczenia biznesu udzielą wsparcia **4 948** przedsiębiorstwom, m.in. z branży budowlanej, meblarskiej, rolnej, turystycznej, ochrony środowiska, technologii IT;
- przy wsparciu IOB powstanie **203** nowych przedsiębiorstw;
- **166** przedsiębiorstw zostanie ulokowanych w parkach technologicznych, inkubatorach.

Jednym z zakończonych w okresie sprawozdawczym projektów jest projekt pn. *Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości w Opolu-nowoczesna infrastruktura około biznesowa*. Realizacja przedmiotowego projektu stanowi wynik dogłębnej analizy rynkowej, w zakresie występowania na terenie Opolszczyzny, w tym głównie Opola ośrodków wspierających młoda przedsiębiorczość na etapie inkubacji i ma na celu rozwiązanie problemu z niewystarczającą ilością podobnych inicjatyw.

Celem realizacji projektu jest stworzenie odpowiednich warunków lokalowych pozwalających na utworzenie na terenie inkubatora kilku w pełni wyposażonych biur dla nowopowstałych przedsiębiorstw, a tym samym wykreowanie przestrzeni gospodarczej zapewniającej prawidłowy rozwój przedsiębiorstw przy niskim obciążeniu inwestycyjnym i finansowym na początkowym etapie rozwoju i co najważniejsze przy stałym wsparciu doradczym i eksperckim. Realizacja przedmiotowego projektu ma zapewnić ma również przyczynić się do aktywizacji lokalnej społeczności w celu podejmowania działalności gospodarczej, a tym samym aktywnemu przeciwdziałaniu bezrobociu poprzez wszechstronną pomoc zainteresowanym osobom w tworzeniu przedsiębiorstwa i jego działalności w początkowym okresie. Przy wsparciu inkubatora powstały 2 nowe przedsiębiorstwa, a 90 otrzymało wsparcie w zakresie usług okołobiznesowych.

Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach

Aktywne wspieranie zatrudnienia poprzez stymulowanie powstawania nowych oraz rozwój istniejących mikroprzedsiębiorstw jest niezbędnym elementem budowy potencjału gospodarczego województwa opolskiego.

Od uruchomienia Programu w ramach poddziałania 1.1.2 realizowanych jest **342 projekty**. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **324** projektów. Mając na uwadze zakończone projekty:

- zostało utworzonych **924,25** miejsc pracy (**153,5** dla kobiet), w tym **426,8** na obszarach wiejskich;
- działalność gospodarczą rozpoczęło **18** mikroprzedsiębiorstw;
- w ramach nowopowstałych firm bezpośrednio powstało **18** nowych miejsc pracy (w tym **3** dla kobiet);
- zakupiono niemal **4,3 tys.** środków trwałych;
- dzięki dokonany inwestycjom przedsiębiorstwa mogą zaoferować **637** usług/produktów;
- **19** mikroprzedsiębiorstw dokonało zmian w produkcji przyczyniających się do ochrony środowiska.

Warto także zaznaczyć, iż 36% projektów (**117**) zrealizowały firmy stosunkowo nowe na rynku, tj. funkcjonujące nie dłużej niż 2 lata.

Analizując rozkład zakończonych projektów w ramach Sekcji PKD 2007, pierwszą pod względem liczby realizowanych projektów jest **Sekcja F Budownictwo**, w ramach której realizowano **76** inwestycji, co stanowi **23% całości zakończonych projektów**. Duże znaczenie dla pozycji konkurencyjnej województwa opolskiego ma sektor budownictwa, który oprócz działalności budowlano-montażowej,

obejmuje także produkcję materiałów budowlanych wraz z przemysłem wydobywczym. Najwięcej zakończonych projektów z tego sektora dotyczy wykonywania specjalistycznych robót budowlanych m.in. usług w zakresie robót ziemnych podstawowych, instalacyjnych i wykończeniowych. W ramach tej Sekcji beneficjenci wykonują prace konstrukcyjne, stolarskie, rozbiórkowe czy instalacyjne. Zastosowanie kosztownego specjalistycznego sprzętu umożliwi przedsiębiorcom wykonywanie prac o dużym stopniu trudności i pozwala konkurować z najlepszymi przedsiębiorstwami w branży budowlanej w regionie Opolszczyzny, jak i na poziomie ponadregionalnym. Wśród projektów zakończonych kolejną grupę stanowią przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w ramach **Sekcji C Przetwórstwo przemysłowe**. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **72 umów (22% całości zakończonych projektów)**. Istotnym wyróżnikiem województwa opolskiego jest wysoko rozwinięty przemysł, uznawany za jeden z jego znaczących atutów. Najwięcej zakończonych projektów dotyczy **przemysłu drzewno-papierniczego** (produkcja wyrobów z drewna i korka, mebli, opakowań tekturowych, drzwi, wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa); **przetwórstwa przemysłowego** (wyroby jubilerskie, drukowanie, przygotowanie do druku); **metalurgicznego i metalowego** (produkcja konstrukcji metalowych, obróbka metali, odlewnictwo metali lekkich) oraz **przemysłu mineralnego** (obróbka kamienia, szkła czy produkcja materiałów z wypalanej gliny). Ze względu na udział jako trzecia zaklasyfikowała się **Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna**. **52** projekty zakończyło się w ramach tej sekcji, co stanowi **16 % całości zakończonych projektów**. Wsparcie uzyskały gabinety specjalistyczne, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej świadczące usługi, na które istnieje duże zapotrzebowanie w województwie. Ostatnią znaczącą rolę w rozwoju gospodarczym województwa odgrywa handel. Łącznie w ramach **Sekcji G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle** zakończyła się realizacja **50 projektów (15 % całości zakończonych projektów)**.

W ramach sekcji F *Budownictwo* w okresie sprawozdawczym zakończyła się inwestycja realizowana przez GENERAL BUD Polska Obsługa Inwestycji Budowlanych. Realizacja projektu pn. *Wprowadzenie na rynek gminy Turawa specjalistycznych usług usuwania azbestu wraz z robotami ogólnobudowlanymi* przyczyni się do zapewnienia klientom beneficjenta kompleksowej oferty i dostosowania się do ich rosnących wymagań, co do wysokiego standardu wykonywania prac budowlanych. Prowadząc działalność w sektorze budowlanym i oferując kompleksową i niepowtarzalną ofertę zarówno w regionie, jaki na terenie kraju, przyczyni się do podniesienia jakości i atrakcyjności usług budowlanych na poziomie rynku lokalnego jak i krajowego, a tym samym do wzrostu ich znaczenia jako stymulanty rozwoju regionu. Ponadto zrealizowana inwestycja przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego likwidując szkodliwe azbestowe pokrycia dachowe. W wyniku zrealizowanego przedsięwzięcia zatrudnienie uzyskały 3 osoby oraz liczba usług/produktów oferowanych dzięki zrealizowanemu projektowi wynosi 7.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja projektu z dziedziny informatycznej dofinansowanego w ramach Sekcji M *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*. Głównym celem realizacji projektu *Mobilne Biuro Porad Prawnych* jest wprowadzenie na opolski rynek nowoczesnych usług prawnych. Odbiorcami projektu są osoby, które z różnych przyczyn nie chcą lub nie mogą skorzystać z usług profesjonalnej kancelarii prawnej. Mobilne Biuro Porad Prawnych ma przede wszystkim zapewniać osobom (m.in. starszym, niepełnosprawnym) jak najbardziej komfortowe i przyjazne warunki spotkania. Powszechnie jest wiadomo, że najlepszym miejscem, wzbudzającym odczucie spokoju i zaufania jest własny dom. To właśnie w nim klienci są w stanie jak najbardziej się otworzyć i szeroko przedstawić swój problem.

Obszar: zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości

Celem działania jest wzrost dynamiki rozwoju przedsiębiorstw poprzez tworzenie i rozwój instrumentów zewnętrznego finansowania przedsiębiorczości.

Od uruchomienia Programu w ramach działania 1.2 realizowanych jest 5 umów o dofinansowanie na kwotę **102 mln PLN**, w sumie zasilono 3 instrumenty inżynierii finansowej (jeden z instrumentów inżynierii finansowej realizuje 3 umowy). Cztery z realizowanych projektów polegają na utworzeniu

funduszu pożyczkowego dla sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, a jeden projekt dotyczy wsparcia regionalnego funduszu poręczeniowego.

W ramach ww. działania 1.2 beneficjenci podpisali umowy o wsparcie **715** przedsiębiorców (**633** pożyczek i **82** poręczenia), co zaangażowało w sumie **112,47 mln PLN** ze środków EFRR. Podpisane z przedsiębiorcami umowy wykorzystują przyznane środki w ponad **110%**. Wynika to z faktu, że w przypadku 3 umów rozpoczął się drugi obrót środkami.

Najaktywniejszymi ostatecznymi odbiorcami są **mikroprzedsiębiorstwa**, którym udzielono najwięcej pożyczek (**499 umów** na kwotę dofinansowania z EFRR ponad **70,54 mln PLN**) i poręczeń (**62 umowy** na kwotę dofinansowania z EFRR **6,27 mln PLN**). Łączna wartość wsparcia udzielonego mikroprzedsiębiorcom wynosi 76,81 mln PLN, co stanowi ponad **68%** całości udzielonego wsparcia.

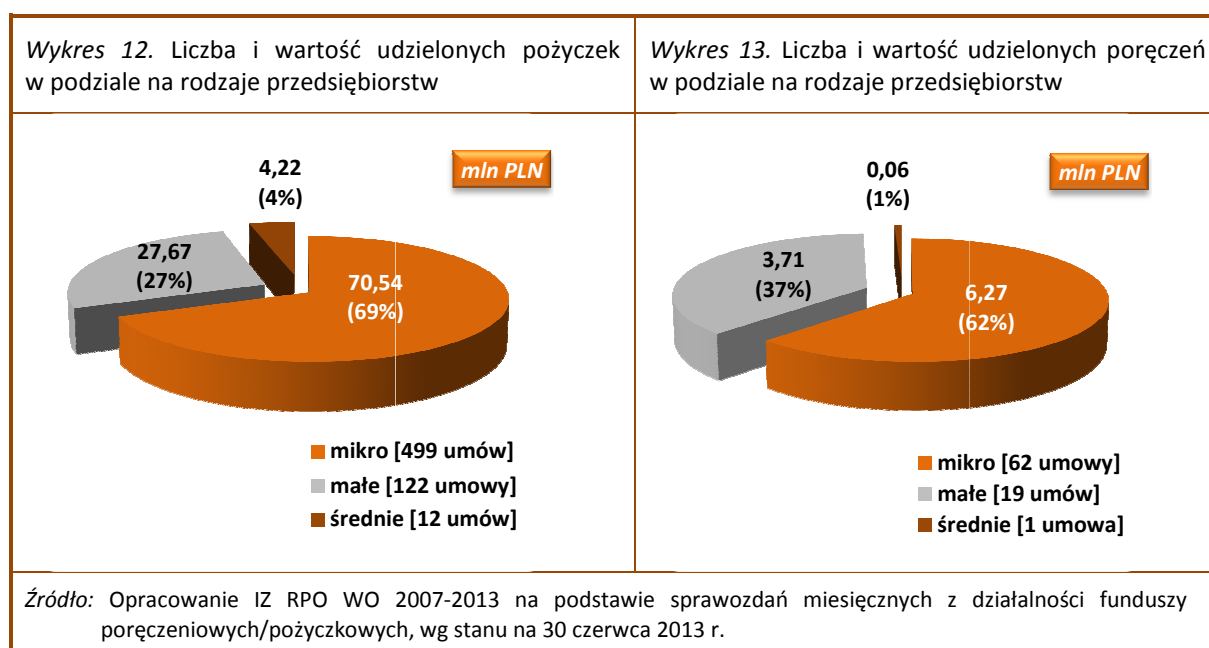
Tabela 7. Stan wdrażania działania 1.2 od uruchomienia Programu

[mln PLN]

Lp.	Beneficjent	Umowy podpisane z beneficjentem		Umowy podpisane przez beneficjenta z ostatecznymi odbiorcami		
		Liczba	Wartość dofinansowania EFRR	Liczba udzielonych pożyczek/poręczeń	Wartość odpowiadająca dofinansowaniu ze środków UE	% realizacji umowy przez beneficjenta
1.	FRŚIWIL	1	23,00	282 pożyczki	40,42	176%
2.	FRŚIWIL	1	20,00	159 pożyczek	31,12	156%
3.	FRŚIWIL	1	26,00	93 pożyczki	12,66	49%
4.	WFOŚIGW	1	23,00	99 pożyczek	18,22	79%
5.	ORFPK	1	10,00	82 poręczenia	10,05	101%
OGÓŁEM		5	102,00	715	112,47	110%

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie sprawozdań miesięcznych z działalności funduszy poręczeniowych/pożyczkowych, wg stanu na 30 czerwca 2013 r.

Szczegółowy rozkład udzielonego wsparcia pomiędzy różne rodzaje przedsiębiorstw prezentuje Wykres 12 oraz Wykres 13.

Jak wynika ze sprawozdań merytorycznych beneficjentów funduszy przewidują się, że dzięki inwestycjom zrealizowanym przy wsparciu instrumentów inżynierii finansowej w ramach RPO WO 2007-2013 powstanie **876,5** miejsc pracy, w tym 592 dla mężczyzn i 284,5 dla kobiet.

Obszar: innowacje, badania, rozwój technologiczny

W celu podniesienia konkurencyjności regionu niezbędne jest zwiększenie potencjału badawczo-rozwojowego, pracującego na rzecz innowacyjnej gospodarki. Wsparciem objęto zarówno jednostki sfery B+R, jak i przedsiębiorstwa działające w oparciu o nowe technologie.

Od uruchomienia Programu w ramach działania 1.3 *Innowacje, badania, rozwój technologiczny* zakończyła się realizacja **129** projektów, z czego **13** w okresie sprawozdawczym.

W wyniku realizacji zakończonych projektów utworzone zostaną **582 miejsca pracy** w przedsiębiorstwach (**87** dla kobiet, **495** dla mężczyzn), w tym **182** na obszarach wiejskich. Ponadto, zostanie utworzonych **7 etatów badawczych** w zakresie B+R. Powstanie **213 nowych produktów/usług** oraz wdrożonych zostanie **46 wyników prac B+R**.

Projekty z zakresu B+R

Zwiększenie oferty jednostek sektora B+R na potrzeby gospodarki oraz zachęcenie przedsiębiorców do wykorzystania wyników prac B+R jako czynnika rozwoju przedsiębiorstw to podstawowe cele projektów dotyczących wsparcia sfery badawczo-rozwojowej. Projekty dotyczące wsparcia sfery badawczo-rozwojowej realizowane są zarówno przez jednostki badawczo-rozwojowe w ramach kategorii interwencji 02 i 03, jak i przez przedsiębiorstwa w ramach kategorii interwencji 04.

W ramach poddziałania 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw* realizowanych jest **27** projektów z zakresu B+R. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **16 inwestycji**.

W wyniku realizacji zakończonych projektów:

- w **3** ośrodkach badawczych objętych wsparciem powstało **8** laboratoriów, z usług których skorzysta **18** przedsiębiorstw;
- utworzono **2** etaty badawcze, w tym **1** dla kobiety;
- zakupiono **65** sztuk aparatury badawczo-rozwojowej;
- wdrożono **2** systemy teleinformatyczny;
- dokonano **4** transferów technologii pomiędzy zaangażowanymi podmiotami;
- przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury zostało zrealizowanych **6** projektów badawczych, rozwojowych i celowych;
- zrealizowano **57** projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi.

W okresie sprawozdawczym nie zakończyła się realizacja żadnego projektu, natomiast podpisano 3 umowy o dofinansowanie z Politechniką Opolską. Główną ideą projektów zrealizowanych przez największą uczelnię techniczną w regionie jest umożliwienie prowadzenia na wysokim poziomie innowacyjnych badań naukowych na rzecz przedsiębiorstw z województwa opolskiego w obszarze m.in. energetyki, ciepłownictwa, przemysłu cementowego, chemicznego, metalowego czy budownictwa. Politechnika Opolska należy do najważniejszych i strategicznych ośrodków dydaktycznych oraz naukowych województwa opolskiego. Dotychczasowe braki w bazie laboratoryjnej powodowały, że realizacja innowacyjnych prac badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorstw w praktyce była ograniczona.

Przykładem inwestycji, która rozpoczęła się w okresie sprawozdawczym jest projekt pn. *Wyposażenie w aparaturę naukowo-badawczą dla istniejącej w Politechnice Opolskiej szkoły naukowej w zakresie diagnostyki technicznej - specjalistyczny ośrodek kompetencji technologicznych*. Realizowany projekt

jest samodzielną i niezależną częścią całościowego przedsięwzięcia wynikającego z planu strategicznego, który przewiduje stworzenie realnego kompleksu nowoczesnych laboratoriów na potrzeby procesu wykonywania prac badawczo - rozwojowych na rzecz przedsiębiorców. Zgodnie ze zidentyfikowanym deficytem (brakiem podaży) specjalistów z branż kluczowych dla rozwoju regionu (a co za tym idzie także brak wyników ich pracy) wyodrębniono wrażliwe dyscypliny i kierunki. Do kluczowych dla rozwoju regionu kierunków należy m.in. zrównoważona energetyka. Zakup nowoczesnego i niezbędnego wyposażenia jest podstawowym elementem niwelowania dysproporcji pomiędzy rosnącymi wymaganiami stawianymi przez rynek a ofertą badań i prac badawczo – rozwojowych, jakie może zaoferować Politechnika Opolska. Przedsięwzięcie skoncentrowane jest na wyposażeniu Specjalistycznego Ośrodka Kompetencji Technologicznych na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki, które pozwoli na korelacje wyników badań uzyskanych za pomocą poszczególnych metod pomiarowych i uszczegółowienie dotychczas obowiązujących kryteriów pomiarowych dla poszczególnych typów urządzeń energetycznych (w szczególności transformatorów) a tym samym przyczyni się do rozwoju innowacyjnych metod diagnostyki elementów układu elektroenergetycznego dzięki wykonaniu prac B+R.

Ponadto, w ramach kategorii interwencji 04 od uruchomienia Programu w ramach poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* **8 przedsiębiorstw zrealizowało projekty z zakresu B+R**. W ich ramach zostanie utworzonych **15 miejsc pracy (1 dla kobiety)** oraz **8 etatów badawczych** w tym **3 dla kobiet**. Wprowadzono **8** nowych usług/produktów oraz wdrożono **6** wyników prac B+R. W ramach zakończonych projektów utworzono **3** laboratoria.

Jedną z zakończonych inwestycji w zakresie B+R zrealizował PZ Stelmach Spółka z Ograniczona Odpowiedzialnością . Przedmiotem projektu był zakup nowych urządzeń laboratoryjnych na potrzeby istniejącej w firmie komórki B+R. Rozbudowa posiadanej komórki badawczo – rozwojowej i wyposażenie jej w dodatkowy sprzęt badawczy umożliwiła kontynuowanie badań nad stopami metali kolorowych i szlachetnych. W wyniku wdrożenia badań Wnioskodawca uruchomi produkcję autorskich pośrednich stopów metali, które pozwolą z jednej strony zwiększyć jakość produkowanych obecnie wyrobów, z drugiej pozwolą poszerzyć ofertę o nowe wyroby, które nie są produkowane na polskim rynku. Realizacja inwestycji przyczyniła się do zwiększenia poziomu innowacyjności firmy, produkowanych przez nią produktów, a tym samym wpływa na podniesienie atrakcyjności regionu województwa opolskiego oraz jego pozycji konkurencyjnej.

Innym ciekawym przykładem inwestycji, która zakończyła się w okresie sprawozdawczym jest projektu pn. *Utworzenie komórki badawczo-rozwojowej* przez „AGREMO” Sp. z o.o. W wyniku realizacji projektu utworzona została komórka B+R. Inwestycja wiązała się z adaptacją istniejącego biura na komórkę badań i rozwoju technologicznego, jej wyposażeniem w sprzęt badawczo-pomiarowy, utworzeniem stanowiska prób technologicznych oraz badań związanych ze sterowaniem i automatyką procesów. W efekcie wdrożenia projektu Wnioskodawca zoptymalizował produkty dotychczasowe oraz rozpoczął produkcję jednego nowego produktu. Przedmiotem projektu była optymalizacja materiałowa i kosztowa aktualnie produkowanych urządzeń, prace nad poprawą jakości urządzeń oraz badania i prace konstrukcyjno - technologiczne związane z uruchomieniem produkcji nowych urządzeń: suszarni biomasy. Realizacja projektu pozwoliła na zatrudnienie specjalisty ds. badań, rozwoju.

Projekty innowacyjne

W ramach poddziałania 1.3.2 do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **88** projektów innowacyjnych w ramach kategorii interwencji 07 *Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.)*.

W ramach zakończonych projektów ponad połowa przedsiębiorców współpracowała z jednostkami badawczo-rozwojowymi m.in. z Politechniką Opolską, Uniwersytetem Opolskim oraz Politechniką Warszawską, Politechniką Wrocławską, Politechniką Łódzką, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie. Przy realizacji projektów beneficjenci współpracowali również z regionalnymi jednostkami B+R takimi jak: Instytut Materiałów Wiążących w Opolu, Instytut Ceramiki i Materiałów

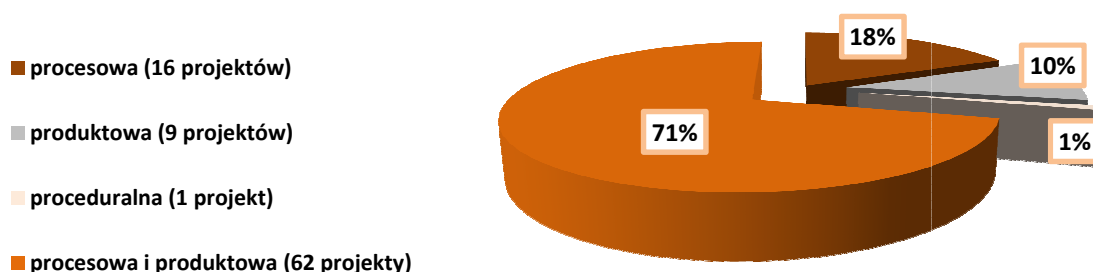
Budowlanych w Opolu, Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia” w Kędzierzynie-Koźlu. Ponadto część przedsiębiorców prowadziła badania w ramach własnej jednostki B+R.

W wyniku inwestycji, które zostały zakończone:

- utworzono **587,13** miejsc pracy (**119** dla kobiet), w tym **171** na obszarach wiejskich;
- utworzono **5** etatów badawczych;
- wdrożono **47** wyników prac B+R;
- utworzono **1** laboratorium w przedsiębiorstwie;
- powstało **252** nowe produkty/usługi;
- **2** przedsiębiorstwa dokonały zmian w produkcji w zakresie ochrony powietrza;
- **1** przedsiębiorstwo dokonało zmian w produkcji w zakresie gospodarki odpadami;
- zmniejszy się ilość wytwarzanych odpadów o około **136 ton/rok**.

W zrealizowanych projektach można wyróżnić 3 rodzaje wprowadzanych innowacji: innowacje produktowe, innowacje procesowe oraz innowacje proceduralne. Największą grupę stanowią beneficjenci, którzy wdrożyli jednocześnie **innowacje procesowe i produktowe (71%)**, natomiast najrzadziej w ramach projektów przeprowadzane są zmiany w obszarze systemu zarządzania firmą (1%). Ponadto widać wyraźną przewagę **innowacji procesowej** (wprowadzanie zmian w technologii, nowych maszyn i urządzeń), na którą zdecydował się blisko co 6 beneficjent, nad **innowacją produktową** (wprowadzanie nowych/ulepszonych lub zmodernizowanych produktów i usług).

Wykres 14. Udział poszczególnych rodzajów innowacji w ramach zakończonych projektów innowacyjnych (kategoria interwencji 07)

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja inwestycji polegającej na wprowadzeniu nowej usługi (**innowacja produktowa**) do oferty przedsiębiorstwa BUDBIS. W wyniku realizacji projektu zakres obecnie prowadzonej działalności, rozszerzył się o usługę stabilizacji gruntu, związaną z wykorzystaniem nowatorskich maszyn drogowych. W ramach projektu zakupiono 3 specjalistyczne maszyny tj. Stabilizator gruntu Stehr, Rozrzutnik cementu i Walec tandemowy, dzięki którym stosowane są nowoczesne techniki w budowie. Realizacja projektu przyczyniła się do wykonywania prac w terminie i za mniejszą cenę prac związanych z infrastrukturą drogową i budowlaną poprzez brak konieczności odkrywania głębszych warstw ziemi, proces mieszania gruntu oraz następnie jego utwardzenia. W wyniku realizacji projektu procesy związane z przygotowaniem terenu (podłoża) pod budowę przebiegają w sposób bardziej ekonomiczny i ekologiczny.

Innowacja procesowa oraz **produktowa** została wprowadzona w ramach projektu *Dywersyfikacja produktu Narzędziowni Pszenica dzięki inwestycji w innowacyjne technologie 5- osiowego frezowania numerycznego, wypracowane we współpracy z Politechnika Opolska*. Podstawowym celem, jaki został osiągnięty dzięki realizacji rzeczowej projektu jest wdrożenie innowacji technologicznej powstałej

w ramach współpracy pomiędzy własnym działem B+R oraz sektorem B+R (Politechnika Opolska) umożliwiającej wprowadzenie na rynek krajowy, a pośrednio również zagraniczny, pożądanych wielkogabarytowych form odlewniczych.

Przedmiotem projektu firmy NARZEDZIOWNIA jest inwestycja polegająca na wdrożeniu technologii obróbki form metalowych w 5 osiach ze zintegrowanym systemem obróbki trzech rodzajów (frezowanie, wiercenie, elektrodrążenie), z wykorzystaniem w tym celu zaawansowanej technologii numerycznej obróbki elementów wielkogabarytowych (o masie do 15 ton). Nośnikiem w/w innowacyjnej technologii jest nowoczesne 5-osiove centrum frezarskie CNC, służące do obróbki elementów wielkogabarytowych przeznaczonych do wykonywania prototypów form do odlewania aluminium, magnezu i cynku – w szczególności elementów wielkogabarytowych (o masie do 15 ton). Innowacyjnym produktem wprowadzonym w efekcie projektu są dwie nowe wielkogabarytowe formy odlewnicze do 15 ton. Formy te stanowią innowację w skali regionie jak i kraju, co wynika z faktu, że NARZEDZIOWNIA jest jedynym z nielicznych podmiotów w Polsce produkującym tego typu formy. Zrealizowany projekt jest spójny z założeniami *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego*, a przedsiębiorca działa w branży wskazanej w *Foresight Regionalnym* (przemysł metalowy), gdzie zgodnie z zapisami ww. dokumentu przemysł metalowy Opolszczyzny wymaga „doinwestowania uwzględniającego konieczność intensyfikacji kosztownych działań w sferze B+R, dla niezbędnego, permanentnego rozwoju technologicznego i wzrostu poziomu innowacyjności warunkującego konkurencyjność tej branży regionu”.

Przykładem projektu, w ramach którego wdrożono m.in. **innowację procesową**, jest inwestycja Przedsiębiorstwa PAGA-PRO *Wdrożenie innowacyjnej technologii horyzontalnych przewiertów kierunkowych przez firmę P.P.U.H PAGA-PRO*. Proces wykonania wykopów wraz z ułożeniem kanalizacji i jej zasypaniem stanowił główny a zarazem najbardziej czasochłonny element całego procesu produkcyjnego. Firma dążąc do optymalizacji procesu produkcyjnego, skutecznego rozwiązywania istniejących problemów technicznych oraz uzyskania doradztwa naukowo technicznego nawiązała współpracę z jednostką badawczo-rozwojową. Przedmiotem projektu był zakup innowacyjnej wiertnicy horyzontalnej wraz z osprzętem, dzięki której możliwa jest budowa sieci zewnętrznych metodą bezwykopową, w szczególności nacisk kładziony jest na innowacyjny system bezwykopowej budowy kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej. Wdrożona technologia przyniosła zasadniczą zmianę procesu produkcyjnego przynosząc w efekcie wzrost wydajności i produktywności, poprawę jakości wyrobów, działania na rzecz ochrony środowiska, obniżkę kosztów jednostkowych, mniejsze jednostkowe zużycie energii.

Przedsięwzięcia powiązane ze środowiskiem

W ramach poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* do końca I półrocza 2013 r. zakończyła się realizacja **17** projektów prośrodowiskowych i ekoinnowacyjnych [kategoria interwencji 06 *Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)*].

W wyniku realizacji zakończonych projektów:

- **5** przedsiębiorstw dokonało zmian w produkcji w zakresie ochrony powietrza, w tym dokonano ograniczenia emisji głównych zanieczyszczeń powietrza o **1,68 ton/rok**;
- **3** przedsiębiorstwa dokonały zmian w produkcji w zakresie gospodarki odpadami;
- **2** przedsiębiorstwa dokonało zmian w produkcji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej;
- utworzono **130** miejsc pracy (**9** dla kobiet), w tym **32** na obszarach wiejskich;
- wdrożono **13** wyników prac B+R;
- wprowadzono **31** nowych produktów/usług;
- wartość inwestycji przedsiębiorstw w czyste technologie wyniosła **10,8 mln Euro**.

W okresie sprawozdawczym projekt prośrodowiskowy i innowacyjny zrealizowało Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „AUTO – SAD” Witold Strzelecki. Projekt polegał na utworzeniu innowacyjnej i proekologicznej stacji paliw. W ramach projektu Zakupiono elementy wyposażenia nowopowstałego obiektu, w tym proekologiczne zbiorniki i dystrybutory paliw oraz zaawansowane technologicznie urządzenia diagnostyczne do mierzenia poziomu spalin samochodowych oraz oprogramowanie sterujące procesami badawczymi. Projekt umożliwia nie tylko funkcjonowanie jednej z najnowocześniejszych stacji paliw w regionie, ale także wdrożenie innowacji przy współpracy z uczelnia wyższa. System pomiarowy zamontowany na nowej stacji wykorzystuje doświadczenia naukowców z Politechniki Opolskiej w zakresie badań zanieczyszczeń emitowanych przez silniki spalinowe. Realizowane wspólnie z Politechnika Opolska programy badawcze w zakresie zmniejszenia emisji spalin przekładają się na wymierne korzyści dla przedsiębiorstwa, jak i gospodarki całego regionu.

Obszar: rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej

Jednym z istotnych czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy Opolszczyzny jest wzrost znaczenia oraz poprawa jakości świadczonych usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych. W ramach działania 1.4 *Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej* od uruchomienia Programu podpisano **140** umów na realizację projektów z zakresu turystyki.

Do końca I półrocza 2013 r. zakończonych zostało **95** projektów, w tym **78** zrealizowane przez przedsiębiorstwa oraz **17** przez podmioty publiczne.

W wyniku realizacji zakończonych projektów utworzonych zostanie **580** miejsc pracy w turystyce (**220** dla kobiet i **360** dla mężczyzn), w tym **244** na obszarach wiejskich.

Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa

Od uruchomienia Programu w ramach poddziałania 1.4.1 podpisano **118** umów na realizację projektów z zakresu turystyki, z których **78** już się zakończyło. W wyniku ich realizacji poprawiła się jakość zaplecza obiektów turystycznych, w szczególności dotyczy to bazy noclegowej i gastronomicznej. Zrealizowane inwestycje przyczyniły się tym samym do ułatwienia dostępu do regionalnych atrakcji oraz obiektów turystycznych i rekreacyjno-sportowych przez podniesienie standardu infrastruktury towarzyszącej. W dofinansowanych obiektach zlikwidowane zostały bariery uniemożliwiające korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym (windy, podjazdy, obniżone progi, miejsca parkingowe, toalety i wyposażenie pokoi dostosowane do potrzeb osób ograniczonych ruchowo).

W wyniku zakończonych projektów:

- powstanie **487** miejsc pracy w przedsiębiorstwach w turystyce (**179** dla kobiet i **308** dla mężczyzn), w tym **238** na obszarach wiejskich;
- turystom udostępniono **459** miejsc noclegowych;
- wybudowano **43** a przebudowano **65** obiektów turystycznych i rekreacyjnych;
- blisko **1,6 mln** turystów skorzysta ze zmodernizowanej bazy obiektów turystycznych i rekreacyjnych.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja projektu *Budowa hotelu z restauracją i pubem w miejscowości Raszowa*. Zainteresowanie rejonem Parku Krajobrazowego Góra św. Anny, w tym miejscowości Raszowa jest bardzo duże. Jest to teren uznany za najbardziej atrakcyjny pod względem turystycznym, historycznym i kulturowym w województwie opolskim. Coraz większa liczba odwiedzających ten region turystów związana jest przede wszystkim z możliwością skorzystania z walorów kulturowych oraz przyrodniczych tego terenu, a także związana z Sanktuarium na Górze św. Anny oraz wieloma innymi miejscami turystyki sentymentalnej. Turyści odwiedzający ten teren muszą mieć więc możliwość skorzystania z nowoczesnej bazy noclegowej.

Projekt polegał na budowie nowego, nowoczesnego i niepowtarzalnego hotelu - obiektu bazy infrastrukturalnej usług turystycznych. W hotelu jest 48 miejsc noclegowych. Standard pomieszczeń jest na wysokim poziomie. W hotelu jest również restauracja i sala konferencyjno – szkoleniowa w pełni wyposażona na 160 miejsc. Wszystkie pomieszczenia są o wysokim standardzie, z nowoczesnym wyposażeniem, w pełni dostosowanym do potrzeb turystów. W obiekcie zainstalowano również kolektory słoneczne do ogrzewania budynku i jego taniej eksploatacji. Cały obiekt turystyczny dopasowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, a jego kompleksowy charakter jest odpowiedzią na wszystkie wymagania i potrzeby turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. W wyniku przedmiotowej inwestycji utworzono 17 miejsc pracy.

W ramach poddziałania 1.4.1 zrealizowane zostały także projekty dotyczące budowy/rozbudowy obiektów o charakterze gastronomiczno-rekreacyjnym i hotelowo-konferencyjnym m.in. w Sławięciach, Grodkowie.

Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez sektor publiczny

Od uruchomienia Programu w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny* realizowanych jest **22** projekty. Do końca okresu sprawozdawczego zakończonych zostało **17** projektów, w wyniku których podmioty publiczne rozszerzyły ofertę sportowo-rekreacyjną województwa opolskiego, poprawiając tym dostęp do infrastruktury sportowej o odpowiednim, podwyższonym standardzie. Większość z zakończonych projektów związanych było z budową/przebudową czy modernizacją obiektów sportowo-rekreacyjnych. Dzięki realizacji przedsięwzięć na terenie gmin: **Brzeg, Głogówek, Kędzierzyn-Koźle, Kietrz, Kluczbork, Lubsza, Namysłów, Niemodlin, Olesno, Strzelce Opolskie, Tarnów Opolskim i Zdieszowice** zapewniony został swobodny dostęp do profesjonalnej i bezpiecznej infrastruktury sportowej (wykorzystywanej przez cały rok), umożliwiającej organizację zawodów sportowych oraz imprez kulturalnych. Ww. inwestycje stanowią odpowiedź na słabą i niedostatecznie rozwiniętą bazę sportowo-rekreacyjną oraz ograniczony dostęp do nowoczesnych obiektów tego typu.

W Kędzierzynie-Koźlu powstała np. ogólnodostępna **strefa sportowo-rekreacyjna** wyposażona m.in. w mini siłownię do ćwiczeń na zewnątrz, skwer do streetballa, skatepark z urządzeniami do jazdy i akrobacji, ścieżki zdrowia, a także stanowiska do gry w szachy. Na przedgórzu „Gór Opawskich” powstała **sieć wielofunkcyjnych ścieżek** (pieszych, rowerowych, konnych) łączących Prudnik z otuliną Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” oraz w jego obrębie.

W wyniku zakończonych inwestycji długość wybudowanych/oznakowanych ścieżek rowerowych wyniosła blisko 104 km, a wybudowano/przebudowano łącznie 7,7 km szlaków turystycznych. Wybudowano/przebudowano 18 obiektów sportowo-rekreacyjnych, z których skorzystało ponad 650 tys. osób. Ponadto powstało 11 obiektów turystycznych i rekreacyjnych.

Szacuje się, iż w wyniku realizacji wszystkich podpisanych umów:

- powstanie **112** miejsc pracy (**51** dla kobiet i **61** dla mężczyzn), w tym **27** na obszarach wiejskich;
- **12** obiektów turystycznych i rekreacyjnych zostanie wybudowanych; kolejnych **10** zostanie przebudowanych;
- ponad **689 tys.** odbiorców będzie korzystało z powstałych/zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- wybudowanych zostanie **9,3 km** szlaków turystycznych, kolejne **4,25 km** zostanie przebudowane;
- z systemu rezerwacji i informacji turystycznej skorzysta ponad **16 tys.** turystów.

Turystyka jest jednym z najbardziej dynamicznych sektorów gospodarki. Jest instrumentem polityki regionalnej, aktywizacji społeczeństw lokalnych oraz budowy trwałych podstaw rozwoju gospodarczego. Od jej funkcjonowania zależy istnienie wielu gałęzi gospodarki, ale także budowa świadomości społecznej, identyfikacji regionalnej ludności, budowa korzystnych postaw społecznych. Biorąc pod uwagę rozproszenie wsparcia i działań wpływających bezpośrednio i pośrednio na sektor.

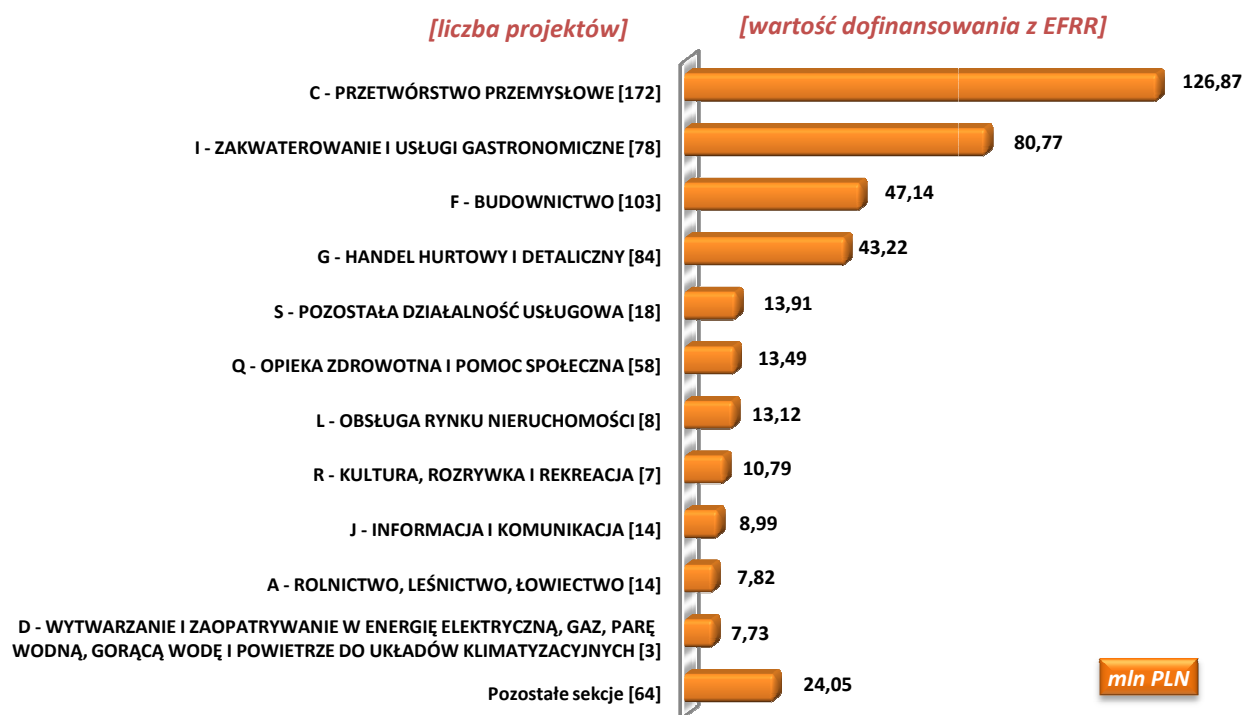
Na uwagę zasługuje fakt, iż zrealizowane w ramach obszaru: *rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej* inwestycje stanowią doskonałe wykorzystanie istniejącego regionalnego potencjału środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego oraz uzupełnienie innych działań podejmowanych przez administrację samorządową. Znaczna część zrealizowanych projektów znajduje się na/w sąsiedztwie obszarów o największej atrakcyjności turystycznej w regionie m.in. doliny rzeki Mała Panew, Jezior Turawskich, Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” czy Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”.

Podsumowanie bezpośredniego wsparcia dla przedsiębiorstw

W ramach działań skierowanych na bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw (tj. poddziałanie 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach*, poddziałanie 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* oraz poddziałanie 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa*) od uruchomienia Programu podpisano łącznie **623** umowy. Do końca czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **515** projektów (82,7%).

Wykres 15 przedstawia podział podpisanych umów w podziale na sekcje gospodarki w oparciu o klasyfikację PKD 2007, dokonany na podstawie danych uzyskanych z Krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON. Dla potrzeb sprawozdania każdemu beneficjentowi przyporządkowano jeden, przeważający rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej.

Wykres 15. Rozkład podpisanych umów w ramach poddziałań 1.1.2, 1.3.2 i 1.4.1 wg Sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz REGON.

Spośród podpisanych umów największe dofinansowanie z EFRR otrzymali beneficjenci działający w Sekcji C *Przetwórstwo przemysłowe*. W ramach tej sekcji podpisano **172** umowy na kwotę wsparcia z UE ponad **126,9 mln PLN**. Największą skalą wsparcia zostały objęte działy:

- *Dział 25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych* (25 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **24,38 mln PLN**);
- *Dział 16 Produkcja wyrobów z drewna i korka* (29 projekty na kwotę dofinansowania z EFRR **21,13 mln PLN**);

- *Dział 23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych* (18 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **17,47 mln PLN**);
- *Dział 22 Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych* (16 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **12,75 mln PLN**);
- *Dział 24 Produkcja metali* (25 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **8,78 mln PLN**);
- *Dział 10 Produkcja artykułów spożywczych* (10 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **8,26 mln PLN**).

Kolejną wyróżniająca się sekcją jest Sekcja I *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* w ramach której podpisano **78** umów na kwotę ponad **80,8 mln PLN**. Największa pula środków w ramach powyższej sekcji (79,7 mln PLN) została przekazana do działu 14 *Hotele i restauracje*.

Kwota **47,1 mln PLN** dofinansowania z UE trafiła do Sekcji F *Budownictwo* w ramach której podpisano **103** umowy. Rozkład podpisanych umów na poszczególne działy przedstawia się następująco:

- *Dział 43 Roboty budowlane specjalistyczne* (59 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **27,03 mln PLN**);
- *Dział 41 Roboty budowlane związane z wnoszeniem budynków* (21 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **11,93 mln PLN**);
- *Dział 42 Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej* (23 projekty na kwotę dofinansowania z EFRR **8,18 mln PLN**).

Czwartą znacząca sekcją pod względem wielkości pozyskanego dofinansowania z UE okazała się Sekcja G *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – w ramach której realizowane są **84** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **43,22 mln PLN**. Rozkład podpisanych umów na poszczególne działy przedstawia się następująco:

- *Dział 47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (36 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **23,04 mln PLN**);
- *Dział 46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu hurtowego pojazdami samochodowymi* (28 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **13,64 mln PLN**);
- *Dział 45 Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych* (20 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR **6,54 mln PLN**).

Sekcje, w których udział pozyskanego dofinansowania jest stosunkowo niewielki (poniżej **7 mln PLN**), zostały sklasyfikowane w jednej kategorii pn. *Pozostałe sekcje*. Dotyczy to nw. sekcji:

- Sekcja N *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca*;
- Sekcja M *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*;
- Sekcja B *Górnictwo i wydobywanie*;
- Sekcja H *Transport i gospodarka magazynowa*;
- Sekcja E *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją*;
- Sekcja K *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa*;
- Sekcja P *Edukacja*.

OŚ PRIORYTETOWA 2 *Społeczeństwo informacyjne*

Celami Osi priorytetowej 2 *Społeczeństwo informacyjne* są:

- tworzenie technicznych warunków do powszechnego wykorzystania narzędzi ICT,
- promowanie społeczeństwa informacyjnego poprzez rozwój modułów informacyjnych, w tym e-usług na rzecz podniesienia konkurencyjności regionu.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 2 odpowiedzialna jest Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013.

Alokacja na realizację Osi priorytetowej 2 została zwiększona o dodatkowe środki pochodzące z Krajowej Rezerwy Wykonania **4 155 658 Euro**, co stanowi 16% dotychczasowej alokacji na tę Oś. Zgodnie z zapisami Programu łączna kwota alokacji wynosi **29 784 347 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **6%** środków Programu. Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono całą alokację zapisaną na Oś priorytetową 2.

W ramach Osi podejmowane są działania na rzecz rozwoju w województwie opolskim infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, upowszechniania i podnoszenia poziomu umiejętności stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także rozszerzania usług publicznych w tym zakresie.

Pomoc kierowana jest m.in. do jednostek samorządu terytorialnego, szkół wyższych, jednostek ochrony zdrowia.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów w zakresie wdrażania Osi 2.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 2 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **3 nabory wniosków w ramach procedury konkursowej** – odpowiednio 1 nabór w ramach działania 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT* oraz 2 nabory w ramach działania 2.2 *Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **29,78 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono łącznie **79 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej,
- ⇒ całkowita wartość wszystkich złożonych wniosków wyniosła **253,80 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **211,57 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **68 wniosków** na całkowitą wartość **219,90 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **180,07 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostały zaakceptowane **24 projekty**, na całkowitą wartość **123,76 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **104,98 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **23 umowy** o dofinansowanie o całkowitej wartości **121,46 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **102,28 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł około **82%**.

Wnioski o płatność

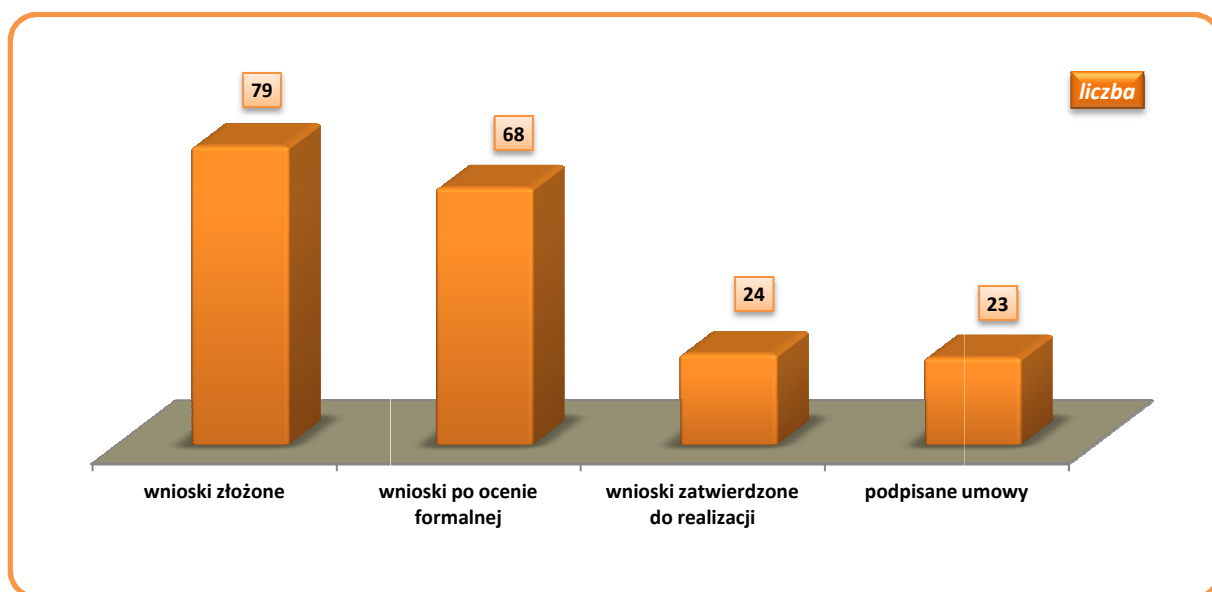
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w wysokości **89,84 mln PLN** dofinansowania z EFRR, co stanowi około **72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **89,84 mln PLN**, co stanowi prawie **72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 2.

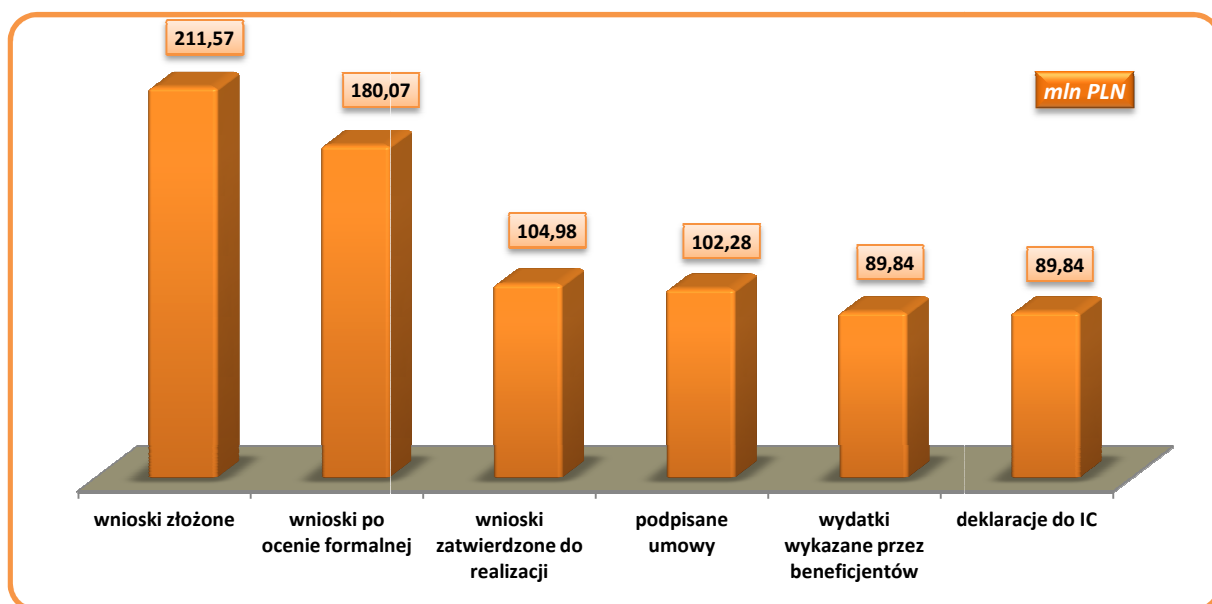
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 2 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na Wykresach 16-17.

Wykres 16. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 17. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 2 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ w okresie sprawozdawczym przeprowadzono **1 nabór wniosków w procedurze konkursowej** w ramach działania 2.2 *Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzony nabór wyniosła **5,51 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ w okresie sprawozdawczym złożono **46 wniosków** o dofinansowanie w ramach działania 2.2 *Moduły informacyjne, platformy e-usługi i bazy danych*. Całkowita wartość wniosków złożonych wyniosła **97,02 mln PLN**, a wartość dofinansowania z EFRR **78,51 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały **43 wnioski** o całkowitej wartości **94,94 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **74,08 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane oraz podpisane umowy

- ⇒ w okresie sprawozdawczym nie zaakceptowano do realizacji oraz nie podpisano umowy o dofinansowanie dla żadnego projektu w ramach Osi priorytetowej 2.

Wnioski o płatność

- ⇒ w okresie sprawozdawczym beneficjenci wykazali wydatki w ramach Osi priorytetowej 2 na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1,58 mln PLN**, co stanowi ponad **1%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **56,57 mln PLN**, co stanowi ponad **45%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 2.

Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym zaprezentowano w Tabeli 8.

Tabela 8. Stan wdrażania Osi priorytetowej 2 w okresie sprawozdawczym

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
<i>2.2 Moduły informacyjne, platformy e-usługi i bazy danych</i>						
II nabór (02.01-04.02.2013 r.)	46	78,51	<i>nie zatwierdzono wniosków</i>		<i>nie podpisano umów</i>	
OGÓŁEM	46	78,51	-		-	

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Nabory planowane

Zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.* w kolejnym okresie sprawozdawczym nie planuje się przeprowadzenia naborów wniosków w ramach Osi priorytetowej 2.

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 2 realizowane są **23 projekty** z zakresu społeczeństwa informacyjnego:

4 projekty w ramach działania 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT*,

19 projektów w ramach działania 2.2 *Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych*.

Poziom realizacji wskaźników, wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 2, zaprezentowany został w Tabeli 9.

Tabela 9. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 2 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
2.1	Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego [szt.]	32	18	56,3	23	71,9
2.2	Długość sieci Internetu szerokopasmowego [km]	149	128	85,9	149	100,0
Wskaźniki rezultatu						
2.3	Liczba usług publicznych zrealizowanych online w wyniku realizowanych projektów [szt.]	203	70	34,5	107	52,7
2.4	Liczba osób, które uzyskały dostęp do Internetu szerokopasmowego w jednostkach publicznych [osoby]	148 600	148 600	100	148 600	100,0
a	- w tym na obszarach wiejskich	10 000	10 000	100,0	10 000	100,0
2.5	Liczba połączeń do Internetu szerokopasmowego w: [szt.]	177	111	62,7	177	100,0
a	- jednostkach publicznych	33	0	0	33	100,0
b	- szkołach, w tym:	144	111	77,1	144	100,0
c	- na obszarach wiejskich	40	40	100,0	40	100,0

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Biorąc pod uwagę szacowaną realizację oraz fakt, iż w okresie sprawozdawczym przeprowadzony został dodatkowy nabór wniosków w ramach działania 2.2, wszystkie wskaźniki powinny osiągnąć wartości docelowe założone na etapie programowania. W przypadku podwskaźnika mierzącego liczbę jednostek publicznych podłączonych do Internetu szerokopasmowego, brak wzrostu odnotowany na poziomie wniosków o płatność wynika z faktu, iż nie zakończyła się realizacja jednego z projektów wybranego do dofinansowania w działaniu 2.1.

W okresie sprawozdawczym nie zakończyła się realizacja żadnego z projektów wdrażanych w obszarze Społeczeństwa Informacyjnego w ramach RPO WO 2007-2013. Spośród 9 wskaźników określonych dla Osi priorytetowej 2, obecnie na poziomie podpisanych umów realizowany jest każdy z nich, a dodatkowo jedynie w przypadku 2 wskaźników poziom realizacji nie osiągnął jeszcze 100%:

- Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego [szt.] – **71,9%**;
- Liczba usług publicznych zrealizowanych online w wyniku realizowanych projektów [szt.] – **52,7%**.

W ramach Osi priorytetowej 2 realizowane są 2 wskaźniki produktu oraz 7 wskaźników rezultatu, poniżej przedstawiono szczegółowe informacje nt. wskaźników dla których do końca okresu sprawozdawczego nie osiągnięto założonych wartości w ramach projektów zakończonych:

- *Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego* - na podstawie obecnych **23 podpisanych umowach** oraz przeprowadzonego naboru wniosków szacuje się, że wskaźnik osiągnie zakładaną wartość docelową, po zakończeniu realizacji wszystkich podpisanych umów;
- *Długość sieci Internetu szerokopasmowego* – na podstawie podpisanych umów szacuje się, iż wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie **149**, co stanowi **100%** w stosunku do wartości docelowej w 2015 r. Obecna wartość wskaźnika wynika z faktu, iż nie zakończyła się realizacja wszystkich projektów, w ramach których zaplanowano jego osiągnięcie;
- *Liczba usług publicznych zrealizowanych online w wyniku realizowanych projektów [szt.]* – ze względu na niski stopień realizacji wskaźnika (**52,7%**) na poziomie podpisanych umów, przeprowadzony został nabór wniosków, w wyniku którego planowane jest osiągnięcie założonej wartości docelowej;
- *Liczba połączeń do Internetu szerokopasmowego w: jednostkach publicznych, szkołach* - na podstawie podpisanych umów szacuje się, iż wskaźniki główny oraz podwskaźniki zostaną osiągnięte na poziomie **100%** zaplanowanych wartości docelowych. Z uwagi na fakt, iż nie zakończyła się realizacja wszystkich projektów w ramach działania 2.1, wskaźniki na poziomie wniosków o płatność również nie osiągnęły zakładanych wartości docelowych.

Obszar: Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT

W ramach wskazanego obszaru w okresie sprawozdawczym nie zakończyła się realizacja żadnego z projektów.

Od uruchomienia Programu zakończyła się realizacja 3 projektów w przedmiotowym obszarze. Biorąc pod uwagę efekty rzeczowe wspomnianych inwestycji należy wskazać wybudowanie **128 km sieci Internetu szerokopasmowego** oraz podłączenie do sieci Internetu szerokopasmowego **111 placówek oświatowych**, w tym **40 jednostek** na obszarach wiejskich.

W ramach jednego z zakończonych projektów - „*Wdrożenie bezpiecznego systemu gromadzenia danych poprzez modernizację i dostosowanie infrastruktury teleinformatycznej w Sam. Specj. ZOZ nad MiDz. w Opolu jako regionalnego centrum danych medycznych*” – unowocześniony został sposób funkcjonowania Samodzielnego Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Opolu. Realizacja inwestycji przyczyniła się do poprawy dostępności do usług medycznych w województwie, natomiast w przypadku samego szpitala podniesiony został jego prestiż i pozycja na runku medycznym. W wyniku zrealizowania przedsięwzięcia udostępnione zostały **3 usługi teleinformatyczne**:

- zapewnienie dostępu do Internetu bezprzewodowego na terenie szpitala,
- zapewnienie dostępu do darmowego Internetu za pośrednictwem urządzeń komputerowych,
- zapewnienie dostępu do informacji medycznych dla zainteresowanych podmiotów instytucjonalnych z regionu Opolszczyzny.

Obszar: Moduły informacyjne, platformy e-usług, bazy danych

W ramach ww. działania realizowanych jest **19 projektów**. Do końca czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **15** z nich w ramach których:

- utworzono lub udostępniono **284** aplikacje/usługi teleinformatyczne;
- **70** usług publicznych realizowanych jest on-line, z których skorzysta ponad **537 tys. osób** rocznie;
- zakupiono **2 038 szt.** wyposażenia umożliwiającego świadczenie usług z wykorzystaniem narzędzi ICT;
- przeszkolono ponad **6 091** osób z zakresu ICT;

- **533** jednostki sektora publicznego korzystają z utworzonych aplikacji lub usług teleinformatycznych.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja projektu „Opolskie w Internecie – system informacji przestrzennej i portal informacyjno-promocyjny Województwa Opolskiego. Podstawowym założeniem projektu była budowa regionalnej infrastruktury informacyjnej, e-usług, administracji i społeczeństwa informacyjnego, poprzez zastosowanie technologii GIS (ang. Geographic Information System) umożliwiających swobodną wymianę informacji niezależnie od platformy narzędziowej, jak i dostęp do nich przez wielu użytkowników i instytucji (system jest skierowany do wszystkich mieszkańców Opolszczyzny, korzystać z niego mogą zarówno osoby fizyczne jak również podmioty gospodarcze).

Bezpośrednim wynikiem projektu jest m.in.: skrócenie czasu dostępu do informacji, integracja systemów informatycznych oraz baz danych, wymiana danych pomiędzy instytucjami na różnych poziomach, jak również eliminacja nadmiernego gromadzenia danych. Dodatkowym aspektem wdrożenia systemu będzie ułatwienie obsługi klienta przez urzędy na terenie województwa, zapewnienie bezpieczeństwa życia i zdrowia mieszkańcom Opolszczyzny w zakresie zagrożeń powodziowych i innych kataklizmów, bezpieczeństwa na drogach publicznych, ochrony zasobów i walorów przyrodniczych czy też sprawna i profesjonalna obsługa inwestorów.

Wdrożenie projektu pozwoliło utworzyć **3 moduły** systemu dla użytkowników końcowych:

- e-Urząd. W trakcie prac projektowych zostanie włączony obecnie funkcjonujący moduł e-Urząd wraz z dodaniem nowej funkcjonalności - obsługa danych przestrzennych województwa opolskiego zgromadzonych w Aplikacji GIS,
- Aplikacja GIS. Zespół danych przestrzennych zarówno topograficznych jak i tematycznych opisujących przestrzeń i różnego rodzaju zjawiska występujące na obszarze Województwa,
- Aplikacja Informacyjna – Promocyjna Województwa Opolskiego - Zespół informacji na temat walorów, zasobów i wydarzeń na obszarze Województwa Opolskiego oraz internetowy punkt dostępu do informacji

łącznie **25 aplikacji** znajdujących się na jednej platformie informatycznej w postaci portalu internetowego pozwoli po jego uruchomieniu na obsługę odwiedzin około **300 tysięcy osób rocznie**.

OŚ PRIORYTETOWA 3 Transport

Celami Osi priorytetowej 3 *Transport* są:

- polepszenie dostępu do obszarów, obiektów kluczowych dla rozwoju gospodarczego województwa, krajowych i międzynarodowych układów komunikacyjnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg,
- zwiększenie mobilności mieszkańców regionu poprzez rozbudowę systemu transportu publicznego.

Oś priorytetowa 3 wdrażana jest w całości przez Instytucję Zarządzającą RPO WO 2007-2013.

Na realizację zadań z zakresu transportu przeznaczono dodatkowe środki w kwocie **26 846 502 Euro**, z czego **16 701 287 Euro** pochodzi z Krajowej Rezerwy Wykonania, **10 145 215 Euro** z dostosowania technicznego (w tym 6 275 125 Euro na niwelowanie skutków powodzi). Łączna kwota alokacji na Oś priorytetową 3 wynosi w ramach EFRR **137 904 154 Euro**, co stanowi **28%** środków Programu.

Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono całą alokację zapisaną na Oś priorytetową 3.

W ramach Osi priorytetowej 3 realizowane są głównie roboty budowlane dotyczące dróg regionalnych i lokalnych, obiektów mostowych, wiaduktów oraz wymiana taboru autobusowego i kolejowego na nowy przyjazny środowisku.

Pomoc w ramach przedmiotowej Osi jest kierowana przede wszystkim do jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów w zakresie wdrażania Osi 3.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **11 naborów wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz **8 naborów w ramach procedury pozakonkursowej** (beneficjenci **11 projektów kluczowych** złożyli pełną dokumentację projektową),
- ⇒ całkowita kwota alokacji na przeprowadzone nabory wyniosła **137,70 mln Euro**, w tym na nabory w ramach procedury konkursowej **70,84 mln Euro**; natomiast na projekty w ramach procedury pozakonkursowej obejmującej indywidualne projekty kluczowe przeznaczono **66,86 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono łącznie **142 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej,
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **1 018,21 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **786,80 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **139 wniosków** o całkowitej wartości **1 015,94 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **763,16 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostało zaakceptowanych **115 projektów**, na całkowitą wartość **926,10 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **690,37 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **110 umów** o dofinansowanie o całkowitej wartości **704,23 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **542,49 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł blisko **94%**.

Wnioski o płatność

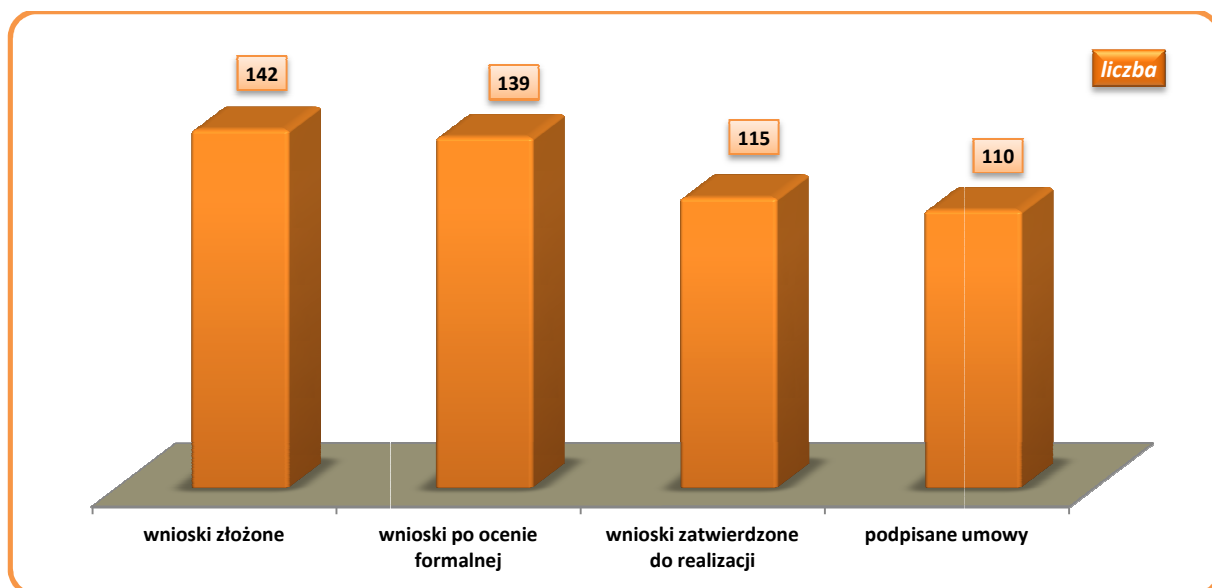
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę **445,76 mln PLN** dofinansowania z EFRR, co stanowi ponad **77%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 3.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **435,84 mln PLN**, co stanowi ponad **75%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 3.

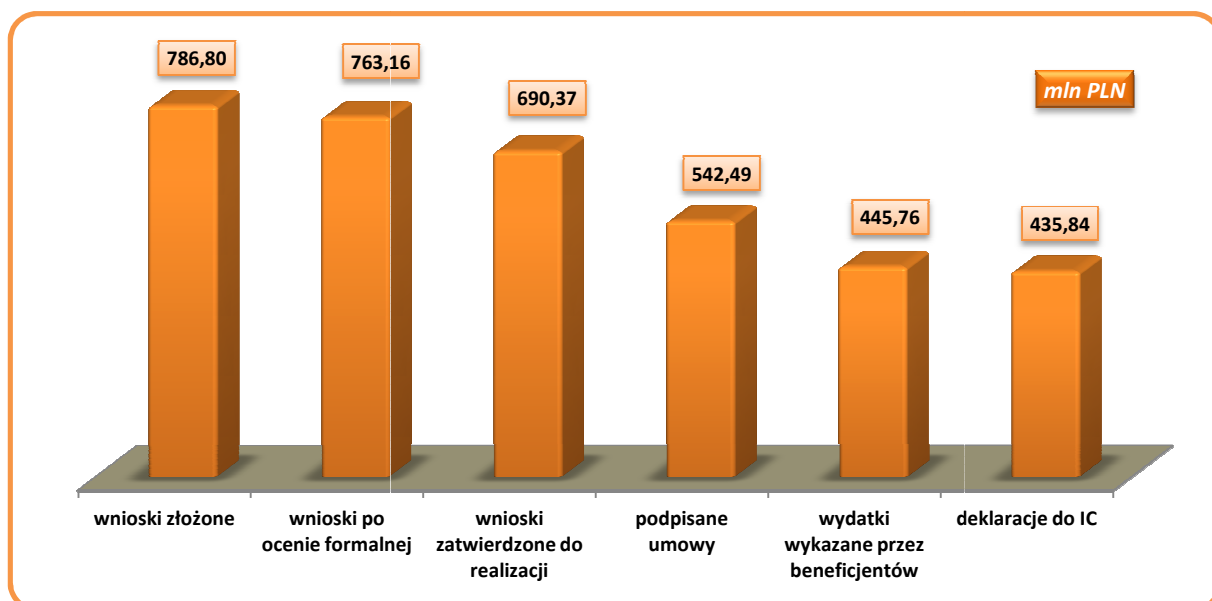
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 3 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 18-19*.

Wykres 18. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 19. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ w okresie sprawozdawczym przeprowadzono **1 nabór** w ramach procedury konkursowej w zakresie poddziałania 3.1.1 *Drogi regionalne*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzony nabór wyniosła **1,11 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **1 wniosek** o całkowitej wartości **5,58 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **4,74 mln PLN**,

⇒ w okresie sprawozdawczym ww. wnioszek otrzymał pozytywną ocenę formalną.

Wnioski zaakceptowane

⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostały zaakceptowane **2 projekty** (w tym projekt kluczowy *Przebudowa mostu w ciągu drogi 1404 O Cisek – Bierawa*) na całkowitą wartość **38,49 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **30,18 mln PLN**.

Podpisane umowy

⇒ w okresie sprawozdawczym podpisano **1 umowę** o dofinansowanie o całkowitej wartości **34,16 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **13,81 mln PLN**. Umowa dotyczyła projektu kluczowego *Budowa węzła komunikacyjnego obwodnicy północnej (drogi krajowej) z drogą wojewódzką nr 454 (ul. Budowlanych-Sobieskiego) w Opolu*.

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **25,21 mln PLN**, co stanowi ponad **4%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi. Płatności wykazano w ramach następujących poddziałań:

- 3.1.1 *Drogi regionalne* – **19,28 mln PLN**,
- 3.1.2 *Drogi lokalne* – **5,93 mln PLN**,

Deklaracje zatwierdzone przez IC

⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **20,26 mln PLN**, co stanowi około **4%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 3.

Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym zaprezentowano w *Tabeli 10*.

Tabela 10. Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
3.1.1 Drogi regionalne						
VI nabór (25.02-11.03.2013 r.)	1	4,74	1	4,74	nie podpisano umowy	
3.1.2 Drogi lokalne						
IPI (17-31.08.2012 r.)	nie złożono wniosku		nie zatwierdzono wniosku		1	13,81
IPI (15-29.10.2012 r.)	nie złożono wniosku		1	25,44	nie podpisano umowy	
OGÓŁEM	1	4,74	2	30,18	1	13,81

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Nabory planowane

Zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.*, w kolejnym okresie sprawozdawczym zaplanowane zostało przeprowadzenie

VII naboru wniosków w ramach poddziałania 3.1.1 *Drogi regionalne* oraz II naboru w ramach działania 3.2 *Transport publiczny*.

Tabela 11. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 3 w II półroczu 2013 r.

[mln Euro]

Lp.	Nr i nazwa działania/poddziałania Nr naboru	Termin naboru	Alokacja na nabór	
			EFRR	BP
1.	3.1.1 <i>Drogi regionalne</i> VII nabór	08-22.07.2013 r.	0,85	0,00
2.	3.2 <i>Transport publiczny</i> II nabór	11-25.07.2013 r.	0,47	0,00
SUMA			1,32	0,00

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.*

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 3 realizowanych jest **110** projektów z zakresu transportu: **32** dotyczące budowy/przebudowy dróg regionalnych, **72** dotyczące dróg lokalnych i **6** projektów z zakresu transportu publicznego. Według stanu na 30 czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **97** projektów (88% podpisanych umów), w tym **26** z zakresu regionalnej, a **65** - lokalnej infrastruktury drogowej oraz **6** z zakresu transportu publicznego.

W ramach Osi priorytetowej 3 założono realizację 9 wskaźników produktu i 3 wskaźników rezultatu. Obecnie realizowanych jest 11 z nich. Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 3 prezentuje *Tabela 12*. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową oraz na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie.

Tabela 12. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
3.1	Liczba projektów z zakresu transportu [szt.]	101	97	96,0	110	108,9
3.2	Długość nowych dróg w tym: [km]	27	22,91	84,9	31,47	116,6
a	regionalne (wojewódzkie)	10	6,51	65,1	11,4	114,0
b	lokalne (powiatowe i gminne)	17	16,4	96,5	20,07	118,1
3.3	Długość zrekonstruowanych dróg w tym: [km]	188	165,91	88,3	208,29	110,8
a	regionalne (wojewódzkie)	79	64,52	81,7	92,09	116,6
b	lokalne (powiatowe i gminne)	109	101,39	93,0	116,2	106,6
3.4	Liczba zakupionych środków transportu publicznego [szt.]	12	38	316,7	38	316,7
3.5	Liczba projektów z zakresu naprawy infrastruktury uszkodzonej w wyniku powodzi [szt.]	1	-	-	-	-

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki rezultatu						
3.6	Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych [Euro/rok]	20 846 599	17 434 968,34	83,6	22 945 221,06	110,1
3.7	Potencjalna liczba miejsc w środkach komunikacji publicznej, jaka powstanie w wyniku realizacji projektu [szt.]	1 300	3 597	276,7	3 545	272,7
3.8	Przyrost ludności korzystającej z komunikacji miejskiej wspartej w ramach programu [osoby/rok]	1 533 000	1 217 321	79,4	1 217 321	79,4

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Biorąc pod uwagę szacowaną realizację, 9 wskaźników zostanie osiągniętych w granicach 25% odchylenia od wartości zakładanej. 2 wskaźniki znacznie przekroczą zakładaną wartość. Szczegółowe informacje dotyczące stopnia realizacji wskaźników i efektów wsparcia zostały przedstawione w dalszej części analizy jakościowej.

W okresie sprawozdawczym 1 wskaźnik założony dla Osi priorytetowej 3 nie został osiągnięty, dlatego w Załączniku I w wierszu *Realizacja* została zaprezentowana zerowa wartość. Jest to wskaźnik produktu *Liczba projektów z zakresu naprawy infrastruktury uszkodzonej w wyniku powodzi*. IZ RPO WO 2007-2013 planuje, że umowa o dofinansowanie projektu realizowanego w procedurze pozakonkursowej, zostanie podpisana w II połowie 2013 r.

Obszar: Infrastruktura drogowa

Według stanu na 30 czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **91** projektów: w tym **26** z zakresu regionalnej infrastruktury drogowej oraz **65** dotyczących dróg lokalnych.

Od uruchomienia Programu zostało wybudowanych **22,91 km** dróg, a zrekonstruowano **165,91 km**. Biorąc pod uwagę szacowaną realizację w zakresie nowych oraz zmodernizowanych dróg nie ma obecnie ryzyka zagrożenia nieosiągnięcia wskaźników. Ponadto wskaźnik *Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych* osiągnął wartość **17 434 968,34 Euro/rok**.

Regionalna infrastruktura drogowa

Zakończone i realizowane inwestycje mają stać się uzupełnieniem istniejącej siatki drogowej w celu stworzenia sprawnego i bezpośredniego połączenia całego regionu z autostradą A4, a także modernizacji alternatywnych dróg dojazdowych do autostrady, w tym drogi krajowej nr 94.

W wyniku zakończonych projektów z zakresu regionalnej infrastruktury drogowej zrekonstruowano **64,52 km** dróg w województwie opolskim, co stanowi **81,7%** w odniesieniu do założonej wartości docelowej. Przewiduje się, że realizacja wskaźnika po zakończeniu trwających inwestycji wzrośnie do wartości **92,1 km**. Ponadto powstało **6,5 km** nowych dróg, co stanowi **65,1%** założonej wartości docelowej. Na podstawie dotychczas podpisanych umów przewiduje się, iż wartości, zarówno dla wskaźnika *Długość nowych dróg regionalnych*, jak i *Długość zrekonstruowanych dróg regionalnych*, zostaną osiągnięte w granicach 25% odchylenia od wartości zakładanej.

Oprócz działań zmierzających do poprawy regionalnej infrastruktury drogowej (dostępność do terenów inwestycyjnych i terenów przygranicznych, obiektów i szlaków drogowych o kluczowym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego regionu), w ramach Programu zaplanowano także wsparcie działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na opolskich drogach.

W tym obszarze zrealizowano 8 projektów, w ramach których zakupiono 7 wozów ratowniczo-gaśniczych wyposażonych w specjalistyczny sprzęt do prowadzenia akcji ratunkowych i ochrony szlaków komunikacyjnych, m.in. zaporę pływającą ograniczającą rozlewanie się substancji chemicznych; pompę elektryczną do przepompowywania substancji chemicznych z cystern samochodowych, ubrania gazoszczelne, kamery termowizyjne czy platformy ratownicze. Dzięki zrealizowanym inwestycjom zabezpieczonych zostało ponad 6,7 tys. km szlaków komunikacyjnych.

W okresie sprawozdawczym w ramach regionalnej infrastruktury drogowej zakończyła się realizacja 3 projektów, w ramach których przebudowano łącznie 9,1 km dróg wojewódzkich (nr 494 i 901) oraz zmodernizowano 2 skrzyżowania. Projekty zrealizowano na terenie powiatu oleskiego, w gminach: Dobrodzień, Olesno i Zębowice.

Najdłuższy odcinek drogi (5,8 km) zmodernizowano w ramach projektu *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 w km 7+670-10+625 (na odcinku Nowy Wachów – Kocury), 15+860-16+810 (w m. Dobrodzień), 24+850-26+750 (na odcinku Pludry – Pietraszów)*. Droga wojewódzka nr 901 stanowi ważny element infrastruktury komunikacyjnej we wschodniej części regionu: łączy województwo łódzkie, opolskie i śląskie. Dzięki realizacji inwestycji nastąpiła poprawa dostępu do obszarów ważnych dla rozwoju gospodarczego województwa. W celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników drogi przebudowano skrzyżowanie, wybudowano chodnik, ciąg pieszo-rowerowy, dokonano korekty łuków drogi, zainstalowano tzw. „kocie oczka” do oznakowania poziomego drogi oraz zastosowano Inteligentne Systemy Transportowe.

W okresie sprawozdawczym zakończył się również projekt komplementarny do ww. *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 w m. Bzinica Stara od km 21+560 do km 22+960*. W ramach inwestycji zmodernizowano kolejny odcinek ważnej drogi wojewódzkiej o długości 1,4 km, który posiadał liczne spękania i ubytki, a brak prawidłowo ukształtowanego pobocza powodował zaleganie wód opadowych na nawierzchni jezdni. Zbudowano przepusty drogowe oraz zjazdy na indywidualne posesje i pola; chodniki, ciągi pieszo-rowerowe oraz zatoki autobusowe, a także kanalizację deszczową i rowy odwadniające. Ponadto, zabezpieczono sieć wodociągową oraz przebudowano linię energetyczną, sieć telekomunikacyjną i oświetlenie drogowe.

Lokalna infrastruktura drogowa

Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest również podniesienie jakości infrastruktury transportowej na poziomie lokalnym, dlatego wsparcie w ramach RPO WO 2007-2013 uzyskały inwestycje dotyczące m.in. rozbudowy, przebudowy i unowocześnienia sieci dróg powiatowych i gminnych o istotnym znaczeniu gospodarczym, a także przedsięwzięcia zapewniające dostępność do terenów inwestycyjnych, celem doprowadzenia do uzbrojenia terenów pod inwestycje gospodarcze.

W wyniku zakończonych projektów z zakresu *lokalnej infrastruktury drogowej* zrekonstruowano ponad **101 km** dróg w województwie opolskim, w tym przebudowano **58,89 km** dróg powiatowych oraz **42,5 km** dróg gminnych, co stanowi ponad **88%** w odniesieniu do założonej wartości docelowej wskaźnika *długość zrekonstruowanych dróg lokalnych*. Ponadto wybudowano ponad **16,3 km** dróg gminnych oraz powstał odcinek na drodze powiatowej o długości **0,048 km**, co łącznie stanowi **93%** w odniesieniu do założonej wartości docelowej wskaźnika *długość nowych dróg lokalnych*. Ponadto w ramach inwestycji na drogach lokalnych wartość wygenerowanych *oszczędności czasu w przewozach pasażerskich oraz towarowych* wyniosła **12 459 166,96 Euro/rok**.

W okresie sprawozdawczym w zakresie lokalnej infrastruktury drogowej zakończyła się realizacja **4** inwestycji, w ramach których przebudowano 3,94 km dróg gminnych i blisko 0,5 km dróg powiatowych. Powstał także nowy odcinek drogi w powiecie głubczyckim o długości 0,6 km.

Jeden z zakończonych w okresie sprawozdawczym projektów *Budowa obwodnicy w miejscowości Zubrzyce* zrealizowała Gmina Głubczyce. Jest on kolejnym etapem budowy drogi łączącej Lewice i Zubrzyce (stara droga została objęta obszarem zlewni zbiornika retencyjnego Włodzienin). Pierwszy etap sfinansowano w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Gmina Branice odbudowała część drogi na swoim terenie; odrolniła około 80 ha ziemi w celu stworzenia atrakcyjnych terenów inwestycyjnych. W związku z tym zaistniała pilna potrzeba budowy drogi także

od strony Gminy Głubczyce, aby poprawić dojazd do terenów inwestycyjnych i połączenie z drogą krajową nr 38. W rezultacie inwestycja wpłynie pozytywnie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz przyczyni się do stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, gdyż dzięki odpowiedniej infrastrukturze drogowej tereny inwestycyjne zyskają dodatkowo na atrakcyjności oraz wzrośnie ich wartość rynkowa.

Innym przykładem udzielonego wsparcia o dużym znaczeniu dla rozwoju całego województwa opolskiego jest projekt zrealizowany przez Powiat strzelecki *Przebudowa i rozbudowa ciągu komunikacyjnego północnego obejścia i komunikacji gospodarczej miasta Strzelce Opolskie – Etap I Droga powiatowa 2273 O – Odcinek nr 2 – skrzyżowanie dróg powiatowych ul. Zakładowa i ul. 1-go Maja*. Stanowi on kolejny etap kompleksowej inwestycji mającej na celu rozbudowę ciągu komunikacyjnego północnego obejścia i komunikacji gospodarczej miasta Strzelce Opolskie, dzięki której nastąpi odciążenie wewnętrznego układu komunikacyjnego powiatu od ruchu tranzytowego. Przebudowany blisko 0,5 km odcinek drogi przyczyni się do znaczącej poprawy warunków komunikacji pomiędzy strefą inwestycyjną a centrum miasta i drogami: krajową nr 94 i wojewódzką nr 426. Polepszenie parametrów technicznych ww. dróg uczyni tereny inwestycyjne bardziej wartościowymi i atrakcyjnymi dla potencjalnych inwestorów, przedsiębiorców i mieszkańców powiatu strzeleckiego. Ponadto, realizacja projektu podniesie bezpieczeństwo i komfort jazdy użytkowników (przebudowa nawierzchni, budowa chodników); zwiększy dostęp mieszkańców do nowoczesnej infrastruktury drogowej oraz wpłynie na poprawę warunków ich życia.

Po zrealizowaniu wszystkich dotychczas wspartych inwestycji w ramach poddziałania 3.1.2 *Drogi lokalne* przewiduje się, iż długość zrekonstruowanych dróg wyniesie ponad **116 km** (57,36 km dróg gminnych, 58,84 dróg powiatowych), a długość nowych dróg ponad **20 km** (niemal w całości są to drogi gminne). Na podstawie dotychczas podpisanych umów przewiduje się, iż wartości, zarówno dla wskaźnika *Długość nowych dróg lokalnych*, jak i *Długość zrekonstruowanych dróg lokalnych*, zostaną osiągnięte w granicach 25% odchylenia od wartości zakładanej.

Obszar: Transport publiczny

Od uruchomienia Programu zakończyła się realizacja wszystkich dotychczas wspartych w ramach działania 3.2 projektów z zakresu transportu publicznego. W ramach **6** dofinansowanych projektów zakupiono **38** sztuk środków transportu publicznego, w tym 33 autobusy i 5 szynobusów, co stanowi **nieco ponad 316%** w odniesieniu do założonej wartości docelowej wskaźnika *liczba zakupionych środków transportu publicznego*. Projekty zapewniły **3 597 miejsc** w środkach komunikacji, co stanowi blisko **277%** w stosunku do założonej wartości docelowej wskaźnika *potencjalna liczba miejsc w środkach komunikacji publicznej, jaka powstanie w wyniku realizacji projektu*. Przekroczenie wskaźników realizowanych w obszarze transportu publicznego wynika ze zmiany założeń metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników.

W ramach projektu kluczowego Samorządu Województwa Opolskiego *Zakup pojazdów szynowych*, którego realizacja zakończyła się w 2009 r. zakupiono 5 szynobusów na potrzeby regionalnych przewozów kolejowych na terenie województwa. Zakupiony tabor szynowy jest dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych i emituje mniej szkodliwych dla środowiska spalin. Zapewnia dodatkowe 680 miejsc do przewozu pasażerów.

Nowoczesne i ekologiczne 33 autobusy dla komunikacji miejskiej zakupiono w ramach projektów realizowanych przez trzy miasta województwa opolskiego: 7 autobusów dla Nysy, 16 dla Kędzierzyna-Koźła oraz 10 dla Opola. Zakup pojazdów niskopodłogowych umożliwia korzystanie z nich osobom na wózkach inwalidzkich oraz osobom z wózkami dziecięcymi. Ponadto w starym taborze brakowało udogodnień dla osób niepełnosprawnych, w tym m. in. ekranów wyświetlających numery pojazdów, urządzeń z automatyczną zapowiedzią przystanków ułatwiających korzystanie osobom niewidzącym lub niedowidzącym. Nowe pojazdy zapewniają większy komfort jazdy oraz większe bezpieczeństwo. Ponadto konstrukcja nowych pojazdów powoduje mniejszą emisję spalin do powietrza, co wpływa na poprawę jakości powietrza i stanu środowiska naturalnego.

Ze względu na wciąż istniejące duże potrzeby w zakresie wymiany zużytego taboru komunikacji miejskiej na bardziej ekologiczny i przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i zależnych, IZ RPO WO 2007-2013 przeznaczy powstałe w ramach Osi priorytetowej 3 oszczędności na dodatkowy nabór wniosków w zakresie transportu publicznego.

OŚ PRIORYTETOWA 4 *Ochrona środowiska*

Celami Osi priorytetowej 4 *Ochrona środowiska* są:

- poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez unowocześnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz zmniejszenie zagrożenia powodziowego,
- zwiększenie stopnia segregacji oraz ponownego wykorzystania odpadów,
- poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- zachowanie i ochrona różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa opolskiego.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 4 odpowiada w całości IZ RPO WO 2007-2013.

Na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska przeznaczono dodatkowe środki w kwocie **6 500 000 Euro** pochodzące z Krajowej Rezerwy Wykonania. Całkowita kwota alokacji na Oś priorytetową 4 wynosi w ramach EFRR **49 214 481 Euro**, co stanowi **10%** środków Programu.

Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono całą alokację zapisaną na Oś priorytetową 4.

W ramach Osi realizowane są przedsięwzięcia polegające m.in. na budowie, przebudowie systemów wodno-kanalizacyjnych, budowie, rekultywacji składowisk odpadów, zakupie urządzeń i wyposażenia dla systemów segregacji odpadów, budowie, przebudowie lub remoncie obiektów przeciwpowodziowych, budowie, przebudowie obiektów, zakupie urządzeń służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, ochronie bioróżnorodności.

Pomoc kierowana jest m.in. do jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych czy parków krajobrazowych.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów w zakresie wdrażania Osi 4.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **10 naborów wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz złożono pełną dokumentację projektową dla **2 projektów kluczowych**: *Zbiornik retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawie w km 61+500* oraz *Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. „Cisek – Dzielniczka” zadanie 1, 6, 7,*
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **51,77 mln Euro**, w tym na nabory w ramach procedury konkursowej **46,09 mln Euro**, na projekty w ramach procedury pozakonkursowej **5,69 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono łącznie **147 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej,
- ⇒ całkowita wartość wszystkich złożonych wniosków wyniosła **646,85 mln PLN**, a dofinansowanie z EFRR stanowiło **394,23 mln PLN**,

- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **119 wniosków** na całkowitą wartość **565,58 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **330,59 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostały zaakceptowane **83 projekty**, na całkowitą wartość **442,88 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **246,95 mln PLN**,
- ⇒ wśród projektów zaakceptowanych do realizacji znalazły się dwa projekty kluczowe *Zbiornik retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawie w km 61+500* oraz *Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. „Cisek – Dzielniczka” zadanie 1, 6, 7*.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **76 umów** o dofinansowanie o całkowitej wartości **337,82 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **189,56 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł ponad **92%**.

Wnioski o płatność

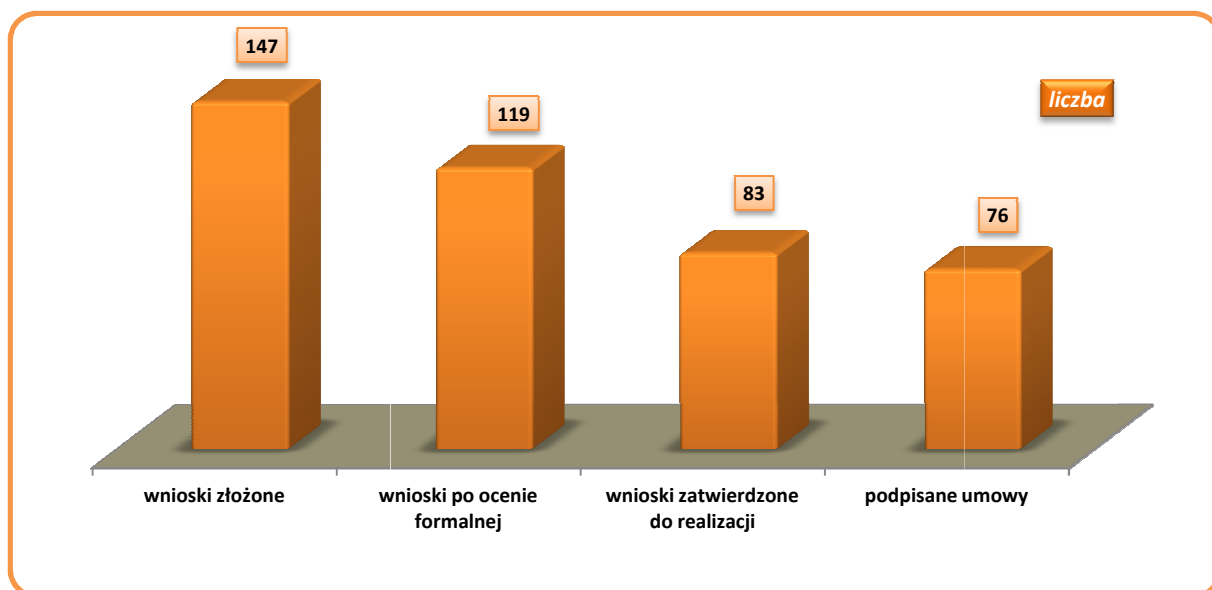
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę **147,75 mln PLN** dofinansowania z EFRR, co stanowi około **72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 4.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **140,31 mln PLN**, co stanowi ponad **68%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 4.

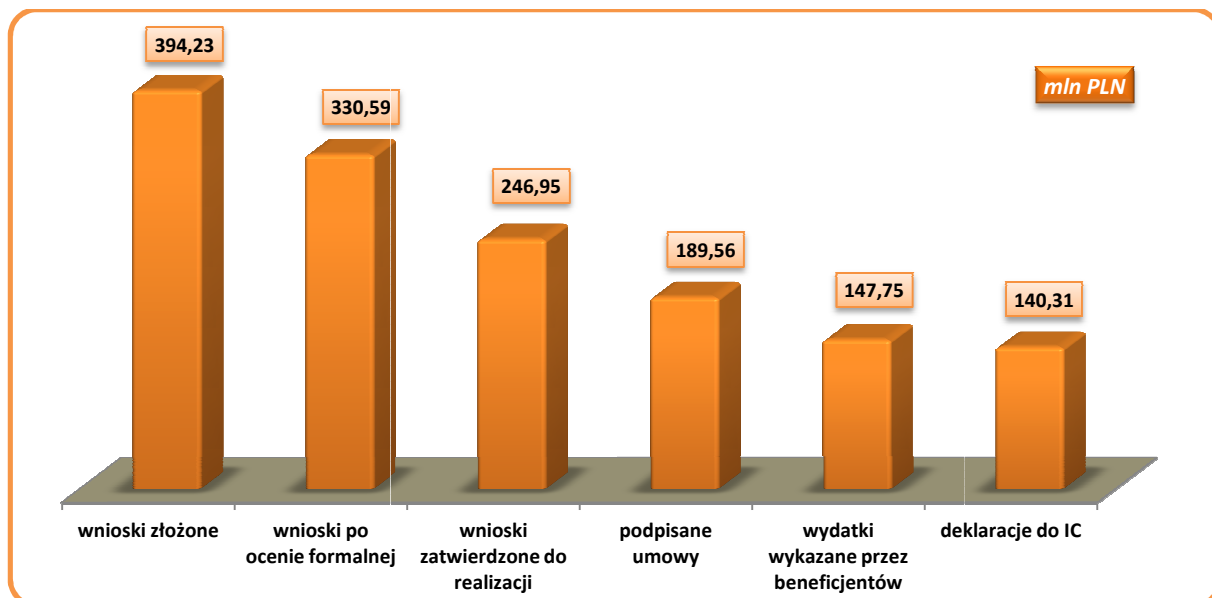
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 4 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 20-21*.

Wykres 20. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 21. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ zostały przeprowadzone **2 nabory wniosków w procedurze konkursowej** – III i IV nabór w ramach działania 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na ww. nabory wyniosła **3,69 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **11 wniosków** o dofinansowanie na całkowitą wartość **20,20 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **15,72 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały **4 wnioski** na całkowitą wartość **5,11 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **3,26 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zaakceptowano **3 projekty**. Ich całkowita wartość to **3,44 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **1,84 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zostało podpisanych **12 umów** o dofinansowanie o całkowitej wartości **29,72 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **20,14 mln PLN**,
- ⇒ ponadto, w okresie sprawozdawczym rozwiązano **1 umowę** o dofinansowanie w ramach działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami* o całkowitej wartości **7,41 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **2,00 mln PLN**.

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **9,86 mln PLN** w ramach następujących poddziałań:
 - 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami* – **3,56 mln PLN**,
 - 4.2 *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe* – **1,14 mln PLN**,

- 4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii – **4,94 mln PLN**,
- 4.4 Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny – **0,22 mln PLN**.

⇒ wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność stanowią blisko **5%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **6,83 mln PLN**, co stanowi ponad **3%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 4.

Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym zaprezentowano w Tabeli 13.

Tabela 13. Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym

[mln PLN]

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii						
II nabór (16-30.08.2012 r.)	nie złożono wniosków		nie zatwierdzono wniosków		12	20,14
III nabór (14-28.02.2013 r.)	4	3,32	3	1,84	nie podpisano umów	
IV nabór (13-27.05.2013 r.)	7	12,40	nie zatwierdzono wniosków		nie podpisano umów	
OGÓŁEM	11	15,72	3	1,84	12	20,14

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Nabory planowane

Zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.*, w kolejnym okresie sprawozdawczym zaplanowane zostało przeprowadzenie V naboru wniosków w ramach działania 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii*.

Tabela 14. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 4 w II półroczu 2013 r.

[mln Euro]

Lp.	Nr i nazwa działania/poddziałania Nr naboru	Termin naboru	Alokacja na nabór	
			EFRR	BP
1.	4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii V nabór	10-24.07.2013 r.	0,35	0,06
SUMA			0,35	0,06

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 18 czerwca 2013 r.*

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 4 realizowanych jest **76 projektów**, w tym **30** z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, **2 projekty** z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, **37 projektów** z zakresu ochrony powietrza i odnawialnych źródeł energii oraz **7 projektów** z zakresu zachowania bioróżnorodności regionu. Od początku wdrażania Programu zakończyła się realizacja **45 projektów**, w tym **21** z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, **20** z zakresu ochrony powietrza oraz **4** z zakresu zachowania bioróżnorodności regionu.

W ramach Osi priorytetowej 4 założono realizację 6 wskaźników produktu i 6 wskaźników rezultatu. Obecnie na poziomie podpisanych umów realizowane są wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu, natomiast na poziomie wniosków o płatność ze względu na niezakończenie żadnego z projektów z obszaru ochrony przeciwpowodziowej, nie rozpoczęła się realizacja wskaźników dot. prewencji zagrożeń. Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 4 prezentuje *Tabela 15*.

Tabela 15. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
4.1	Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej [szt.]	9	17	188,9	23	255,6
4.2	Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami [szt.]	3	4	133,3	7	233,3
4.3	Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza [szt.]	41	20	48,8	37	90,2
4.4	Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej [szt.]	16	1	6,3	13	81,3
4.5	Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń [szt.]	2	0	0	2	100,0
4.6	Liczba wspartych projektów w zakresie bioróżnorodności [szt.]	6	4	66,7	7	116,7
Wskaźniki rezultatu						
4.7	Powierzchnia terenów zrekultywowanych w wyniku realizacji projektów [km ²]	0,01	0,08	800	0,15	1 500
4.8	Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów [osoby]	31 000	10 295	33,2	136 005	438,7
4.9	Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów [osoby]	48 713	0	0	48 713	100,0
4.10	Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów [osoby]	14 000	23 138	165,3	30 519	218,0
4.11	Dodatkowa moc produkcji energii ze źródeł odnawialnych [MW]	4,25	1,09	25,4	4,51	106,1
4.12	Łączna powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów [ha]	9	5,05	56,1	11,12	123,6

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Biorąc pod uwagę szacowaną realizację większość wskaźników przekroczy założoną na etapie programowania wartość docelową. Przekroczenie wartości docelowej wynika ze zwiększenia alokacji na działanie 4.1 oraz ze zmiany założeń metodologii szacowania wartości docelowych w działaniu

4.1 oraz działaniu 4.3. Na obecnym etapie szacuje się, iż trzy wskaźniki osiągną założoną na etapie programowania wartość docelową.

W okresie sprawozdawczym **2 wskaźniki** założone dla Osi Priorytetowej 4 nie zostały osiągnięte, wartości ich realizacji są zerowe. Dodatkowo **6 kolejnych wskaźników** na koniec okresu sprawozdawczego nie osiągnęło zakładanej wartości docelowej:

- *liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów w wyniku realizacji projektów* – wskaźnik rezultatu założono do realizacji w działaniu 4.1 w przedsięwzięciach z zakresu gospodarki odpadami. Niska wartość wskaźnika wynika z tego, iż na koniec okresu sprawozdawczego nie zakończyły się wszystkie projekty, w ramach których realizowany jest przedmiotowy wskaźnik. Na podstawie umów szacuje się, że wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie **136 005 osób**, co kilkukrotnie przekracza wartość docelową wskaźnika. Przekroczenie wynika z dofinansowania większej liczby projektów z zakresu gospodarki odpadami, niż założono na etapie programowania.
- *liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń oraz liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów* – na podstawie umów szacuje się że wskaźniki zostaną osiągnięte w **100%** w stosunku do wartości docelowych,
- *liczba projektów z zakresu energii odnawialnej* – na podstawie podpisanych w ramach działania umów szacuje się, że wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie **13**, co stanowi **81,3%** w stosunku do wartości docelowej. Biorąc jednak pod uwagę przeprowadzone w okresie sprawozdawczym nabory do działania 4.3 w obszarze odnawialnych źródeł energii, wartość docelowa wskaźnika powinna zostać osiągnięta. Dzięki inwestycjom, które zostaną wsparte w ramach przedmiotowego naboru, wzrośnie również stopień realizacji wskaźników „Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza” oraz „Dodatkowa moc produkcji energii ze źródeł odnawialnych”,
- *Liczba wspartych projektów w zakresie bioróżnorodności oraz łączna powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów* – osiągnięcie założonej wartości docelowej nie jest zagrożone, obecna wartość wynika z niezakończenia wszystkich podpisanych w ramach działania 4.4 umów.

Obszar: Gospodarka wodno-ściekowa

W ramach działania 4.1 realizowanych jest obecnie **30 projektów**, z czego **23 projekty** ukierunkowane są na poprawę infrastruktury wodno-ściekowej.

Celem działania 4.1 jest poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w regionie oraz ochronę zbiorników wodnych. Realizowane inwestycje w zakresie budowy i rozbudowy systemów kanalizacyjnych, budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków poprzez zwiększenie jakości wody pitnej i użytkowej czy poprawę warunków higieniczno - sanitarnych w gospodarstwach domowych, wpłyną niewątpliwie na poprawę jakości środowiska naturalnego i warunków życia mieszkańców Opolszczyzny. Tym samym realizacja projektów w sposób bezpośredni i pośredni zapewni bezpieczeństwo ekologiczne społeczeństwa i środowiska naturalnego.

Spośród **23 umów** z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja **17 projektów**.

W wyniku zakończonych projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej:

- wybudowano **158,81 km** sieci kanalizacji sanitarnej,
- zmodernizowano **1,7 km** istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej,
- do sieci kanalizacyjnej zostało przyłączonych **23 138 osób**,
- wybudowano **1** oczyszczalnię ścieków,
- przebudowano **1** oczyszczalnię ścieków.
- zmodernizowano **25,58 km** sieci wodociągowej w wyniku realizacji kompleksowego projektu,

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **4 projektów** przewidujących budowę kanalizacji sanitarnej, stanowiących kontynuację wcześniej podejmowanych działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Jako przykładowe inwestycje zakończone w okresie sprawozdawczym warto wskazać projekty pt.:

- *Ochrona wód powierzchniowych zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej oraz obszaru chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” – budowa kanalizacji sanitarnej w Niemodlinie. Etap VI.*

Celem projektu była poprawa jakości stanu środowiska obszaru Gminy Niemodlin, poprzez poprawę stanu infrastruktury w zakresie odprowadzania ścieków na terenie miasta. Dodatkowym aspektem realizacji projektu była poprawa warunków bytowych mieszkańców objętych projektem oraz wzrost atrakcyjności gospodarczej. Istotnym elementem realizowanego projektu jest ochrona zasobów i jakości wód podziemnych oraz powierzchniowych Nysy Kłodzkiej, a także Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”, dążenie do poprawy ich czystości, a także powstrzymania degradacji tego obszaru. W wyniku realizacji projektu zakładającego budowę prawie **6,85 km** sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Niemodlin do systemu podłączonych zostanie **768 osób**, co przełoży się na wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy. Zaproponowane w ramach projektu rozwiązania techniczne, mają na cel powstrzymanie degradacji środowiska naturalnego, poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej, której włączenie nastąpi do istniejącej sieci w Niemodlinie i dalej do oczyszczalni w Gościejowicach, co przyczyni się to do większego wykorzystania mocy przerobowych oczyszczalni.

- *Sanitacja dorzecza rzeki Troi*

Przedmiotem projektu jest budowa kanalizacji sanitarnej – rozdzielczej w miejscowościach: Bogdanowice, Kolonia Bogdanowice, Zubrzyce, Zopowy, Zopowy Osiedle. Na terenie wymienionych miejscowości ścieki odprowadzone będą systemem kanałów grawitacyjnych, podłączonych do wybudowanej w tym samym okresie sieci tranzytowej łączącej wymienione miejscowości. W ramach projektu powstanie prawie **12,42 km** sieci kanalizacyjnej do której zostanie **podłączonych 1361 mieszkańców**. Ponadto układ kanałów i przewodów został tak zaprojektowany, aby możliwe było w przyszłości podłączenie terenów przewidzianych w planie zagospodarowania przestrzennego na funkcje mieszkaniowe, inwestycyjne i turystyczne na terenie wsi oraz terenów przyległych. Głównym motywem budowy kanalizacji w przywołanych miejscowościach było powstanie zbiornika retencyjnego „Włodzienin”, ponieważ wioski zlokalizowana przy nowo wybudowanym zbiorniku nie posiadają uregulowanej gospodarki ściekowej, a obecne ścieki w większości trafiają do tego zbiornika. Nie podjęcie działań zmierzających do szybkiego rozwiązania gospodarki ściekowej w miejscowościach dorzecza rzeki Troi może spowodować zagrożenie ekologiczne poprzez skażenie gleby.

Obszar: Gospodarka odpadami

W ramach działania 4.1 realizowanych jest obecnie **7 projektów** dotyczących gospodarki odpadami, natomiast w okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **1 projektu** dla wspomnianego obszaru:

- *Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Błachowie oraz zwiększenie zasięgu oddziaływania istniejącego systemu segregacji odpadów na terenie Gminy Dobrodzień*

Celem projektu jest zwiększenie stopnia segregacji odpadów komunalnych oraz ponownego ich wykorzystania poprzez rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Błachowie oraz organizację selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy Dobrodzień.

Wśród istotnych zadań inwestycji wymienia się: zabezpieczenie środowiska naturalnego przed zagrożeniami wynikającymi z istnienia składowiska poprzez wykonanie prac rekultywacyjnych oraz stworzenie możliwości powstawania terenów zielonych i siedlisk przyrodniczych wpływających na bioróżnorodność obszaru, zwiększenie udziału odpadów poddawanych dalszym procesom odzysku i recyklingu poprzez selektywną zbiórkę surowców wtórnych, wyeliminowanie procedury

nielegalnego składowania odpadów, co w konsekwencji przyczyni się do ochrony krajobrazu naturalnego i zapobieganie powstawaniu dzikich składowisk, wyrobienie i utrwalenie nawyków segregacji odpadów poprzez akcje informacyjno – promocyjne, prowadzone w ramach edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy Dobrodzień. W wyniku realizacji inwestycji powstanie instalacja do odgazowania składowiska – pochodnie do spalania gazu, zamknięte zostanie składowisko o powierzchni 0,03 km², zakupione zostaną 2 kontenery na gruz oraz 3 pojemniki na surowce wtórne, co pozwoli objąć zakresem inwestycji **10 295 osób**.

łącznie w ramach zakończonych do 30.06.2013 r. projektów:

- zrehabilitowane zostały **4 składowiska** o powierzchni **0,08 km²**,
- uzyskano **0,04 km²** powierzchni terenów zielonych,
- zakupiono **5 sztuk** wyposażenia do przetwarzania odpadów,
- **10 295 osób** objęto kompleksowym systemem zagospodarowania odpadów.

Obszar: Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

W ramach działania 4.2 *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe* realizowane są **2 projekty kluczowe** zawarte w „Programie dla Odry - 2006”, które mają na celu zabezpieczyć region przed powodzią. W okresie sprawozdawczym nie zakończono realizacji żadnego z projektów przeciwpowodziowych.

Zgodnie z dokumentacją projektową w wyniku zrealizowania inwestycji planowane jest m.in.:

- objęcie ochroną przeciwpowodziową **48 713 mieszkańców** regionu w **20 miejscowościach**,
- zabezpieczenie przed skutkami powodzi **3 348,2 ha** terenów,

Obszar: Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii

W ramach działania 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii* realizowanych jest 37 umów na dofinansowanie projektów, mających na celu poprawę jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii odnawialnej, a tym samym zwiększenie efektywności energetycznej. Projekty te przyczynią się do ograniczenia emisji szkodliwych pyłów i gazów do atmosfery, co w efekcie doprowadzi do poprawy jakości powietrza na Opolszczyźnie.

Większość z realizowanych projektów ukierunkowana jest na termomodernizację obiektów publicznych wraz z wymianą/ uzupełnieniem tradycyjnych źródeł energii na nowoczesne, wykorzystujące energię odnawialną (instalacja kolektorów słonecznych, pomp ciepła). Spośród wszystkich jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej wykorzystujących energię odnawialną projektodawcy zdecydowanie najczęściej wybierali te pozyskujące energię słoneczną. W ramach **13 projektów**, liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej przy wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych wyniesie **385**, w tym energii promieniowania słonecznego - **362**; przy wykorzystaniu energii wodnej – **3**; energii geotermicznej – **17**; energii z biomasy i biogazu - **3**.

Do końca czerwca 2012 r. zakończyła się realizacja **3 projektów**:

➤ *Budowa układu skojarzonego w Oleśnie,*

Celem projektu jest wybudowanie jednostki wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w skojarzeniu o mocy zainstalowanej energii cieplnej w kogeneracji: 0,32 MWt i energii elektrycznej w kogeneracji: 0,252 Mwe. w kontenerze wolnostojącym wytwarzającym na terenie Zespołu Opieki Zdrowotnej przy ul. Klonowej 1 w Oleśnie. Układ ten będzie składał się z spalinowego silnika gazowego, generatora prądu, systemu wymienników ciepła i układu automatycznej regulacji i sterowania. Dodatkowym elementem projektu jest poprawa jakości powietrza w regionie poprzez zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zużycia energii pierwotnej oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym pyłów i gazów emitowanych do atmosfery. Zakładanymi rezultatami projektu, które będą

miały bezpośredni wpływ na otoczenie społeczno-ekonomiczne są zatem przede wszystkim: poprawa efektywności wykorzystania energii pierwotnej, ograniczenie produkcji ciepła wytwarzanej z kotłowni węglowej w ziemie, poprawa bezpieczeństwa energetycznego, wzrost zadowolenia odbiorców ciepła i energii elektrycznej z jakości usług. W wyniku realizacji projektu ilość produkowanego ciepła potrzebna do ogrzania szpitala zostanie zastąpiona produkcją z układu skojarzonego, co wpłynie na energooszczędność procesu produkcyjnego. Dodatkowo redukcja emisji zanieczyszczeń będzie się wiązać z tym, że generalnie rezultatem produkcji energii elektrycznej i ciepłej w skojarzeniu jest mniejsza emisja zanieczyszczeń w porównaniu z produkcją rozdzieloną dwóch tych rodzajów energii. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń, jakie szacuje się osiągnąć w wyniku realizacji projektu to: NO₂ – 2,711 Mg/r., CO – 1,497 Mg/r., pył ogółem 0,692 Mg/r., SO₂ – 7,829 Mg/r., ograniczenie emisji CO₂ – 1070 Mg/r.

➤ *Budowa systemu ciepłowniczego na terenie Osiedla Blachownia w Kędzierzynie – Koźlu,*

Przedmiotem projektu jest budowa systemu ciepłowniczego na terenie Osiedla Blachownia w Kędzierzynie-Koźlu w tym: osiedlowej kotłowni gazowej, sieci c.o. i c.w.u. wraz z przyłączami do budynków oraz dwóch kotłowni gazowych lokalnych. Beneficjenci projektu w wyniku jego realizacji uzyskają dostęp do 5,35 km nowoczesnej sieci ciepłowniczej oraz gwarancje bezpieczeństwa energetycznego. Ponadto spadnie znacznie poziom emisji substancji szkodliwych do atmosfery i poprawi się jakość powietrza, a tym samym jakość środowiska naturalnego. Wśród korzyści wynikających z realizacji projektu wymienia się zmniejszenie awaryjności sieci ciepłej, zmniejszenie strat przesyłu energii ciepłej, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie kosztów związanych z awaryjnością sieci ciepłej, usprawnienie pracy służb technicznych, ograniczenie niskiej emisji takich zanieczyszczeń do powietrza jak: SO₂, NO₂, CO, pył oraz związków rakotwórczych. Dzięki realizacji projektu wzrośnie ilość zaoszczędzonej energii ciepłej o 34 760 GJ/rok.

➤ *Termomodernizacja budynku szpitalnego Zespołu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Strzelcach Opolskich,*

Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie ulepszenia termomodernizacyjnego budynku szpitalnego Zespołu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Strzelcach Opolskich poprzez wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę pokrycia dachowego, ocieplenie dachu, montaż instalacji kolektorów słonecznych - **120 szt. o łącznej powierzchni 239,3 m² i mocy 0,186 MW**. Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła na gazowo-olejowy, przebudowę przetacza instalacji gazu, montaż niezależnych od kotłowni gazowych kotłów warzelnych w kuchni. Po przeprowadzeniu termomodernizacji **2 obiektów** wszystkie przegrody budowlane spełniają obowiązujące wymagania prawne, za wyjątkiem ścian zewnętrznych. Realizacja procesu termomodernizacji wpłynie na obniżenie ilości spalanych paliw, jak również obniżenie emisji substancji zanieczyszczających, zarówno z lokalnej kotłowni, jak i źródła ciepła wytwarzającego ciepło sieciowe dostarczone do obiektu.

Obszar: Ochrona bioróżnorodności

W ramach działania 4.4 *Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny* realizowanych jest **7 projektów**, w przypadku **4 inwestycji** złożone zostały wnioski o płatność końcową, przy czym w okresie sprawozdawczym nie zakończyła się realizacja żadnego z kolejnych projektów.

W ramach projektów zakończonych do 30 czerwca br.:

- na obszarze **5,05 km** przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemu,
- **22 gatunki** objęto reintrodukcją,
- **13 gatunków** uzyska/odzyska możliwość migracji/przemieszczania się na przedmiotowym obszarze
- objęto zakresem projektu **4 zbiorowiska roślinne**.

OŚ PRIORYTETOWA 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe*

Celami Osi priorytetowej 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe* są:

- podniesienie konkurencyjności zasobów ludzkich na rynku pracy poprzez podniesienie poziomu i polepszenie warunków kształcenia w regionie,
- wzmocnienie i poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu, w szczególności osób aktywnych na rynku pracy,
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa naturalnego o znaczeniu regionalnym,
- wzmocnienie roli kultury, jako czynnika wpływającego na kształtowanie atrakcyjnego wizerunku regionu.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 5 odpowiada w całości IZ RPO WO 2007-2013.

Na realizację zadań z zakresu przedmiotowej Osi przeznaczono dodatkowe środki w kwocie **2 000 000 Euro** pochodzące z Krajowej Rezerwy Wykonania. Całkowita kwota alokacji na tę Oś wynosi w ramach EFRR **44 714 481 Euro**, co stanowi **9%** środków na Program z EFRR. Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono **31 873 719 Euro** (71% alokacji na Oś).

Pomoc w ramach Osi priorytetowej 5 kierowana jest m.in. do szkół wszystkich szczebli, zakładów opieki zdrowotnej działających w publicznym systemie ochrony zdrowia, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, instytucji kultury.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów związanych z wdrażaniem Osi priorytetowej 5.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **10 naborów wniosków w trybie konkursowym** oraz złożono pełną dokumentację konkursową dla **2 projektów kluczowych**: *Szpitala Opolskie gwarancją bezpieczeństwa zdrowotnego regionu i bazą kształcenia kadry medycznej* oraz *Budowa skrzydła dydaktycznego budynku Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej w Opolu przy ulicy Katowickiej 48*,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **44,71 mln Euro**, w tym: na nabory w procedurze konkursowej **35,75 mln Euro**, na projekty w ramach procedury pozakonkursowej **8,96 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono łącznie **154 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej oraz pozakonkursowej,
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **455,06 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **293,82 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formaną otrzymało **140 wniosków** na całkowitą wartość **380,14 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **244,59 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostały zaakceptowane **122 projekty**, na całkowitą wartość **335,82 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **211,56 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **122 umowy** o dofinansowanie o całkowitej wartości **297,22 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **184,39 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł ponad **100%**.

Wnioski o płatność

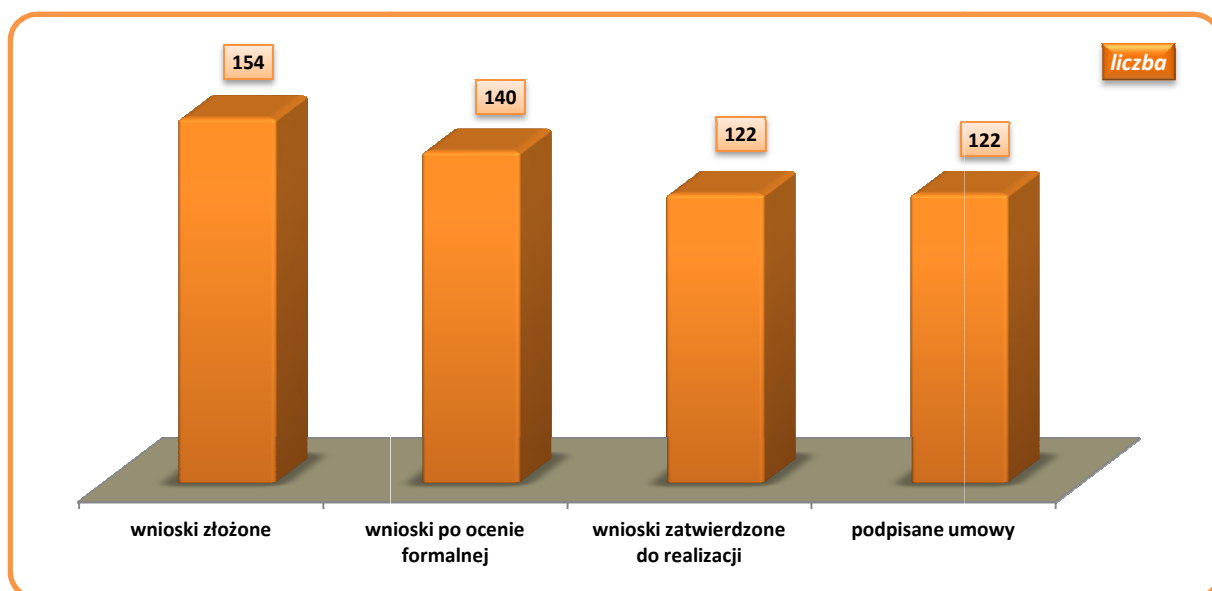
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **166,07 mln PLN**, co stanowi ponad **90%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **163,16 mln PLN**, co stanowi około **89%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

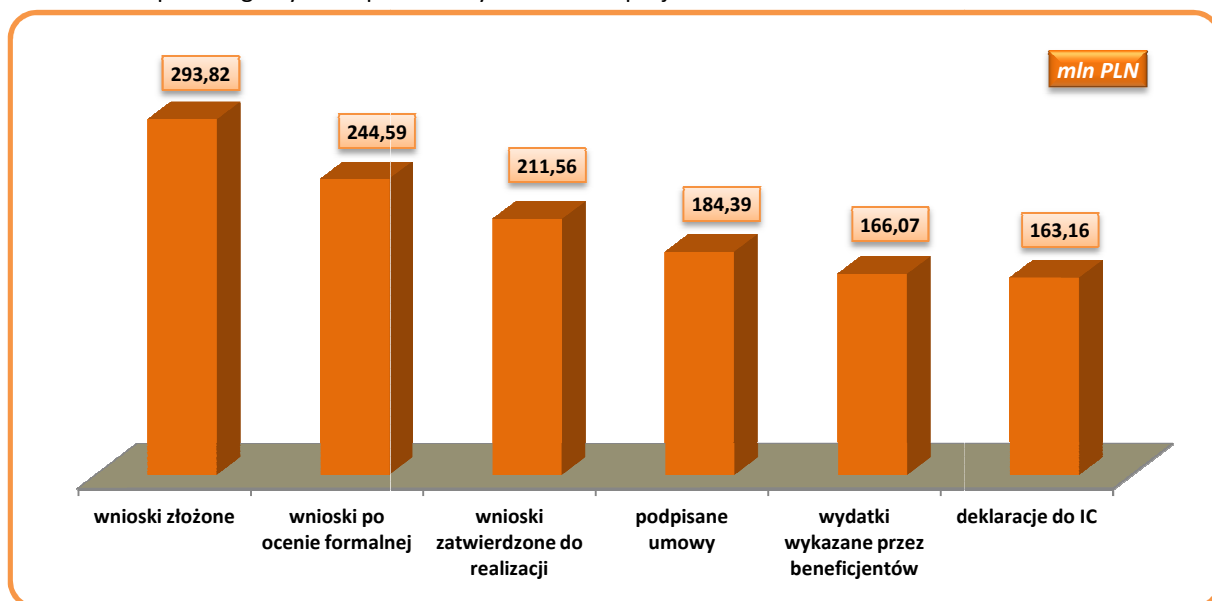
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 5 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 22-23*.

Wykres 22. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 23. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ w okresie sprawozdawczym nie został przeprowadzony żaden nabór wniosków w ramach Osi priorytetowej 5.

Wnioski złożone

- ⇒ w okresie sprawozdawczym nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej 5,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **5 wniosków** na całkowitą wartość **2,42 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **2,05 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostało zaakceptowanych **5 projektów** na całkowitą wartość **2,42 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **2,05 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **5 umów** o dofinansowanie o całkowitej wartości **2,41 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **2,05 mln PLN**.

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w wysokości **4,34 mln PLN** (kwota dofinansowania z EFRR) w ramach następujących działań:
 - 5.1 *Wsparcie infrastruktury edukacyjnej* – **1,55 mln PLN**,
 - 5.2 *Rozwój bazy medycznej w regionie* – **0,07 mln PLN**,
 - 5.3 *Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego* – **2,72 mln PLN**.
- ⇒ wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność stanowią ponad **2%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **3,86 mln PLN**, co stanowi ponad **2%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym zaprezentowano w Tabeli 16.

Tabela 16. Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym

[mln PLN]

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej						
V nabór (16-30.11.2012 r.)	nie złożono wniosków		5	2,05	5	2,05
OGÓŁEM	-		5	2,05	5	2,05

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Nabory planowane

Zgodnie z Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w kolejnym okresie sprawozdawczym nie planuje się przeprowadzenia naborów wniosków w ramach Osi priorytetowej 5.

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 5 realizowanych jest **122 projektów**, w tym **58** z zakresu edukacji, **38** z zakresu ochrony zdrowia oraz **26** z zakresu kultury oraz dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Od początku wdrażania Programu zakończyła się realizacja **91 projektów**, w tym **40** z zakresu edukacji, **36** z zakresu ochrony zdrowia, **23** z zakresu dziedzictwa kulturowego i naturalnego i kultury.

W ramach Osi priorytetowej 5 założono realizację 8 wskaźników produktu oraz 4 wskaźników rezultatu i obecnie wszystkie te wskaźniki są realizowane. Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 5 zaprezentowany został w Tabeli 17.

W ramach przeglądu śródkresowego Programu dokonano zmian wartości docelowych wskaźników ze względu na dodatkowe środki skierowane na obszar edukacji oraz wynikające ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźników.

Tabela 17. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
5.1	Liczba projektów z zakresu edukacji [szt.]	44	40	90,9	58	131,8
5.2	Liczba placówek oświatowych objętych wsparciem [szt.]	119	111	93,3	134	112,6
5.3	Liczba projektów z zakresu ochrony zdrowia [szt.]	37	36	97,3	38	102,7
5.4	Liczba placówek medycznych objętych wsparciem, w tym: [szt.]	69	68	98,6	70	101,4

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
a	szpitale i kliniki [szt.]	18	18	100,0	18	100,0
5.5	Liczba zakupionego sprzętu medycznego [szt.]	502	501	99,8	503	100,2
5.6	Liczba projektów w zakresie dziedzictwa kulturowego i naturalnego [szt.]	16	14	87,5	16	100,0
5.7	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem [szt.]	9	8	88,9	9	100,0
Wskaźniki rezultatu						
5.8	Liczba studentów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów [osoby/rok]	24 798	24 270	97,9	23 938	96,5
5.9	Liczba uczniów i słuchaczy korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów [osoby/rok]	41 700	40 323	96,7	36 763	88,2
5.10	Potencjalna liczba specjalistycznych badań medycznych, które zostaną wykonane zakupionym sprzętem [szt./rok]	316 904	319 632	100,9	321 904	101,6
5.11	Liczba osób odwiedzających obiekty dziedzictwa kulturowego objęte wsparciem [osoby/rok]	348 933	338 091	96,9	348 933	100,0

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Obszar: Infrastruktura edukacyjna

W związku z zidentyfikowanymi na etapie programowania problemami regionu, tj. niewystarczającą infrastrukturą dostosowaną do rozwoju kształcenia ustawicznego oraz najniższy w Polsce wskaźnik osób z wyższym wykształceniem, zdecydowano się część środków funduszy strukturalnych skierować na inwestycje w infrastrukturę edukacyjną. Środki alokowane w Osi priorytetowej 5 miały spowodować *podniesienie konkurencyjności zasobów ludzkich na rynku pracy poprzez podniesienie poziomu i polepszenie warunków kształcenia w regionie*. Wsparcie ukierunkowano tak, aby zapewnić dostępność do bazy infrastruktury edukacyjnej, dostosowanej do nowoczesnego, wykorzystującego głównie rozwiązania i technologie ICT, systemu oświaty.

Od uruchomienia Programu realizowane są **58 projekty** z zakresu infrastruktury edukacyjnej, w tym **33** na poziomie regionalnym oraz **25** na poziomie lokalnym. Realizacja **40 projektów** już się zakończyła, w tym **17** z zakresu infrastruktury edukacyjnej na poziomie regionalnym oraz **23** z zakresu infrastruktury edukacyjnej na poziomie lokalnym.

W ramach zakończonych projektów:

- wsparciem objęto **111** placówek oświatowych o zasięgu regionalnym i lokalnym,
- **26** obiekty zostały dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zakupiono ponad **5,5 tys.** zestawów komputerowych i oprogramowania,
- z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów korzysta rocznie: ponad **24 tys. studentów** oraz ponad **40 tys. uczniów i słuchaczy**.

Regionalna infrastruktura edukacyjna

W ramach poddziałania 5.1.1 *Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej* zrealizowanych zostało **17 projektów** spośród 33 zakontraktowanych, przy czym w okresie sprawozdawczym nie zakończyła się realizacja żadnego z projektów. Większość realizowanych jeszcze projektów to przedsięwzięcia w zakresie CKU i CKP, dla których w II półroczu 2012 r. zorganizowano 2 nabory wniosków o dofinansowanie. Spośród wszystkich zakończonych projektów **8** zrealizowano w powiatach, pozostałe **9** na uczelniach wyższych i wojewódzkich jednostkach doskonalenia nauczycieli. Łącznie dofinansowano **25** placówki oświatowe, przy czym **14** obiektów dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. **25 tys.** studentów oraz **23 tys.** uczniów i słuchaczy będzie mogło korzystać z efektów projektów, w tym ponad **5,5 tys.** sztuk zakupionego sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Mając na uwadze, iż Opolszczyzna sąsiaduje z regionami bardzo atrakcyjnymi pod względem potencjału szkolnictwa wyższego, istotne są inwestycje mające na celu podniesienie standardów kształcenia na poziomie wyższym w regionie. Poza szkolnictwem wyższym konieczny jest także rozwój kształcenia praktycznego i ustawicznego. Działania takie uzasadniła analiza SWOT. Dlatego też Instytucja Zarządzająca uruchomiła nabory wniosków dedykowane takim przedsięwzięciom.

W okresie sprawozdawczym podpisano **5 umów na wsparcie CKU i CKP**. Większość projektów polegała na doposażeniu placówek w specjalistyczny sprzęt pozwalający na podniesienie jakości edukacji poprzez stworzenie poziomu nauczania odpowiadającego współczesnym potrzebom i wymogom rynku pracy. W ramach realizowanych inwestycji wsparcie uzyska **6 placówek** oświatowych, poprzez zakup specjalistycznego wyposażenia sal i pracowni nauki praktycznej. Dzięki przedsięwzięciom zakupione zostanie **1 125 sztuk sprzętu**, z których korzystać będzie **1 732 uczniów i słuchaczy**.

Lokalna infrastruktura edukacyjna

W poddziałaniu 5.1.2 *Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej* realizowanych jest **25 projektów**, z czego do końca czerwca 2012 r. zakończyła się realizacja **23 projektów**. W ramach zakończonych projektów unowocześniono istniejącą infrastrukturę i wyposażenie w **86** placówkach oświatowych szczebla podstawowego i gimnazjalnego. **12** z nich dostosowało infrastrukturę do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z efektów projektów korzysta już prawie **17 tys.** uczniów.

W okresie sprawozdawczym, zakończyła się realizacja **1 projektu** w ramach, których zmodernizowano infrastrukturę edukacyjną Gminy Krapkowice. Projekt, którego celem było stworzenie wysokiego standardu poziomu nauczania a tym samym zniwelowanie istniejących różnic w jakości prowadzenia zajęć edukacyjnych w gminie. W wyniku projektu zakupiono nowoczesny sprzęt ICT oraz 17 zestawów tablic interaktywnych, składających się z tablicy, laptopa i projektora. Wsparciem objęto **7 placówek** oświatowych, w których **2 160 uczniów** skorzysta z efektów projektu.

Obszar: *Ochrona zdrowia*

Stan zdrowia mieszkańców oraz dostęp do odpowiedniej profilaktyki i usług zdrowotnych są czynnikami stanowiącymi o jakości życia w regionie. Działanie 5.2 *Rozwój bazy medycznej w regionie* jest odpowiedzią na identyfikowaną w regionie dekapitalizację infrastruktury oraz ograniczony dostęp do kosztownych i nowoczesnych technologii medycznych. Środki skierowane na wsparcie w ramach działania ukierunkowano zarówno na rozwój stacjonarnej opieki medycznej (Poddziałania 5.2.1) oraz ambulatoryjnej opieki medycznej (Poddziałanie 5.2.2) na zadania związane z budową, przebudową infrastruktury, zakupem wyposażenia, w szczególności w specjalistyczny sprzęt medyczny.

Od uruchomienia Programu realizowanych jest **38** projektów z zakresu ochrony zdrowia, w tym **13** w ramach stacjonarnej opieki medycznej oraz **25** w ramach ambulatoryjnej opieki medycznej. Realizacja **36** projektów już się zakończyła, w tym **13** w ramach stacjonarnej opieki medycznej oraz **23** w ramach ambulatoryjnej opieki medycznej.

W ramach zakończonych projektów:

- wsparcie otrzymało **68** placówek medycznych, w tym **18** szpitali,
- przebudowano **8** instytucji ochrony zdrowia,
- zakupiono **501** sztuk sprzętu medycznego,
- na zakupionym lub zmodernizowanym sprzęcie zostanie zrealizowanych **blisko 320 tys.** specjalistycznych badań medycznych,
- z usług medycznych skorzysta ponad **90 tys.** osób.

Stacjonarna opieka medyczna

W ramach poddziałania 5.2.1 realizacja wszystkich projektów zakończyła się przed okresem sprawozdawczym. Ze środków unijnych wsparto **18** placówek medycznych i przebudowano **2** instytucje ochrony zdrowia. Zakupiono **255 sztuk** sprzętu medycznego (m.in. tomografy komputerowe, mammografy, elektroencefalografy, aparaty RTG i USG), który posłuży do realizacji ponad **76 tys.** specjalistycznych badań medycznych rocznie – łącznie z usług medycznych skorzysta ponad **56 tys. osób.**

Ambulatoryjna opieka medyczna

Od uruchomienia Programu zakończyła się ponadto realizacja **23** projektów w ramach ambulatoryjnej opieki medycznej, w wyniku których wsparciem objęto **50 placówek medycznych.** Zakupiono **246 szt.** specjalistycznej aparatury medycznej (m.in. aparaty ultrasonograficzne, rentgenowskie, EKG, USG, EMG), na której będzie można przeprowadzić ponad **237 tys. badań rocznie.** Szacuje się, że liczba osób korzystających z usług ambulatoryjnej opieki medycznej przekroczy **33 tys. osób rocznie.**

Poza doposażeniem placówek w specjalistyczny sprzęt medyczny, dokonano modernizacji infrastruktury, dostosowując je do odpowiednich standardów, w tym do potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. poprzez instalację wind czy budowę podjazdów lub pochylni.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja 1 projektu, którego beneficjent NZOS „Ars-Med” z Lubszy cel główny zdefiniował w sposób następujący: poprawa jakości i dostępności ambulatoryjnej opieki medycznej na obszarach wiejskich województwa opolskiego. Zadanie miało niwelować niedostatki w zakresie wyposażenia medycznego skutkujące obniżoną jakością i dostępnością ambulatoryjnej opieki medycznej, w szczególności na obszarach wiejskich będących obszarem działania Przychodni. Dzięki realizacji przedsięwzięcia ograniczono lub w pełni zniwelowano problemy polegające na wydłużonym okresie oczekiwania na świadczenie zdrowotne oraz konieczność kierowania pacjentów do hospitalizacji ze względu na braki sprzętowe do diagnostyki. W ramach projektu zakupiono **10 szt.** sprzętu medycznego, w tym USG, EKG, Spirometry, dzięki którym oszacowano zostanie przeprowadzonych **17 tys. badań** specjalistycznych. Doposażenie Przychodni, mającej swe oddziały w 4 wsiach oraz w Brzegu, spowoduje większą dostępność do specjalistycznych badań, umożliwi wczesne wykrywanie chorób i schorzeń, a tym samym pozwoli na wdrożenie odpowiedniego programu profilaktyki dla pacjenta.

Obszar: *Kultura i dziedzictwo kulturowe*

W związku z zidentyfikowanym w analizie SWOT brakiem atrakcyjnych i konkurencyjnych produktów turystycznych, zdecydowano w ramach działania 5.3 *Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego* skierować środki na wsparcie kultury jako wspomaganie społeczno-gospodarczego rozwoju regionu, a tym samym zwiększenie atrakcyjności regionu. Wsparcie miało na celu budowę stałych przewag konkurencyjnych w oparciu o wykorzystanie potencjału regionalnego, zwłaszcza zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego. W ramach działania wspierane są przedsięwzięcia dotyczące rozwoju infrastruktury instytucji kultury, tworzenia urozmaiconej oferty kulturowej regionu, ochrony zabytków i dziedzictwa kultury oraz dziedzictwa naturalnego wspomagające społeczno-gospodarczy rozwój regionu.

Od uruchomienia Programu realizowanych jest **26** projektów, w tym **16** projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego i **10** z zakresu kultury. Realizacja **23** projektów już się zakończyła, w tym **14** projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz **9** projektów z zakresu kultury.

W ramach zakończonych projektów:

- przebudowano **8** obiektów instytucji kultury i **12** obiektów dziedzictwa kulturowego,
- w przebudowywanych **9** obiektach instytucji kultury oraz w **7** obiektach dziedzictwa kulturowego został zapewniony dostęp dla osób niepełnosprawnych,
- **40** obiektów/zbiorów zostało poddanych konserwacji, a **11** zostało zabezpieczonych,
- szacuje się, że ponad **338 tys. osób** rocznie odwiedzi obiekty dziedzictwa kulturowego objęte wsparciem i niemal **300 tys. osób** skorzysta z instytucji kultury.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **2 projektów**. Uniwersytet Opolski zakończył realizację budowę Studenckiego Centrum Kultury SCK. Uczelnia podjęła się stworzenia zaplecza infrastrukturalnego dla prezentacji, promocji i rozwoju aktywności kulturalnej środowiska akademickiego, skierowanej zarówno do studentów, jak i do szerokiej społeczności. Dotychczas brakowało w Opolu takiej instytucji oraz zaplecza dla niej. Studenckie Centrum Kultury ma za zadanie popularyzację aktywności twórczej w regionie i promocje najzdolniejszych artystów. Dzięki realizacji przedmiotowego Projektu, wybudowany został nie tylko nowoczesny obiekt, w którym możliwe jest świadczenie usług kulturalnych na wysokim poziomie, ale również nastąpiło rozszerzenie oferty kulturalnej prezentowanej przez i dla społeczności studenckiej oraz pozostałych mieszkańców Opolszczyzny.

Kolejny projekt dotyczył dziedzictwa kulturalnego, bo prac konserwatorskich gotyckich polichromii w kościele pw. Jakuba Apostoła w Małujowicach. Prace objęły pełną konserwację polichromii oraz podłoża, usunięto XIX w. przemalowania oraz rekonstrukcję brakujących partii polichromii. Polichromie te są niewątpliwie ważniejszym i cennym przykładem zachowanego do dzisiejszych czasów malarstwa ściennego z epoki gotyku. Beneficjent ocenił, iż prace konserwatorskie objęły powierzchnię **990 m²** a rocznie obiekt dziedzictwa kulturowego odwiedzi **7 700 osób**.

OŚ PRIORYTETOWA 6 Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych

Celem Osi priorytetowej 6 jest nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych oraz ożywienie obszarów miejskich i zdegradowanych dla zwiększenia ich atrakcyjności przestrzennej i gospodarczej oraz stworzenia warunków do wzrostu zatrudnienia na tych terenach

Za wdrażanie Osi priorytetowej odpowiedzialna jest Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013.

Na realizację przedmiotowej Osi przeznaczono kwotę **34 171 585 Euro**, co stanowi **7%** alokacji na Program. Oś 6 jest jedyną Osią w RPO WO na lata 2007-2013, na którą nie zostały skierowane dodatkowe środki z Krajowej Rezerwy Wykonania. Na realizację *Strategii Europa 2020* przeznaczono całą alokację zapisaną na Oś priorytetową 6.

W ramach Osi realizowane są przedsięwzięcia polegające na: zagospodarowaniu i uporządkowaniu zdegradowanych przestrzeni miejskich, porządkowaniu historycznych centrów miast oraz przywróceniu lub nadaniu nowych funkcji terenom zdegradowanym (w tym poprzemysłowym i powojkowym).

Pomoc skierowana jest m.in. do jednostek samorządu terytorialnego, szkół wyższych, organizacji pozarządowych, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów związanych z wdrażaniem Osi priorytetowej 6.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **5 naborów wniosków**, w tym **4 w ramach procedury konkursowej** oraz **1 w procedurze pozakonkursowej**,
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **35,11 mln Euro**, w tym: na nabory w procedurze konkursowej **30,78 mln Euro**. Na procedurę pozakonkursową obejmującą indywidualny projekt kluczowy *Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze WWFiF* przewidziano **4,33 mln Euro**.

Wnioski złożone

- ⇒ złożono łącznie **69 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej oraz pozakonkursowej,
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **351,94 mln PLN**, w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **236,10 mln PLN**,
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **65 wniosków** na całkowitą wartość **326,10 mln PLN**, w tym dofinansowanie ze środków EFRR **218,13 mln PLN**.

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego do realizacji zostało zaakceptowanych **45 projektów**, na całkowitą wartość **267,62 mln PLN**, w tym dofinansowanie EFRR **171,76 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **44 umowy** o dofinansowanie o całkowitej wartości **217,77 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **141,57 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł blisko **99%**.

Wnioski o płatność

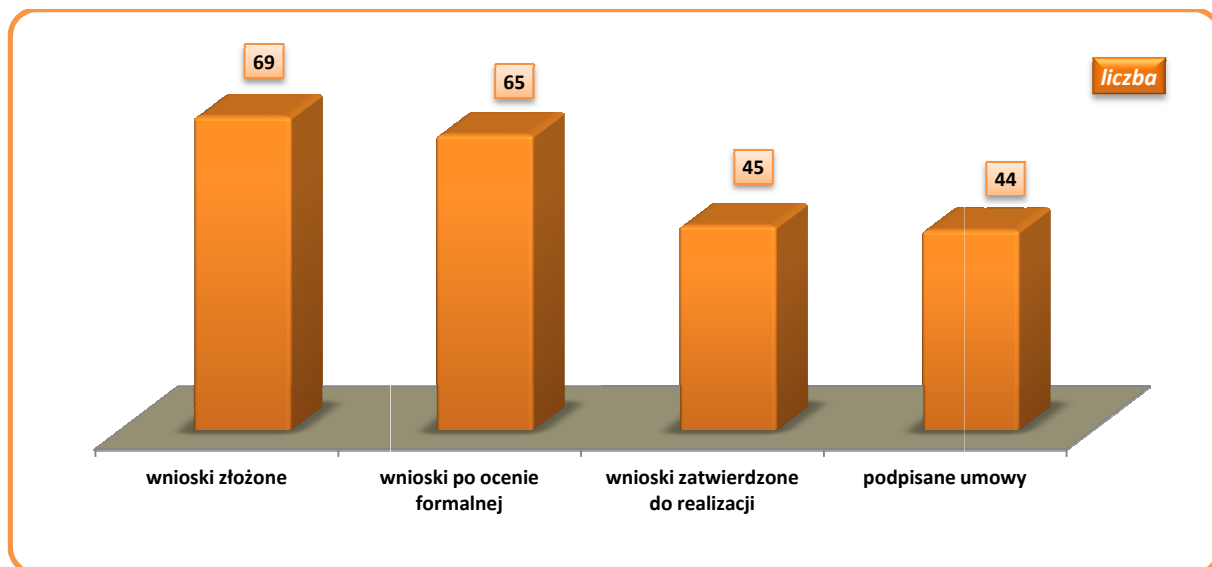
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **101,92 mln PLN**, co stanowi ponad **71%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **96,41 mln PLN**, co stanowi ponad **67%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6.

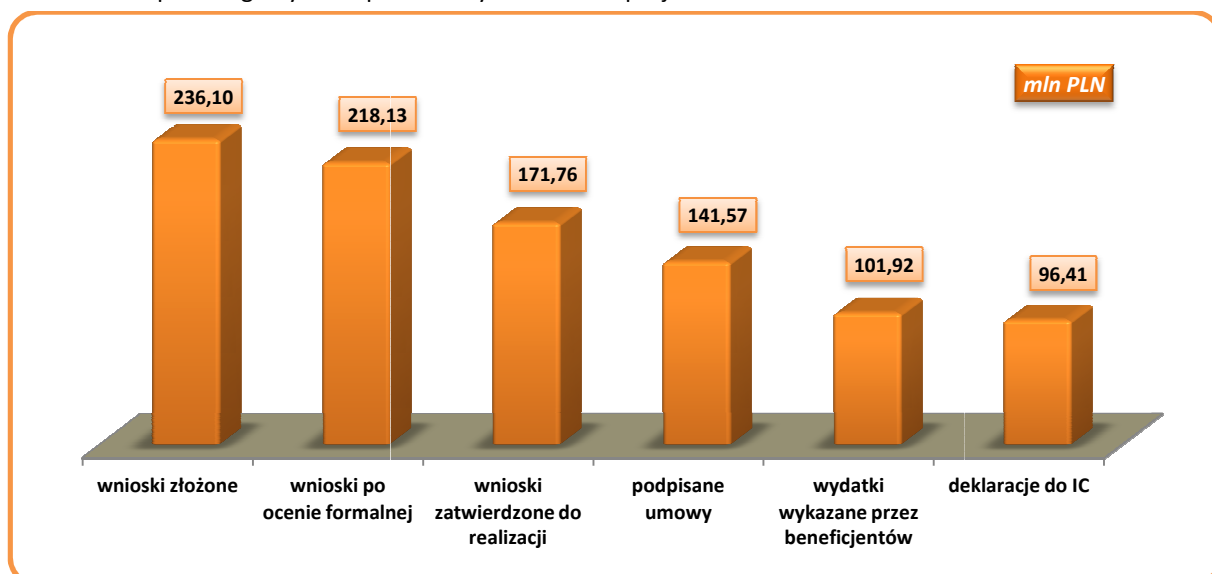
Informacje ogólne nt stanu wdrażania Osi priorytetowej 6 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 24-25*.

Wykres 24. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 25. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 6 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków, wnioski złożone

- ⇒ w okresie sprawozdawczym nie został przeprowadzony żaden nabór wniosków oraz nie dokonano oceny formalnej wniosków o dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej 6.

Wnioski zaakceptowane, podpisane umowy

- ⇒ w okresie sprawozdawczym nie wybrano do dofinansowania wniosków oraz nie podpisano żadnej umowy w ramach Osi priorytetowej 6.

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **10,83 mln PLN**, co stanowi około **8%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6. Wydatki te wykazano w ramach następujących działań:

- 6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich – **7,23 mln PLN**,
- 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych – **3,59 mln PLN**.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **17,13 mln PLN**, co stanowi około **12%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6.

Nabory planowane

Zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.*, w kolejnym okresie sprawozdawczym nie planuje się przeprowadzenia naborów wniosków w ramach Osi priorytetowej 6.

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 6 realizowanych jest **44** projekty, w tym **31** z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich oraz **13** projektów z zakresu zagospodarowania terenów zdegradowanych. Według stanu na 30 czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **19** projektów, w tym **15** z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich i **4** z zakresu zagospodarowania terenów zdegradowanych.

W ramach Osi priorytetowej 6 założono realizację 3 wskaźników produktu i 4 wskaźników rezultatu. Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 6 prezentuje *Tabela 18*. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową oraz na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie.

Tabela 18. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
6.1	Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast [szt.]	30	15	50,0	31	103,3
6.2	Liczba projektów promujących przedsiębiorczość i zastosowanie nowych technologii [szt.]	4	1	25,0	3	75,0
6.3	Liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych [szt.]	4	7	175,0	15	375,0
Wskaźniki rezultatu						
6.4	Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu, w tym: [km ²]	1,87	1,021	54,6	1,549	82,8

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
a	miejskich [km ²]	1,76	0,977	55,5	1,416	80,5
b	zdegradowanych [km ²]	0,11	0,044	40,0	0,13	118,2
6.5	Liczba miejsc pracy wykreowana na obszarach zdegradowanych [szt. EPC]	35	6	17,1	37	105,7

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Zgodnie z danymi w Załączniku I.

W ramach Osi priorytetowej 6 do końca okresu sprawozdawczego rozpoczęła się realizacja wszystkich wskaźników. 6 spośród 7 wskaźników zostanie osiągniętych w granicach 25% rozbieżności od wartości zakładanej. Mimo, iż wartość docelowa wskaźnika *Liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych* zostanie ponad 3-krotnie przekroczona, to idea realizowanych projektów wpisuje się w jeden z priorytetów *Strategii Europa 2020*.

Obszar: Rewitalizacja obszarów miejskich

Rewitalizacja obszarów miejskich jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań dla polityki regionalnej, a z drugiej strony narzędziem mogącym w zdecydowany sposób wpływać na zrównoważony rozwój miast oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.

Od uruchomienia Programu realizowanych jest **31** projektów z zakresu *rewitalizacji obszarów miejskich* na terenie 15 miast Opolszczyzny. Do końca I półrocza 2013 r. zakończyła się realizacja **15** projektów w tym obszarze, w ramach których:

- utworzono **43** miejsca pracy;
- zrewitalizowano **14** obszarów o powierzchni **0,977 km²**;
- zrewitalizowano **24** budynki mieszkalne;
- zagospodarowano **1** teren przemysłowy;
- ponad 130 tys. osób rocznie skorzysta z obiektów poddanych rewitalizacji.

Realizacja tych przedsięwzięć przyczyni się do rozwoju miast i terenów przyległych jako pól wzrostu gospodarczego oraz będzie wpływać w sposób zrównoważony na rozwój całego województwa. W efekcie powinna doprowadzić do osiągnięcia spójności społeczno-gospodarczej na obszarach miejskich, podnoszenia ich atrakcyjności, wspierania wzrostu i tworzenia nowych, lepszych miejsc pracy.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **3** inwestycji w ramach działania 6.1.

Przykładem zakończonych w I półroczu 2013 r. projektu jest inwestycja Miasta Opola pn. *Rewitalizacja zabytkowego parku na Wyspie Bolko w Opolu*, w ramach której podjęto działania związane z ograniczeniem zasięgu strefy o szczególnym zagrożeniu patologią, przestępczością oraz w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Do najistotniejszych problemów Opola związanych z zagospodarowaniem przestrzeni o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym należał m. in. brak dużych, zadbanych terenów zieleni. Park na Wyspie Bolko stanowił niewykorzystany potencjał miasta. W parku na Wyspie Bolko w Opolu nie było odpowiedniej jakości ciągów pieszych i rowerowych, jak również odpowiedniego oświetlenia oraz monitoringu. Brak tych elementów zagospodarowania terenu sprawiał, iż miejsce to nie było odwiedzane wieczorami ze względu na bezpieczeństwo spacerowiczów. Realizacja przedsięwzięcia przyczyniła się do poprawy jakości życia

mieszkańców dzięki udostępnieniu odpowiedniego zagospodarowanego parku na Wyspie Bolko, jako obszaru wypoczynkowo-rekreacyjnego, poprawy estetyki przestrzeni miasta poprzez modernizację nawierzchni ścieżek, instalację elementów małej architektury parku. W ramach projektu wykonano naprawę istniejących ścieżek, w tym nowej nawierzchni ścieżki zdrowia wraz z remontem i doposażeniem urządzeń sportowych, nowe tablice informacyjne oraz wykonano oświetlenie terenu i montaż monitoringu. W ramach realizowanej inwestycji poprzez instalacje monitoringu na obszarze parku zostało poprawione bezpieczeństwo publiczne. Ponadto powierzchnia poddana rewitalizacji wyniosła 0,6 km².

Drugą inwestycją, która także zakończyła się w okresie sprawozdawczym jest *Wymiana pokrycia dachowego i zagospodarowanie strychu na cele dydaktyczne w PSM nr 2 w Kędzierzynie - Koźlu*. W ramach projektu wykonano wymianę pokrycia dachowego oraz zaadaptowano poddasze na cele sal dydaktycznych i ich wyposażenie. Dzięki wsparciu projektu zwiększyła się powierzchnia dydaktyczna w Szkole Muzycznej oraz poprawiła się estetyka budynku. Obiekt znajduje się przy ulicach wchodzących w skład obszaru Starego Miasta wpisanego do rejestru zabytków.

Obszar: Zagospodarowanie terenów zdegradowanych

Na terenach przemysłowych, powojkowych i zdegradowanych środowiskowo wspierane są działania na rzecz pobudzania rozwoju gospodarczego, zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej oraz poprawy warunków wzrostu zatrudnienia. Mają przywracać możliwość sprawnego działania przez zmianę ich struktury i umieszczenie nowych funkcji, a przede wszystkim aktywizację tej przestrzeni poprzez wniesienie nowej jakościowo zmiany.

W ramach działania 6.2 realizowanych jest **13** projektów, w tym **12** projektów wybranych do dofinansowania w trybie konkursowym oraz projekt kluczowy *Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii*.

Do końca I półrocza 2013 r. zakończyła się realizacja **4** projektów w tym obszarze, w ramach których:

- powstało **6** miejsc pracy;
- powierzchnia zdegradowanych obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu wyniosła **0,044 km²**.

Biorąc pod uwagę dotychczas podpisane umowy w obszarze zagospodarowania terenów zdegradowanych powstanie **37** miejsc pracy, a powierzchnia obszarów zdegradowanych poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu wyniesie ok. **13 ha**.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja projektu pn. *Urządzenie Parku Miejskiego w Leśnicy*. Celem ogólnym projektu było nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym pomiędzy Placem Targowym a ul. Zdieszowicką w Leśnicy poprzez utworzenie Parku Miejskiego. W wyniku realizacji projektu utworzony park, w którym znajdują się m.in.: plac zabaw dla dzieci, plac z urządzeniami do rekreacji, namiot biesiadny, galeria plenerowa. Utworzenie parku miejskiego zapełniło lukę jaka występuje na terenie gminy w tym zakresie. Stworzenie w parku specjalnych stref rekreacji, w tym urządzeń do uprawiania sportów przyczyniło się do podniesienia ogólnej aktywności mieszkańców, a także wpływa na ogólny model spędzania czasu wolnego poprzez uatrakcyjnienie oferty spędzania czasu poza domem. Skupienie w ramach jednej strefy miejsc, gdzie swój czas mogą spędzać różne grupy wiekowe przyczynia się do zmiany stylu życia. Zaletą jest wspólne, aktywne spędzanie czasu. W ten sposób dzieciom przekazywane będą pozytywne wzorce spędzania czasu i ukształtowany zostanie nawyk aktywności ruchowej. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych wzbogaci ofertę turystyczną gminy, poprzez poprawę estetyki centrum oraz uatrakcyjnienie Parku Krajobrazowego Góra św. Anny, a także organizowanie na terenie parku imprez i wydarzeń adresowanych również do odbiorców zewnętrznych.

Spośród 44 projektów realizowanych w ramach Osi priorytetowej 6 ponad 1/3 zakłada zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów, na których projekty są realizowane.

OŚ PRIORYTETOWA 7 *Pomoc techniczna*

Ze środków Osi priorytetowej 7 realizowane są zadania, których celem jest wsparcie administracji odpowiedzialnej za zarządzanie i realizację Programu, tj. Instytucji Zarządzającej RPO WO 2007-2013 oraz Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Na realizację zadań z zakresu przedmiotowej Osi przeznaczono dodatkowe środki w kwocie **500 000 Euro** pochodzące z Krajowej Rezerwy Wykonania. Całkowita kwota alokacji na tę Oś wynosi w ramach EFRR **13 314 344 Euro**, co stanowi **3%** środków na Program z EFRR.

W ramach Osi priorytetowej 7 realizowane są przedsięwzięcia wspierające IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia, tj. zapewniające m.in. wzrost i stabilność zatrudnienia oraz podniesienie jakości zasobów ludzkich zaangażowanych w realizację Programu, sprawny przebieg procesu zarządzania i kontroli RPO WO 2007-2013 oraz realizację działań informacyjno – promocyjnych.

W okresie objętym sprawozdaniem nie stwierdzono istotnych problemów we wdrażaniu pomocy technicznej RPO WO 2007-2013.

Szczegółowe informacje nt. wydatków poniesionych w ramach Osi przedstawiono w punkcie 6. *Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej.*

Stan wdrażania Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu

Wnioski po ocenie formalnej

- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **12 Rocznych Planów Działań Pomocy Technicznej w ramach RPO WO 2007-2013**,
- ⇒ całkowita wartość wyniosła **63,64 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **55,71 mln PLN**.

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **6 umów o dofinansowanie** oraz podjęto **6 decyzji o dofinansowaniu** projektów w ramach pomocy technicznej o całkowitej wartości **60,80 mln PLN**, w tym dofinansowanie z EFRR **54,71 mln PLN**,
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł ponad **98%**.

Wnioski o płatność

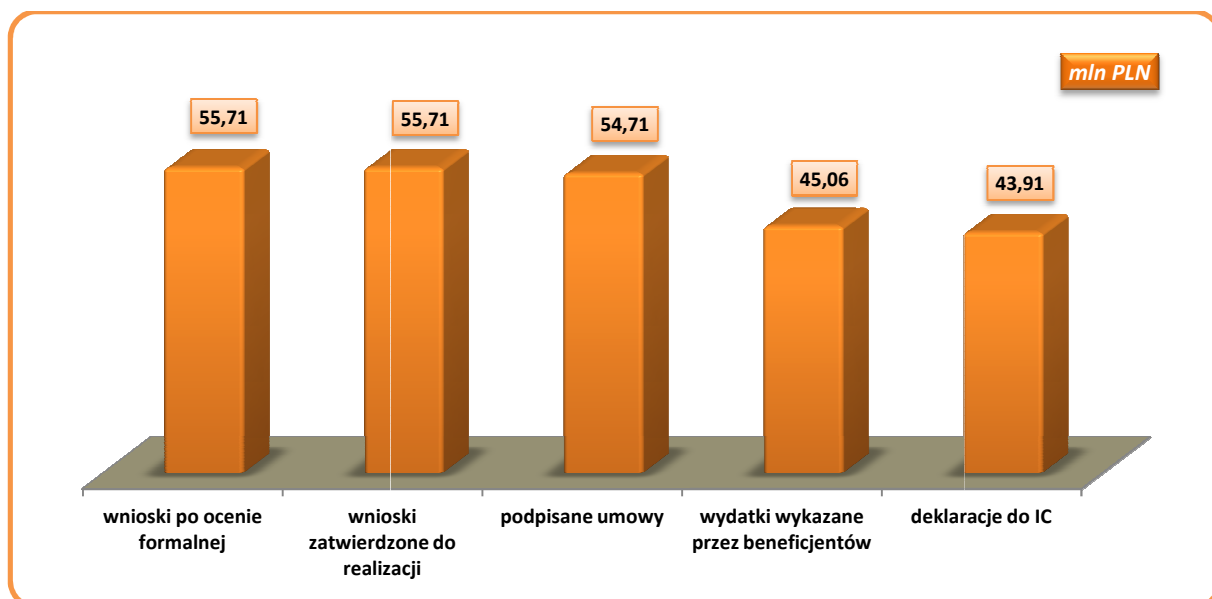
- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **45,06 mln PLN**, co stanowi ponad **81%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

- ⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **43,91 mln PLN**, co stanowi ponad **79%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 7.

Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi priorytetowej 7 od początku uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresie 26* oraz w *Tabeli 19*.

Wykres 26. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 7 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Tabela 19. Roczne Plany Działań Pomocy Technicznej w ramach RPO WO 2007-2013 – podpisane umowy/ wydane decyzje od uruchomienia Programu

<i>[mln PLN]</i>			
Lp.	Roczny Plan Działań Pomocy Technicznej	Liczba umów/ decyzji	Wartość dofinansowania EFRR podpisanych umów/ podjętych decyzji
1.	IZ RPO WO 2007-2013	6	36,44
2.	IP II stopnia	6	18,27
	SUMA	12	54,71

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 7 w okresie sprawozdawczym

Wnioski po ocenie formalnej, podpisane umowy

⇒ w okresie sprawozdawczym nie dokonano oceny formalnej wniosków oraz nie podpisano żadnej umowy w ramach Osi Priorytetowej 7.

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **3,71 mln PLN**.

Deklaracje zatwierdzone przez IC

⇒ Instytucja Certyfikująca zatwierdziła wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **5,49 mln PLN**, co stanowi około **10%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 7.

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 7 realizowanych jest łącznie **12 RPDzPT**. Według stanu na 30 czerwca 2013 r. zakończyła się realizacja **10 RPDzPT** (na lata 2007-2008, na 2009 r., na 2010 r., na 2011 r. oraz na 2012 r.).

W ramach Osi priorytetowej 7 założono realizację 6 wskaźników produktu oraz 3 wskaźników rezultatu. Wszystkie wskaźniki są obecnie realizowane. Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 7 prezentuje *Tabela 20*. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową oraz na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie według stanu na 30 czerwca 2013 r.

Tabela 20. Poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu

Nr wsk.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2015 r.)	Wnioski o płatność		Umowy	
			wartość obecna	%	wartość obecna	%
Wskaźniki produktu						
7.1	Liczba miejsc pracy obsługujących program, współfinansowanych z Pomocy technicznej, w tym: [szt. (EPC)]	105	129,2	123,1	130,65	124,4
a	kobiety	78	108,2	138,7	106,05	135,9
b	mężczyźni	27	21,0	77,8	24,6	91,1
7.2	Liczba zakupionych zestawów komputerowych (laptopy, serwery, komputery) [szt.]	121	119	98,3	119	98,3
7.3	Liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji i seminariów [szt.]	500	468	93,6	467	93,4
7.4	Liczba opracowanych ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów [szt.]	63	46	73,0	56	88,8
Wskaźniki rezultatu						
7.5	Liczba beneficjentów uczestniczących w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach i spotkaniach informacyjnych dotyczących programu [osoby]	14 000	10 007	71,48	8 471	60,5
7.6	Potencjalna liczba odbiorców informacji umieszczonych w materiałach informacyjnych [osoby]	90 000	106 292	118,1	92 017	102,2
7.7	Liczba odwiedzin informacyjnych stron internetowych [szt.]	1 025 000	942 885	92	585 616	57,13

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz RPDzPT na lata 2007-2008, 2009, 2010 oraz 2011. Zgodnie z danymi w Załączniku I.

Poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej 7 wyniósł ponad **98%**. Osiągnięte wartości wskaźników wydają się być adekwatne do aktualnego stanu wdrażania osi. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę szacowaną realizację, 6 wskaźników zostanie osiągniętych w granicach 25% rozbieżności od wartości zakładane. W przypadku wskaźnika dotyczącego zatrudnienia osób do obsługi Programu w tym dla kobiet zagrożone jest osiągnięcie wartości docelowej. W przypadku

pozostałych wskaźników, których wartości zostały osiągnięte na poziomie blisko 60% wartości i ulegną zmianie z uwagi na planowane do realizacji w kolejnych latach RPDzPT.

Szczegółowe informacje dotyczące poziomu realizacji wskaźników zostały przedstawione w dalszej części analizy jakościowej w ramach Osi 7.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach osi priorytetowej 7 ukierunkowane są na wsparcie procesu wdrażania RPO WO 2007-2013 poprzez wsparcie Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczącej II stopnia. Środki te ukierunkowano na wsparcie dwóch obszarów. Po pierwsze mają zapewnić odpowiednie zaplecze kadrowe, stąd wydatkowane są na zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczącej II stopnia. Druga grupa środków dotyczy wzmocnienia organizacyjno – technicznego procesu wdrażania. Ze środków tych dokonywane są zakupy materiałów oraz wyposażenia, zlecane są ekspertyzy, analizy, badania oraz działania informacyjno – promocyjne.

Obszar: Przygotowanie, realizacja, monitorowanie i kontrola

Zdolności administracyjne zaangażowanych we wdrażanie Programu instytucji warunkują jego skuteczną i zgodną z prawem realizację.

Zdolności administracyjne zapewnione do obsługi RPO WO 2007-2013 odzwierciedla wskaźnik *Liczba miejsc pracy obsługujących program, współfinansowanych z Pomocy technicznej*, który w ramach dotychczas zrealizowanych RPDzPT wynosi **129,2 etatów**, w tym **108,2 etatów** stanowią kobiety, natomiast **21 etatów** - mężczyźni.

Dla zapewnienia odpowiednich zasobów kadrowych, pozwalających na efektywne i sprawne wdrażanie RPO WO 2007-2013, Instytucja Zarządzająca zapewniają finansowanie udziału pracowników w różnych formach kształcenia zawodowego w obszarze wdrażania funduszy strukturalnych oraz realizowano szkolenia przeznaczone dla pracowników. Celem szkoleń było poszerzenie wiedzy na tematy związane z realizacją zadań w różnych obszarach wdrażania RPO WO 2007 – 2013, w tym w szczególności w zakresie różnych aspektów zamówień publicznych.

Dbano także, aby odpowiednio przygotowane miejsca pracy sprzyjały sprawnej pracy pracowników zaangażowanych we wdrażanie środków funduszy strukturalnych. Od uruchomienia Programu zakupiono **119** sztuk zestawów komputerowych, co stanowi nieco ponad **98%** założonej wartości docelowej wskaźnika *liczba zakupionych zestawów komputerowych (laptopy, serwery, komputery)*. Biorąc pod uwagę szacowaną realizację przewiduje się, iż wskaźnik dotyczący zakupu zestawów komputerowych zostanie osiągnięty.

Obszar: Ocena, badania/ekspertyzy, informacja i komunikacja

Zgodnie z założeniami, iż w ramach osi priorytetowej 7 współfinansowane będą działania związane z monitorowaniem i ewaluacją oraz działania informacyjno-promocyjne, w okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia RPO WO 2007-2013 prowadziły działania mające na celu podniesienie poziomu wiedzy oraz świadomości społeczności regionalnej w zakresie możliwości korzystania z funduszy europejskich w ramach RPO WO 2007-2013, a tym samym ukazujące rolę UE w rozwoju społecznym i gospodarczym regionu. Adresatami prowadzonych przedsięwzięć była opinia publiczna, potencjalni beneficjenci, beneficjenci oraz partnerzy społeczni i gospodarczy. Koncentrowały się na sześciu głównych obszarach: informacja, promocja, edukacja, ewaluacja, wymiana doświadczeń. Prowadzone działania wykorzystywały dostępne formy przekazu, w tym internet.

Od uruchomienia Programu przeprowadzono **468** szkoleń, konferencji i seminariów dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło ponad **10 007 osób**. Poza szkoleniami skierowanymi do pracowników, organizowano także szkolenia specjalistyczne z elementami ćwiczeń i warsztatów dla beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów. Szkolenia dotyczyły ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku VAT,

zamówień publicznych oraz Prawa budowlanego. Z kolei IP II stopnia prowadziła szkolenia dla potencjalnych beneficjentów chcących pozyskać środki z funduszy pożyczkowych oraz poręczeniowych, w zakresie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, zasad kontraktacji, rozliczania i kontroli projektów. Ponadto w okresie sprawozdawczym, Instytucja Zarządzająca wraz z Politechniką Opolską współorganizowała konferencję naukową pn. „Specjalizacje rozwoju regionów Unii Europejskiej”. Przedsięwzięcie stanowiło kontynuację wcześniejszej współpracy z Politechniką Opolską. Wydarzenie, które miało miejsce 5 i 6 czerwca 2012 r. w Opolu i Pruszkowie stało się ważnym głosem w trwającej obecnie dyskusji na temat różnych aspektów rozwoju regionalnego. Jest to szczególnie ważne w kontekście przygotowań do nowego okresu programowania w Unii Europejskiej 2014-2020, który przecież wspiera rozwój regionalny.

W celu wsparcia procesu wdrażania Programu od jego uruchomienia zrealizowano **46** ekspertyz i analiz, tym samym wskaźnik *Liczba opracowanych ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów* został osiągnięty na poziomie **76%**. Zlecane ekspertyzy, badania i analizy są wynikiem pojawiających się w procesie wdrażania problemów, w szczególności w zakresie interpretowania przepisów prawa, co wymaga pozyskania dodatkowej specjalistycznej wiedzy. Ponadto w okresie sprawozdawczym było wdrażane i monitorowane rekomendacje oraz prowadzone badania ewaluacyjne, które także dostarczają instytucjom zaangażowanym w realizację Programu specjalistycznej wiedzy co do trendów rozwojowych oraz potencjałów absorpcyjnych regionu.

Wśród ciekawych działań informacyjnych, w okresie sprawozdawczym, Instytucja Zarządzająca wydała broszurę pt. „Wydarzenia 2012”, w której przedstawiono relację z przedsięwzięć promujących region, organizowanych przez Samorząd Województwa Opolskiego w 2012 r., w ramach RPO WO 2007-2013. Ponadto wydano publikację „Komunikacja źródłem sukcesu. Wpływ działalności informacyjno-promocyjnej na budowanie pozytywnego wizerunku funduszy europejskich w województwie opolskim”. Wydawnictwo skierowane do społeczeństwa oraz partnerów społecznych i gospodarczych, ma na celu upowszechnić uwarunkowania prawno-instytucjonalne działalności komunikacyjnej, charakterystykę oraz dobre praktyki polityki komunikacyjnej realizowanej w województwie opolskim. W okresie sprawozdawczym wydano także album promocyjny pt. „4 pory roku. Fundusze europejskie w województwie opolskim”. Zaprezentowano w nim ciekawe inwestycje z RPO WO 2007-2013, które wpłynęły zarówno na atrakcyjność turystyczną regionu, ale zdecydowanie poprawiły jakość i funkcjonalność przestrzeni publicznej. Dzięki temu wpłynęły na podniesienie standardów życia mieszkańców. Album skierowany do ogółu społeczeństwa, dostępny jest w Lokalnych Punktach informacyjnych oraz Głównym Punkcie Informacyjnym, ale także w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.rpo.opolskie.pl.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Instytucja Zarządzająca wsparła organizację konkursu „Opolska marka”. Organizowany po raz dziesiąty konkurs ma na celu promocję produktów i usług wyróżniających się na tle innych w regionie, popularyzowanie wiedzy na temat efektywnych metod zarządzania, jakości oraz nowoczesnych technologii produkcji zgodnych z normami ekologicznymi. W tegorocznej edycji udział wzięło 36 firm, które zgłosiły 50 projektów. Honorowe nagrody przyznano w sześciu kategoriach: przedsiębiorstwo, eksport, produkt, produkt spożywczy, produkt promujący region oraz usługa.

IZ RPO WO 2007-2013 kontynuowała ponadto podjęte wcześniej działania informacyjne, np. publikację Biuletynu Informacyjnego, ulotek, Informatora Europejskiego. Organizowano także spotkania informacyjne i warsztaty. Materiały opracowywane w zakresie działań informacyjno-promocyjnych znalazły ponad **106 tys. odbiorców**.

Zarówno IZ RPO WO 2007-2013 jak i IP II stopnia prowadziły strony internetowe (www.rpo.opolskie.pl oraz www.ocrg.opolskie.pl), na których na bieżąco zamieszczane i aktualizowane były wszystkie dokumenty z zakresu wdrażania Programu oraz informacje przydatne beneficjentom/ potencjalnym beneficjentom. Strony internetowe obu instytucji odwiedziło blisko **943 tys. osób**.

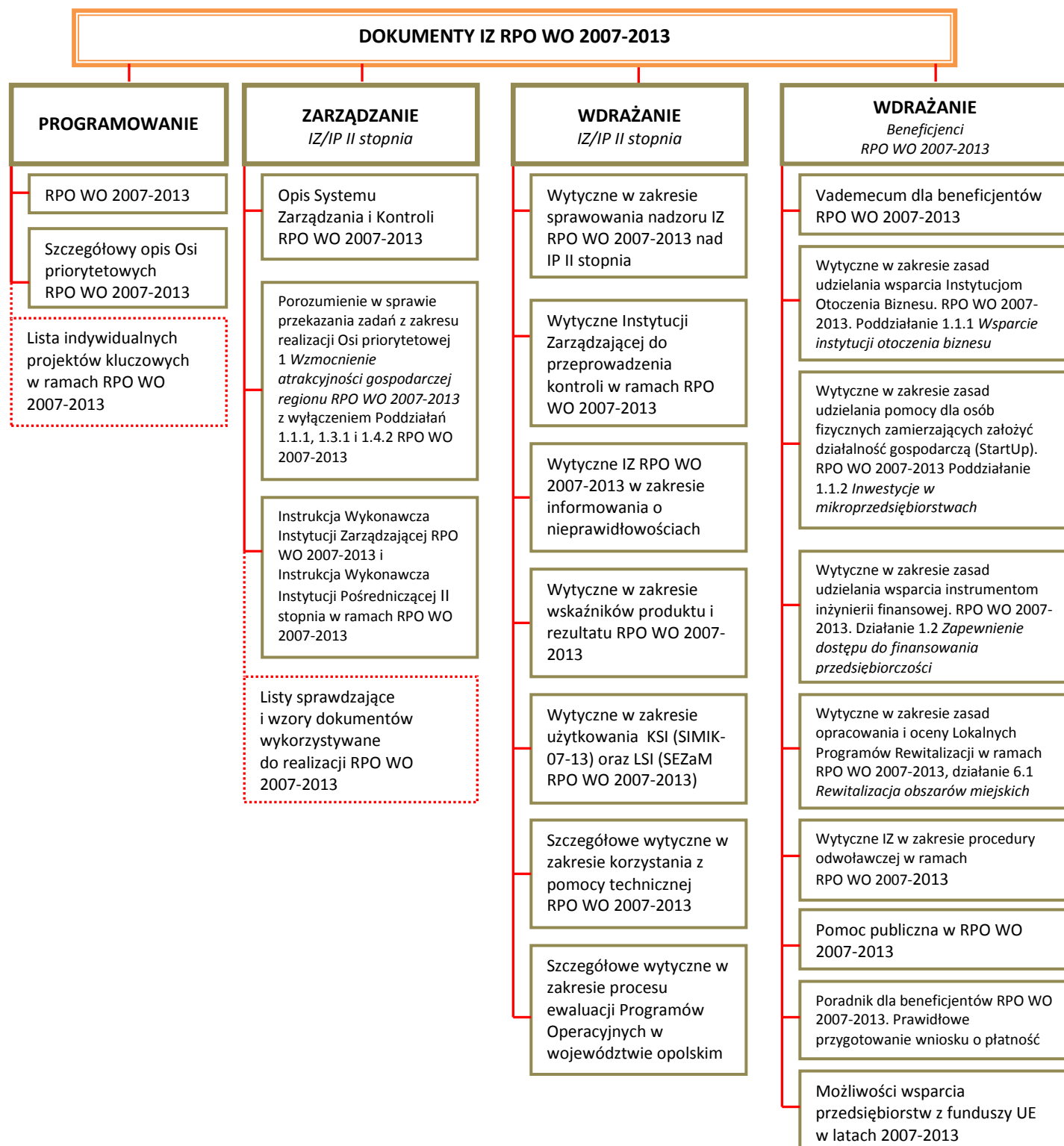
Nakłady przeznaczone na wdrażanie Osi priorytetowej 7 wpłynęły na sprawną i efektywną realizację RPO WO 2007-2013. Poniesione wydatki umożliwiły sprawne funkcjonowanie procesów zarządzania

i wdrażania Programem poprzez m.in.: zagwarantowanie odpowiednio przygotowanego i wykwalifikowanego zespołu pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażania RPO WO 2007-2013, doksztalcanie personelu, zapewnienie odpowiedniego zaplecza technicznego umożliwiającego sprawną i efektywną pracę.

III. Dokumenty zmieniane/opracowywane przez IZ RPO WO 2007-2013

IZ RPO WO 2007-2013, mając na celu usprawnienie wdrażania RPO WO 2007-2013 i zapewnienie właściwego poziomu realizacji projektów, opracowuje dokumenty o charakterze wewnętrznym oraz zewnętrznym, w tym: dokumenty programowe, dokumenty systemu instytucjonalnego, dokumenty dla beneficjentów (*Schemat 1*).

Schemat 1. Zestawienie dokumentów IZ RPO WO 2007-2013

Źródło: Opracowanie własne IZ RPO WO 2007-2013

W okresie sprawozdawczym IZ RPO 2007-2013 realizowała zadania związane z opracowaniem/ zmianą następujących dokumentów:

Dokumenty programowe IZ RPO WO 2007-2013

➤ ***Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WO 2007-2013***

Dokument został przyjęty *uchwałą nr 1324/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 3 stycznia 2008 r. z późn. zm.

Dokument jest dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

Wszystkich aktualizacji zapisów ww. dokumentu w okresie sprawozdawczym dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono pięć aktualizacji.

Najważniejsze zmiany wprowadzone do dokumentu polegały m.in. na zmianach finansowych w ramach wszystkich osi priorytetowych, zmianie poziomu wydatków pochodzących z funduszy strukturalnych przeznaczonych na realizację Strategii Lizbońskiej oraz w zakresie kwalifikowalności wydatków.

➤ ***Lista indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013***

Dokument został przyjęty *uchwałą nr 1164/2007* Zarządu Województwa Opolskiego z 26 listopada 2007 r. i stanowi Załącznik 4 *Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO 2007-2013*.

W okresie sprawozdawczym uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego przeprowadzono dwie aktualizacje zapisów ww. dokumentu, które polegały na zmianie okresów rzeczowej realizacji projektów indywidualnych oraz na usunięciu projektu Województwa Opolskiego pn. „**Moszna Zamek – Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej i Kulturowej**”. Wycofanie inwestycji z realizacji spowodowane było brakiem środków na sfinansowanie projektu, gdyż kwota zaproponowana w przetargu przekraczała możliwości finansowe Beneficjenta (była wyższa od pierwotnie planowanej).

➤ ***Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013***

Dokument został przyjęty *uchwałą nr 1855/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 12 maja 2008 r. Aktualizację zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego. Dokument podlega opiniowaniu przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji (IPOC). W okresie sprawozdawczym przeprowadzono jedną aktualizację. Najważniejsze zmiany wprowadzone do dokumentu polegały m.in. na:

- aktualizacji daty wydania *Wytycznych MRR w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013* w procesach 3, 4, 5 i 6;
- modyfikacji procedury wymiany informacji nt. projektów raportów o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE zamieszczonych w systemie IMS w podprocesie 6.1;
- zmianie w podprocesie 7.1 w zakresie kolejności wykonywanych działań przez osoby biorące udział w procesie odzyskiwania środków oraz dostosowaniu kolejności wykonywanych czynności do metodyki przygotowywania decyzji administracyjnej/ postanowienia/ tytułu wykonawczego/ wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego;
- modyfikacji zapisów dotyczących terminów zatwierdzenia tytułu wykonawczego przez Zarząd Województwa Opolskiego w podprocesie 7.2;

- zmianie danych dotyczących publikatora Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

➤ **Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przyjęty *uchwałą nr 1936/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 3 czerwca 2008 r. Aktualizację zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego. Dokument podlega opiniowaniu przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji. W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnej aktualizacji.

Jednocześnie dokumentem uzupełniającym do *Instrukcji wykonawczych* IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia są **Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji RPO WO 2007-2013**. Ww. dokument posiada status akceptacji na poziomie Dyrektora Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych. Pierwsza wersja przedmiotowego dokumentu została przyjęta przez Dyrektora DPO 30 listopada 2007 r.

Dokument zawiera wzory list sprawdzających oraz pism/notatek wykorzystywanych na poszczególnych poziomach realizacji procedur, tj. na etapie wyboru projektów, wdrażania i zarządzania finansowego, rozliczania i odzyskiwania kwot oraz sprawozdawczości, monitoringu i nieprawidłowości. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono jedną aktualizację dokumentu.

➤ **Opis Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przyjęty *uchwałą nr 1854/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 12 maja 2008 r. z późn. zm. Aktualizacji zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego. Dokument podlega zaopiniowaniu przez IPOC. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono jedną aktualizację. Najważniejsze zmiany wprowadzone do dokumentu polegały m.in. na uaktualnieniu spisu wytycznych wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego, aktualizacji liczby etatów zaangażowanych w realizację RPO WO 2007-2013 w ramach Departamentów UMWO oraz dostosowaniu do obowiązującej procedury raportowania o nieprawidłowościach podlegających zgłoszeniu do KE.

➤ **Vademecum dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przygotowany przez IZ RPO WO 2007-2013 dla potrzeb potencjalnych beneficjentów w celu właściwego przygotowania i realizacji projektów w ramach RPO WO 2007-2013. Składa się z trzech tomów:

- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom I - Informacje ogólne RPO WO 2007-2013* – przyjęty *uchwałą nr 1332/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 7 stycznia 2008 r.;
- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom II - Przygotowanie i wybór projektów w ramach RPO WO 2007-2013* – przyjęty *uchwałą nr 1333/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 7 stycznia 2008 r.;
- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom III - Realizacja i rozliczenie projektów w ramach RPO WO 2007-2013* – przyjęty *uchwałą nr 1453/2008* Zarządu Województwa Opolskiego z 12 lutego 2008 r.

Dokument dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnej aktualizacji Vademecum.

2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu oraz podjętych środków zaradczych

W I półroczu 2013 r. IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia stwierdziły wciąż utrzymujące się problemy opisane w ramach wcześniejszych sprawozdań, którymi są m.in. błędy we wnioskach o płatność i konieczność dokonywania korekt oraz rozwiązywanie umów. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie RPO WO 2007-2013 w celu rozwiązywania lub minimalizowania skutków pojawiających się problemów stosowały dotychczas wypracowane mechanizmy i narzędzia.

Ponadto w okresie sprawozdawczym utrzymywał się problem związany z:

➤ **przedłużaniem przez Beneficjentów okresów realizacji projektów,**

co stanowi konieczność przesuwania płatności z roku 2013 na kolejne lata i przekłada się na obniżenie poziomu płatności zaplanowanych na poszczególne miesiące roku 2013. Beneficjenci argumentują powyższą sytuację przede wszystkim kryzysem gospodarczym oraz przedłużającymi się postępowaniami przetargowymi.

Środkiem zaradczym podjętym w ww. sytuacji było wydanie przez IZ RPO WO 2007-2013 w marcu 2013 r. *Komunikatu w sprawie możliwości przesunięcia przez IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia terminów realizacji projektów w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*. Zarząd Województwa Opolskiego podjął decyzję, iż IZ RPO WO 2007-2013 jedynie w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach będzie wyrażać zgodę na przedłużanie terminów realizacji projektów. Ponadto, IZ RPO WO 2007-2013 wezwała Beneficjentów projektów wdrażanych przez IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia do jak najszybszego rozliczania projektów i terminowego składania wniosków o płatność. Komunikat ten został umieszczony na stronie internetowej www.rpo.opolskie.pl.

Ponadto, wszystkie prośby Beneficjentów dotyczące przedłużenia terminów realizacji są rozpatrywane indywidualnie przez IZ RPO WO 2007-2013 i IP II stopnia, organizowane są spotkania, podczas których omawiane są kwestie problemowe oraz ustalana jest dalsza ścieżka postępowania.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano przedsięwzięcia na rzecz poprawy jakości wdrażania Programu, w ramach:

- prac Komitetu Monitorującego RPO WO 2007-2013;
- badań ewaluacyjnych;
- spotkań informacyjnych/warsztatów dla beneficjentów dotyczących zasad rozliczania i kontroli projektów.

Komitet Monitorujący RPO WO 2007-2013

Od uruchomienia Programu odbyło się łącznie **27 posiedzeń KM RPO WO 2007-2013**, natomiast w okresie sprawozdawczym miały miejsce **2 posiedzenia** KM RPO WO 2007-2013 podczas których, zgodnie z *Regulaminem prac Komitetu* do zatwierdzenia przedłożone zostało sprawozdanie okresowe oraz roczne (za 2012 r.).

Ponadto zaprezentowano zaktualizowany Plan Ewaluacji oraz wyniki przeprowadzonych badań ewaluacyjnych. W związku z pracami nad przyszłą perspektywą finansową prezentowano przygotowanie województwa opolskiego do perspektywy finansowej 2014-2020.

Tabela 21. Terminy i tematy omawiane podczas posiedzeń KM RPO WO 2007-2013 w I półroczu 2013 r.

Termin spotkania	Tematy
13 marca 2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przyjęcie <i>Sprawozdania okresowego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (za II półrocze 2012 r.)</i>, ▪ omówienie wyników badań ewaluacyjnych pn. „<i>Ocena działań badawczo -rozwojowych oraz innowacyjnych podejmowanych w ramach unijnych projektów na rzecz wzrostu konkurencyjności Opolszczyzny</i>” oraz „<i>Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu</i>”, ▪ przygotowanie województwa opolskiego do perspektywy finansowej 2014-2020.
10 czerwca 2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przyjęcie <i>Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (za rok 2012)</i>, ▪ przedstawienie wyjaśnienia oraz propozycji odpowiedzi na zawiadomienie spółki Kamar sp. z o.o. dotyczące wykorzystania środków przekazanych Fundacji Rozwoju Śląska i Wspierania Inicjatyw Lokalnych w ramach RPO WO 2007-2013 dla Działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i>, ▪ zaprezentowanie wyników badań ewaluacyjnych pn. „<i>Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim</i>” oraz „<i>Ocena wdrażania instrumentów inżynierii finansowej realizowanych w ramach oraz poza inicjatywą JEREMIE</i>”, ▪ omówienie <i>zaktualizowanego Planu Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013</i>.

Źródło: Opracowanie własne IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z protokołów KM RPO WO 2007-2013

W okresie sprawozdawczym miały miejsce trzy zmiany w składzie Komitetu. Zmiany dotyczyły stałych zastępców z następujących organizacji:

- **Opolskie Forum Organizacji Socjalnych** – w miejsce Pani Doroty Piechowicz została powołana Pani Wiesława Czyżyk, Wiceprezes Opolskiego Forum Organizacji Socjalnych,
- **Ministerstwo Rozwoju Regionalnego** – w miejsce Pana Tomasza Romańskiego powołano Pana Mateusza Skibę, pracownika w/w Departamentu,
- **Gmina Kietrz** – w miejsce Pana Kazimierza Bedryja, obecnego Zastępcy Burmistrza Głubczyc powołano Pana Jacka Karpinę, Zastępcę Burmistrza Kietrza.

Zespół ds. RPO WO 2014-2020

Uchwałą nr 2164/2012 z 30 kwietnia 2012 r. Zarząd Województwa Opolskiego powołał *Zespół ds. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*. Zespół koordynuje proces przygotowania programu operacyjnego dla Opolszczyzny na przyszły okres budżetowy. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Zarządu Województwa Opolskiego, reprezentanci świata nauki regionu opolskiego, samorządów terytorialnych, w tym laureaci ministerialnego konkursu „*Eurolider*”, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

W okresie sprawozdawczym miały miejsce cztery spotkania Zespołu w ramach których omówiono nowy instrument, jakim jest Kontrakt Terytorialny, który będzie obejmował kluczowe dla województwa przedsięwzięcia realizowane w latach 2014-2020. Zaprezentowano narzędzie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, do realizacji którego w regionie, konieczne jest zatwierdzenie Strategii dla obszaru funkcjonalnego Miasta Opola. Wskazano bieguny wzrostu oraz obszary problemowe zdefiniowane w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. Poruszono również temat Obszarów Strategicznej Interwencji. Ponadto, zaprezentowano spis treści

programu oraz podejście Instytucji Zarządzającej przy programowaniu, oparte o zakres terytorialny i tematyczny ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z zapisów Linii Demarkacyjnej.

Grupa robocza wspierająca prace nad RPO WO 2014-2020

W celu spójności i koordynacji procesu programowania oraz partnerskiej współpracy pomiędzy szerokim gronem interesariuszy w przygotowaniu *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* Uchwałą nr 3409/2013 z 19 marca 2013 r. Zarząd Województwa Opolskiego powołał *Grupę roboczą wspierającą prace nad Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego 2014-2020*. Zadaniem powołanej *Grupy roboczej* jest wsparcie Zarządu Województwa Opolskiego w przygotowaniu RPO WO 2014-2020 i zapewnienie koordynacji interwencji w ramach celów tematycznych w zakresie m.in. wypracowania celów i zakresu programu z uwzględnieniem zapisów krajowych i europejskich dokumentów strategicznych, efektów negocjacji pakietu legislacyjnego na lata 2014-2020 oraz uzgodnień Wspólnych Ram Finansowych.

W pracach przedmiotowej *Grupy roboczej* biorą udział m.in. przedstawiciele Zarządu Województwa Opolskiego, przedstawiciele właściwych merytorycznie departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, samorządowych jednostek organizacyjnych, partnerów społecznych i gospodarczych w tym środowiska akademicko-naukowego i organizacji pozarządowych oraz eksperci zewnętrzni. W ramach *Grupy roboczej* zakłada się funkcjonowanie grup tematycznych, pracujących w określonych obszarach merytorycznych

Efekty prac *Grupy roboczej* będą prezentowane sukcesywnie podczas spotkań *Międzyresortowego Zespołu do spraw Programowania i Wdrażania Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej*.

W okresie sprawozdawczym, w dniu **20 czerwca 2013 r.** w Opolu zorganizowano konferencję pn. *Perspektywa finansowa UE 2014-2020 – koncentracja tematyczna, podejście terytorialne, efektywność (wskaźniki)*, na którą zaproszono m.in. członków *Grupy roboczej*. Celem spotkania było przedstawienie z poziomu krajowego i regionalnego, podstawowych założeń dla perspektywy finansowej 2014-2020, w świetle głównych zasad programowania wskazanych przez Komisję Europejską, tj. podejścia terytorialnego, koncentracji tematycznej oraz efektywności wsparcia. Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez KE osiągnięcie wskaźników jest kwestią kluczową dla realizacji celów, dlatego też wskaźniki powinny być szacowane wiarygodnie i adekwatnie do zakładanych celów oraz konsultowane z przedstawicielami wszystkich podmiotów zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie środków unijnych.

Konferencja została przyjęta z ogromnym zainteresowaniem ze strony zaproszonych na nią m.in. przedstawicieli samorządu terytorialnego, środowisk naukowych, partnerów społeczno - gospodarczych oraz przedsiębiorców. Ponadto spotkanie stało się interesującą platformą wymiany doświadczeń i informacji, które mogą być wykorzystywane podczas programowania przyszłej perspektywy finansowej zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym.

Badania ewaluacyjne

Badania ewaluacyjne w okresie sprawozdawczym

Od uruchomienia Programu do końca czerwca 2013 r. zostało zakończonych **12 badań** ewaluacyjnych w ramach RPO WO 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację **13** badania ewaluacyjnego pn. *Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego województwa opolskiego na lata 2014-2020*. Realizacja badania wynika z zapisów art. 48 *Wytycznych Komisji Europejskiej w zakresie ewaluacji ex-ante*. Zgodnie z zapisami

przewiduje się, że Państwa członkowskie przeprowadzają oceny ex-ante w celu poprawy jakości projektowania każdego programu, za przeprowadzenie ocen ex-ante odpowiada organ odpowiedzialny za przygotowanie programów. Oceny są przekazywane Komisji w tym samym czasie, co program, wraz ze streszczeniem. W przepisach dotyczących poszczególnych funduszy można ustanowić progi, poniżej których ocena ex-ante może zostać połączona z oceną innego programu. Badanie ma charakter partycypacyjny, jest prowadzone równoległe z procesem programowania oraz z działaniami związanymi ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko. Opracowano raport metodologiczny, którego celem jest uszczegółowienie i uzgodnienie koncepcji i organizacji prac badawczych realizowanych w ramach badania ewaluacyjnego.

Głównym celem ww. badania jest kompleksowa ocena trafności i spójności (wewnętrznej i zewnętrznej) RPO WO 2014-2020 oraz ocena systemu realizacji programu, w tym potencjału ludzkiego i administracyjnego, jak również sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie zmian w programie operacyjnym.

Ewaluacja ex-ante udzieli odpowiedzi na dwa podstawowe pytania, czy planowane do realizacji interwencje publiczne znajdują uzasadnienie społeczno-ekonomiczne oraz czy ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia pożądanych celów rozwojowych, zaspokojenia i rozwiązania zdiagnozowanych potrzeb i problemów społeczno-ekonomicznych.

Przedmiotem ewaluacji ex-ante jest projekt *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*. Zakończenie badania zaplanowano na IV kwartał 2013 r.

Ponadto, w okresie sprawozdawczym **podjęto następujące działania** w ramach badań ewaluacyjnych przeprowadzonych w 2012 r.:

➤ ***Ocena działań badawczo-rozwojowych oraz innowacyjnych podejmowanych w ramach unijnych projektów na rzecz wzrostu konkurencyjności Opolszczyzny***

- przekazanie do wiadomości ZWO raportu z badania ewaluacyjnego (14.01.2013 r.),
- przekazanie do wiadomości ZWO tabeli zaleceń z badania ewaluacyjnego (07.03.2013 r.),
- przedstawienie wyników i rekomendacji z badania ewaluacyjnego na posiedzeniu KM RPO WO 2007-2013 (13.03.2013 r.),
- upowszechnienie badania wśród adresatów rekomendacji oraz interesariuszy badania.

➤ ***Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu***

- przekazanie do wiadomości ZWO raportu z badania ewaluacyjnego (07.03.2013 r.),
- przyjęcie przez ZWO uchwały w sprawie przyjęcia tabeli wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego (07.03.2013 r.),
- przedstawienie wyników i rekomendacji z badania ewaluacyjnego na posiedzeniu KM RPO WO 2007-2013 (13.03.2013 r.),
- upowszechnienie badania wśród adresatów rekomendacji oraz interesariuszy badania.

➤ ***Ocena efektywności wdrażania instrumentów inżynierii finansowej realizowanych w ramach oraz poza inicjatywą JEREMIE***

- przekazanie do wiadomości ZWO raportu z badania ewaluacyjnego (27.05.2013 r.),
- przyjęcie przez ZWO uchwały w sprawie przyjęcia tabeli wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego (27.05.2013 r.),
- przedstawienie wyników i rekomendacji z badania ewaluacyjnego na posiedzeniu KM RPO WO 2007-2013 (10.06.2013 r.),
- upowszechnienie badania wśród adresatów rekomendacji oraz interesariuszy badania.

➤ ***Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim***

- przekazanie do wiadomości ZWO raportu z badania ewaluacyjnego (27.05.2013 r.),

- przyjęcie przez ZWO uchwały w sprawie przyjęcia tabeli wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego (27.05.2013 r.),
- przedstawienie wyników i rekomendacji z badania ewaluacyjnego na posiedzeniu KM RPO WO 2007-2013 (10.06.2013 r.),
- upowszechnienie badania wśród adresatów rekomendacji oraz interesariuszy badania.

W ramach w/w działań w okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Opolskiego na posiedzeniach w I półroczu 2013 r. zaakceptował **Tabele wdrażania rekomendacji** z zakończonych badań ewaluacyjnych pn.:

➤ ***Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu***

Najważniejsze rekomendacje dotyczyły wypracowania skutecznych mechanizmów stymulujących większą spójność działań, podejmowanych na poziomie gmin jak również na poziomie regionów, wypracowania skutecznych mechanizmów koncentracji środków oraz większej koncentracji tematycznej i przestrzennej. Ww. rekomendacje dotyczyły również stymulowania kompleksowości oraz komplementarności działań podejmowanych na poziomie gmin, zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, jak i organizacje społeczne, tworzenia zintegrowanych programów na poziomie regionów, ukierunkowanych na rozwiązywanie konkretnych problemów rozwojowych, w tym przypadku turystyki. Ponadto, skoncentrowanie się na działaniach wspierających rewitalizację zabytków, ze szczególnym uwzględnieniem zabytkowych drewnianych kościołków, które mogą stanowić w przyszłości „markowy” produkt sieciowy województwa opolskiego, realizację projektów z zakresu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Rekomendacje dotyczyły również wspierania przedsięwzięć, które są istotne z punktu widzenia rozwoju całego regionu oraz przeprowadzenie szeroko zakrojonej kampanii promocyjnej, zarówno na zewnątrz jak i do wewnątrz województwa.

➤ ***Ocena efektywności wdrażania instrumentów inżynierii finansowej realizowanych w ramach oraz poza inicjatywą JEREMIE***

Najważniejsze rekomendacje zawarto w czterech grupach:

- **Dywersyfikacja grup produktowych** poprzez przygotowanie dedykowanej oferty dla firm, które są nowe na rynku i tych już działających, wdrożenie takich produktów jak poręczenia wadów, leasingu czy factoringu, przygotowanie oferty produktowej dla sektora NGO i tworzenie produktów pod strategiczne grupy klientów np. producentów zielonej energii,
- **Eliminowanie ograniczeń związanych z udzielaniem pożyczek i poręczeń** poprzez zwiększenie kwoty jednorazowej pożyczki i poręczenia, wydłużenie okresu spłaty, finansowanie inwestycji obciążonych dużym ryzykiem, w których poziom stratowości powinien być zwiększony, zróżnicowanie oprocentowania środków, obecnie najtrudniejsze warunki są dla start up-ów, a powinno się dążyć do ułatwiania im wstąpienia na rynek, ułatwienie procedur ubiegania się o wsparcie dla mikro firm.
- **Usprawnienie komunikacji z operatorami funduszy** poprzez doprecyzowanie zasad współpracy z pośrednikami finansowymi, opracowanie katalogu kosztów kwalifikowanych i zadbanie o rozpowszechnienie zasad kwalifikowalności w omawianym obszarze, doprecyzowanie zasad rozliczania projektów, uregulowanie zapisów dotyczących strategii wyjścia z funduszu, podpisywanie umów z pośrednikami finansowymi na dłuższe okresy, przeprowadzanie permanentnych badań efektywności wsparcia, w tym badanie pośredników finansowych jak i dostępnych form udzielanej pomocy, zmodyfikowanie warunków udzielania wsparcia, spowodowanie aby środki były bardziej dostępne zapewniając jednocześnie ochronę środków publicznych przed stratą, przekazywanie większych środków finansowych dla funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (dokapitalizowanie funduszy).
- **Realizacja działań informacyjnych i promocyjnych** poprzez kreowanie świadomości ekonomicznej przedsiębiorców, uświadamianie społeczeństwu potrzeby stosowania

mechanizmów zwrotnych i zachęcanie przedsiębiorców do skorzystania z pożyczek i poręczeń kredytowych.

Termin realizacji wszystkich rekomendacji horyzontalnych to etap opracowywania dokumentów wdrożeniowych dla perspektywy 2014-2020.

➤ ***Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim***

W ramach badania opracowano **rekomendacje** na rzecz edukacji przedszkolnej, kształcenia ogólnego, kształcenia zawodowego oraz rekomendacje na rzecz pomocy stypendialnej. Ponadto w ramach badania opracowano wnioski i rekomendacje badawcze w postaci 6 postulatów:

- trafniejsze kompensowanie deficytów ograniczających korzystanie z edukacji,
- zwiększenie komplementarności działań na rzecz edukacji,
- uwrażliwienie szkolnictwa ponadgimnazjalnego na potrzeby przyszłych absolwentów oraz pracodawców,
- zwiększenie koordynacji kształcenia zawodowego, przy wykorzystaniu funduszy UE,
- rozwój współpracy pomiędzy szkolnictwem zawodowym a pracodawcami,
- podniesienie kompetencji dyrektorów szkół i kadry jst odpowiedzialnej za edukację.

Ponadto, w ramach w/w działań odnośnie badania ewaluacyjnego pn. ***Ocena działań badawczo - rozwojowych oraz innowacyjnych podejmowanych w ramach unijnych projektów na rzecz wzrostu konkurencyjności Opolszczyzny*** w okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Opolskiego na posiedzeniach w I półroczu 2013 r. przyjął **Tabelę zaleceń** z przedmiotowej ewaluacji. Powyższe badanie nie zawiera typowej dla badań ewaluacyjnych tabeli rekomendacji, ponieważ zawiera ono swoiste podsumowanie działań finansowanych ze środków UE w latach 2007-2013, w badanym okresie prawie cała alokacja na te działania została wyczerpana. W związku z powyższym Ewaluator nie opracował rekomendacji dla RPO WO 2007-2013 i POKL, ale zalecenia na kolejną perspektywę finansową UE do wykorzystania na etapie prac nad kształtem *Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* przez Instytucję Zarządzającą/Wdrażającą RPO. Przedmiotowa tabela zawiera zalecenia w następujących obszarach interwencji:

- wsparcie innowacyjnych inwestycji w sektorze MSP,
- wsparcie innowacyjnych inwestycji w sektorze B+R na potrzeby świadczenia usług dla sektora przedsiębiorstw,
- wsparcie procesów transferu wiedzy i technologii pomiędzy sektorem przedsiębiorstw a instytucjami naukowymi,
- wsparcie procesów transferu wiedzy i technologii pomiędzy sektorem przedsiębiorstw a instytucjami naukowymi.

Zmiany w Okresowym planie ewaluacji RPO WO 2007-2013 na rok 2013

Szczegółowa analiza regionalnych potrzeb ewaluacyjnych wśród instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie RPO WO 2007-2013, jak również dyskusja w obrębie *Okresowego planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 na rok 2013* wykazała konieczność aktualizacji działań ewaluacyjnych zaplanowanych do realizacji w roku 2013. Proponowane zmiany w przedmiotowym dokumencie dotyczyły aktualizacji:

➤ **badan ewaluacyjnych pn.:**

- ***Ocena projektów PO KL oraz RPO WO 2007-2013 skierowanych do osób starszych w województwie opolskim*** – w zakresie przesunięcia niniejszego badania do działań w ramach projektu pn. *Opolski System Informacji Społeczno – Gospodarczej* (Poddziałanie 8.1.4 PO KL), realizowanego przez Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej. Zmiana ta umożliwi szerszą analizę usług skierowanych do osób starszych w województwie opolskim (w tym usług zdrowotnych, społecznych, kulturowych i rozrywkowych) oraz

diagnozę popytu i podaży na te usługi, niekoniecznie z perspektywy przedsięwzięć podejmowanych w ramach RPO WO 2007-2013 i PO KL - tylko pod kątem rynku pracy i sytuacji społeczno - gospodarczej w województwie opolskim;

- **Ocena działań informacyjno-promocyjnych RPO WO 2007-2013 i PO KL z rekomendacją do przedsięwzięć w okresie 2014-2020** – w zakresie zmiany terminu realizacji niniejszego badania. Badanie zrealizowane zostanie na przełomie 2013 i 2014 roku. Powyższy termin podyktowany jest zaleceniem Instytucji Koordynującej NSRO, która za optymalny czas realizacji przedmiotowej ewaluacji pod kątem merytorycznym uznała początek roku 2014;
 - **Analiza wpływu projektów realizowanych w ramach RPO WO 2007-2013 na poprawę efektywności energetycznej i rozwój odnawialnych źródeł energii w województwie opolskim oraz preferowane formy finansowania przedsięwzięć w przyszłej perspektywie finansowej** – rezygnacja z realizacji badania w 2013 r.
 - **Ocena efektywności polityki miejskiej w ramach RPO WO 2007-2013 z rekomendacjami do wdrożenia w okresie 2014-2020** – rezygnacja z realizacji badania w 2013 r.
- **działań w ramach budowy potencjału ewaluacyjnego** - pod kątem przełożenia na rok 2014 organizacji Opolskiej Konferencji Ewaluacyjnej, w tym wydania publikacji pokonferencyjnej. Zmiana ta umożliwi szersze uwzględnienie w tematyce konferencji i publikacji działań oraz planów ewaluacyjnych związanych z nowym okresem programowania na lata 2014-2020, jak również podsumowania procesu ewaluacji obejmującego lata 2007-2013.

Środki finansowe zarezerwowane między innymi na rzecz ww. badań zostały przesunięte na inne działania w ramach pomocy technicznej RPO WO 2007-2013. Zmiany zostały przyjęte Uchwałą Nr 3759/2013 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 czerwca 2013 r.

Monitoring wdrożenia rekomendacji badań ewaluacyjnych

W związku z wcześniejszą zmianą *Szczegółowych wytycznych w zakresie procesu ewaluacji Programów Operacyjnych w województwie opolskim* monitoring wdrożenia rekomendacji obecnie odbywa się raz w roku przy współpracy z adresatami rekomendacji.

W okresie sprawozdawczym nie przedstawiano do akceptacji Zarządu Województwa Opolskiego **Tabeli monitorowania wdrażania rekomendacji** żadnego z zakończonych badań ewaluacyjnych, przedmiotowy monitoring będzie miał miejsce w II półroczu 2013 r.

Seminarium grupy ds. ewaluacji polityki spójności

Na szczególną uwagę w ramach spotkań ewaluacyjnych zasługuje fakt **organizacji w Opolu w dniach 9 i 10 maja 2013 r. seminarium** grupy ds. ewaluacji polityki spójności w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego z regionami. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele jednostek ewaluacyjnych funkcjonujących w ramach polityki spójności z całej Polski. Było to pierwsze spotkanie krajowej ewaluacyjnej sieci współpracy, w którym uczestniczyli przedstawiciele regionalnych jednostek odpowiedzialnych zarówno za badania obszaru działalności Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. Wiodącym tematem spotkania była przyszłość ewaluacji w kolejnej perspektywie finansowej polityki spójności. W trakcie dyskusji poruszono także kwestie wyzwań, które stoją obecnie przed jednostkami ewaluacyjnymi. Po pierwsze rozmawiano o procesie ewaluacji *ex ante*, czyli o udziale ewaluatorów w tworzeniu przyszłych programów operacyjnych. Po drugie tematem była konieczność rozpoczęcia przygotowań do przeprowadzenia ewaluacji *ex post* interwencji współfinansowanych ze środków unijnych realizowanych obecnie. Realizacja badań podsumowujących dotychczasową realizację polityki spójności będzie niezwykle trudnym zadaniem ze względu na wysokie oczekiwania metodologiczne oraz istotność problemu.

W ramach seminarium zostały także przeprowadzone warsztaty szkoleniowe dotyczące ewaluacji opartej na teorii (tzw. *theory based evaluation*). Zajęcia zostały przeprowadzone przez pracowników Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego i spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników.

3. Informacje o przeprowadzonych kontrolach w trakcie realizacji programu w okresie sprawozdawczym⁴

4. Oświadczenie instytucji zarządzającej o przestrzeganiu prawa wspólnotowego podczas realizacji programu

Oświadczam, iż informacje zawarte w sprawozdaniu są prawdziwe oraz, że zgodnie z moją wiedzą, program realizowany jest w zgodzie z przepisami prawa wspólnotowego, w tym w następujących obszarach: 1) polityka konkurencji; 2) polityka zamówień publicznych; 3) polityka ochrony środowiska; 4) polityka równych szans;	Data i miejsce:
	20 sierpnia 2013 r., Opole
	Imię i nazwisko osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania i wydania oświadczenia w ramach instytucji zarządzającej:
	Józef Sebesta – Marszałek Województwa Opolskiego
	Podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania:

4.1 Zgodność realizowanego programu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych

Na etapie procesu oceny projektów złożonych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 tj. oceny formalnej oraz oceny merytorycznej I i II stopnia, w okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano nieprawidłowości, problemów i zagrożeń w zakresie stosowania prawa zamówień publicznych.

W związku z powyższym nie ma konieczności podejmowania działań zapobiegawczych w przedmiotowym zakresie. Jednakże w przypadku pojawienia się błędów w zakresie stosowania przez beneficjentów ww. ustawy, Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013 gotowa jest do przeprowadzenia kontroli systemowych oraz doraźnych celem wyeliminowania rozpoznanych uchybień.

Na etapie wdrażania projektów zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie projektu, IZ RPO WO 2007-2013 była zobowiązana do dnia 3 czerwca 2009 r. do sprawdzania części dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych przed opublikowaniem jej przez beneficjenta. Od ww. terminu, czyli od czasu przyjęcia nowych wzorów umów o dofinansowanie projektu, IZ RPO WO 2007-2013 nie weryfikuje dokumentów dotyczących zamówienia publicznego przed jego ogłoszeniem. Na etapie weryfikacji wniosków o płatność weryfikowana jest zgodność pod kątem przedmiotowym i podmiotowym treści zawartej umowy z wykonawcą z wnioskiem o dofinansowanie projektu. Prawidłowość stosowania prawa zamówień publicznych jest szczegółowo weryfikowana na etapie kontroli realizacji projektu, odbywającej się na miejscu u Beneficjenta.

⁴ Nie dotyczy sprawozdania okresowego za I półrocze.

Na etapie kontroli projektów IZ RPO WO 2007-2013 nie stwierdziła występowania problemów o charakterze systemowym związanych ze stosowaniem prawa zamówień publicznych.

4.2 Zgodność programu z zasadami pomocy publicznej

Zasady przyznawania pomocy publicznej w ramach RPO WO 2007-2013 są zgodne z zatwierdzonymi schematami pomocowymi. Prowadzone dotychczas nabory wniosków o dofinansowanie w ramach poddziałań: 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu*, 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach*, 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw*, 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*, 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa*, 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno – sportowe świadczone przez sektor publiczny*, 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT*, 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii*, 6.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich*, 6.2 *Zagospodarowanie terenów zdegradowanych* są zgodne z:

- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 85, poz. 719);
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 214, poz. 1661);
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 193, poz. 1399), zmienionego rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 24 czerwca 2008 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 713), rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 16 grudnia 2008 r. (Dz. U. Nr 224, poz. 1483) oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. (Dz. U. Nr 239, poz. 1599);
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 2 października 2007 r. w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 185, poz. 1318), zmienionego rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 24 czerwca 2008 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 711), rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2008 r. (Dz. U. Nr 224, poz. 1482) oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. (Dz. U. Nr 234, poz. 1535);
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 2 października 2007 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 185, poz. 1317) zmienionego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. (Dz. U. Nr 236, poz. 1562)
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 117, poz. 787).

Wielkość przekazanej pomocy publicznej w ramach RPO WO 2007-2013 przedstawiono w Tabeli 3 *Wielkość zakontraktowanej (umowy/decyzje) i przekazanej (wypłatonej) pomocy publicznej oraz pomocy de minimis od uruchomienia programu operacyjnego w podziale ze względu na działania i podstawę udzielenia pomocy (Załącznik nr III)*.

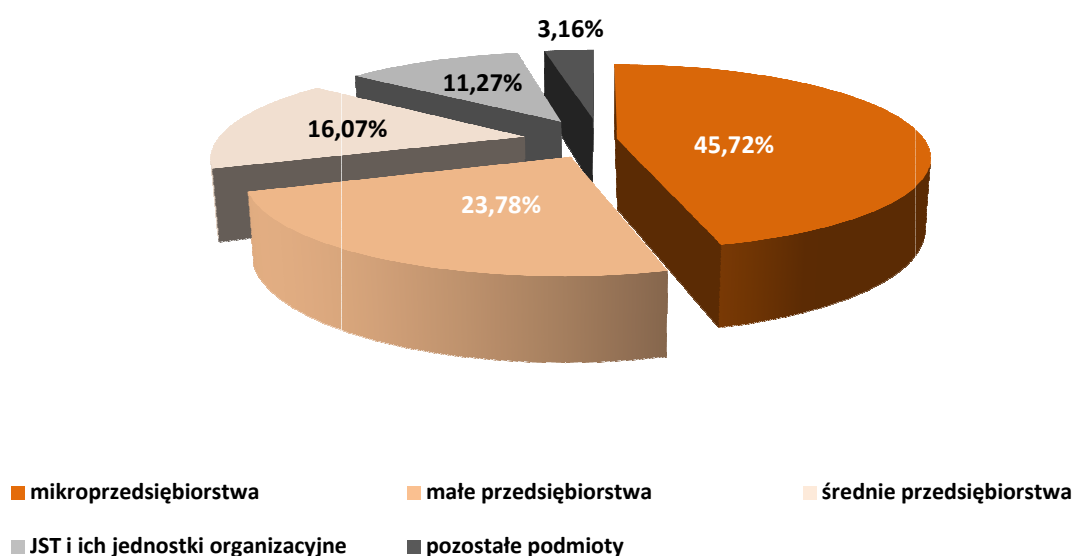
⇒ **Pomoc publiczna przekazana od uruchomienia Programu do końca I półrocza 2013 r.**

Pomoc publiczna została przekazana 602 podmiotom w wysokości 411,24 mln PLN (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny), w tym m.in.: 575 przedsiębiorstwom, jednostkom samorządu terytorialnego (13 projektów), jednostkom badawczo – rozwojowym (4 projekty),

kościółowi katolickiemu (3 projekty) i organizacji pracodawców (2 projekty) oraz innym nie wymienionym wcześniej podmiotom (5 projektów).

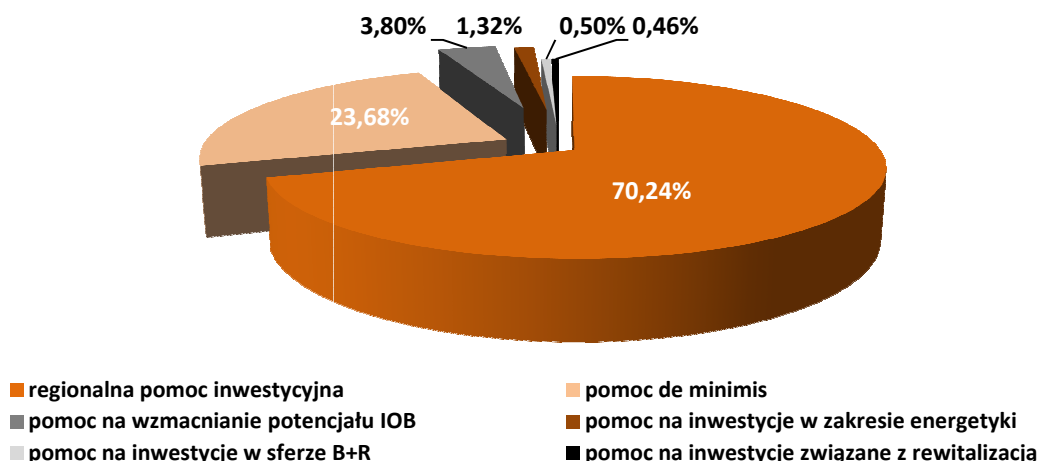
- **Pomoc *de minimis* została przekazana na realizację 371 projektów na kwotę 97,37 mln PLN** (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny) realizowanych w ramach poddziałań 1.1.2 (337 projektów na kwotę 86,72 mln PLN) oraz 1.4.1 (34 projekty na kwotę 10,64 mln PLN), z czego 365 projektów realizowanych jest przez mikroprzedsiębiorstwa natomiast 6 projektów przez małe przedsiębiorstwa.
- **Regionalna pomoc inwestycyjna przeznaczona została na realizację 212 projektów na kwotę 288,88 mln PLN** (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny) realizowanych w ramach poddziałań 1.3.2 (131 projektów na kwotę 154,45 mln PLN), 1.4.1 (71 projektów na kwotę 93,60 mln PLN), 1.4.2 (10 projektów na kwotę 40,83 mln PLN). Beneficjentami pomocy są mikroprzedsiębiorstwa (67 projektów), małe przedsiębiorstwa (88 projektów), średnie przedsiębiorstwa (44 projekty), jednostki samorządu terytorialnego (10 projektów) oraz kościół katolicki (3 projekty).
- **Pomoc na wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu** przekazana została w ramach poddziałania 1.1.1 na realizację **8 projektów na kwotę 15,64 mln PLN** (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny). Wsparcie otrzymała jednostka samorządu terytorialnego, 2 organizacje pracodawców, 4 mikroprzedsiębiorstwa oraz 1 średnie przedsiębiorstwo.
- **Pomoc na inwestycje w zakresie infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej** w ramach poddziałania 1.3.1 udzielono jednostkom badawczo – rozwojowym (**5 projektów na kwotę 2,26 mln PLN** tj. wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny). Wsparcie otrzymały 4 jednostki badawczo rozwojowe oraz jednostka samorządu terytorialnego.
- **Pomoc na inwestycje w zakresie energetyki** w ramach działania 4.3 udzielono dużym przedsiębiorstwom działającym na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego (**3 projekty na kwotę 5,30 mln PLN** tj. wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny).
- **Pomoc na rewitalizację** w ramach działań 6.1 i 6.2 udzielona została na realizację **3 projektów na kwotę 1,79 mln PLN** (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny). Wsparcie udzielono jednostce samorządu terytorialnego, uczelni wyższej oraz wspólnocie mieszkaniowej.

Wykres 27. Procentowy udział poszczególnych grup podmiotów w całości udzielonej pomocy publicznej

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 28. Procentowy udział poszczególnych programów pomocowych w całości udzielonej pomocy publicznej

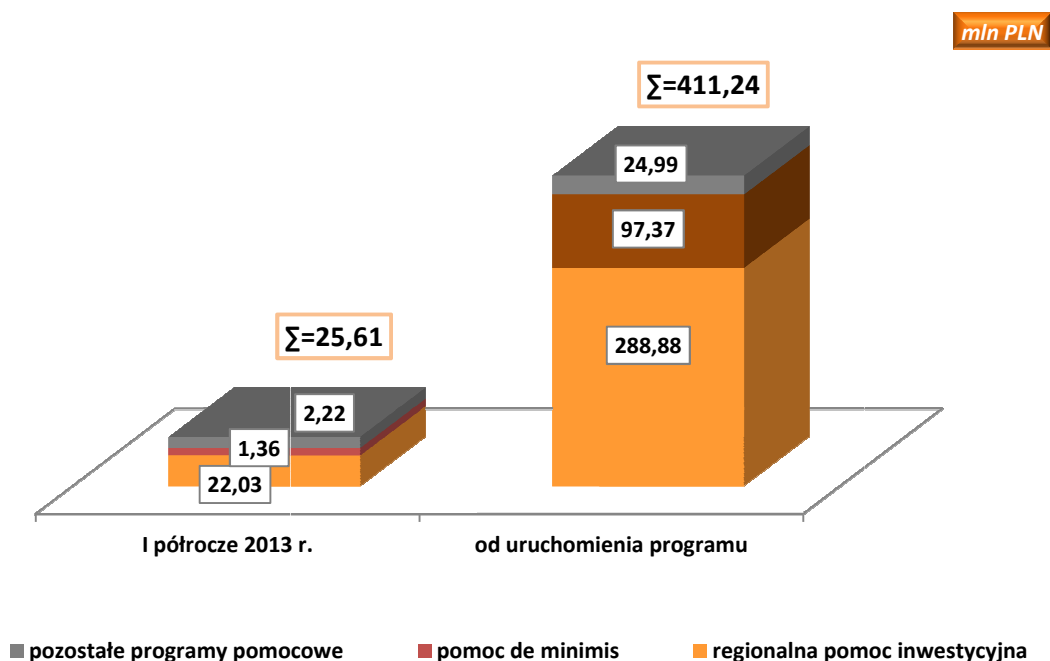
Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

⇒ **Pomoc publiczna przekazana w okresie sprawozdawczym**

Pomoc publiczna została przekazana 61 podmiotom w wysokości 25,61 mln PLN (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny), w tym 56 przedsiębiorstwom, 3 jednostkom samorządu terytorialnego, organizacji pracodawców (1 projekt), oraz 1 nie sklasyfikowanej powyżej jednostce.

Wartość pomocy udzielonej w I półroczu 2013 r. stanowi ponad 6 % całości pomocy udzielonej beneficjentom od początku realizacji Programu.

Wykres 29. Udział poszczególnych programów pomocowych w całości udzielonej pomocy publicznej (wkład wspólnotowy oraz krajowy wkład publiczny)

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

5. Informacja o realizacji dużych projektów

W ramach RPO WO 2007-2013 nie przewiduje się finansowania wydatków związanych z realizacją dużych projektów.

6. Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej

W ramach realizacji pomocy technicznej RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym Beneficjenci pomocy technicznej RPO WO 2007-2013 realizowali **2 projekty**: każda z instytucji realizowała *Roczny Plan Działań Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 na 2012 rok*. Łączna kwota realizowanych projektów wyniosła **10,76 mln PLN**.

W okresie sprawozdawczym w KSI (SIMIK 07-13) zostało zarejestrowanych **8 wniosków o płatność** o ogólnej wartości wydatków i wartości dofinansowania z EFRR **3 708 864,55 PLN**. Obejmowały one finansowanie kosztów związanych ze szkoleniami pracowników, ich zatrudnieniem, wyposażeniem biur, prowadzeniem kampanii informacyjno-promocyjnej RPO WO 2007-2013, organizacją i obsługą procesu oceny projektów, Komitetu Monitorującego oraz innych ciał działających na rzecz Programu, tłumaczeniami, wsparciem eksperckim, doradztwem specjalistycznym, badaniem ewaluacyjnym, analizami, ekspertyzami.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano istotnych problemów związanych z wdrażaniem projektów pomocy technicznej.

Tabela 22. Wartość wszystkich wydatków dokonanych w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych kategorii (w okresie sprawozdawczym)

Lp.	Rodzaj wydatku	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie z EFRR
1	2	3	4
1.	Zatrudnienie/wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	3 115 284,73	3 115 284,73
2.	Podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	8 456,80	8 456,80
3.	Utrzymanie odpowiedniego zaplecza techniczno-organizacyjnego dla wdrażania Programu	378 828,63	378 828,63
4.	Organizacja i obsługa procesu oceny projektów, Komitetu Monitorującego oraz innych ciał działających na rzecz Programu	72 437,59	72 437,59
5.	Akcje informacyjno-promocyjne w mediach (regionalnych, lokalnych, krajowych), w tym publikacja ogłoszeń o naborach projektów	21 959,85	21 959,85
6.	Ewaluacje, analizy, ekspertyzy	20 900,00	20 900,00
7.	Spotkania informacyjne, szkolenia, konferencje, warsztaty dla beneficjentów RPO WO 2007-2013	1 806,45	1 806,45
8.	Materiały informacyjno-promocyjne, powielanie, druk materiałów informacyjnych, realizacja innych akcji promocyjnych	85 773,30	85 773,30
9.	Obsługa procesu kontroli projektów	3 417,20	3 417,20
RAZEM		3 708 864,55	3 708 864,55

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz danych z wniosków o płatność Beneficjenta.

Tabela 23. Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/umowami o dofinansowanie)

Lp.	Typ projektu	Liczba projektów objętych decyzjami/ umowami od początku realizacji programu	Wartość projektów objętych decyzjami/ umowami (w części dofinansowania ze środków UE) od początku realizacji programu	% środków dostępnych na to zadanie w osi priorytetowej
1	2	3	4	5
1.	Szkolenia	-	1 023 501,54	1,87%
2.	Zatrudnienie	-	36 591 046,35	66,88%
3.	Sprzęt komputerowy*	-		
4.	Wyposażenie/ remont/ wynajem powierzchni biurowych*	-	6 931 033,56	12,67%
5.	Promocja	-	5 519 372,02	10,09%
6.	Ekspertyzy/ doradztwo*	-		
7.	Ewaluacje*	-	1 445 381,44	2,64%
8.	Kontrola/audyt	-	68 694,55	0,13%
9.	Organizacja procesu wyboru projektów*	-		
10.	Organizacja komitetów monitorujących i podkomitetów*	-	1 890 587,08	3,45%
11.	Inne: spotkania informacyjne, szkolenia dla beneficjentów, warsztaty dla beneficjentów	-	1 099 158,03	2,01%
12.	Inne: tłumaczenia, wsparcie eksperckie, doradztwo specjalistyczne, negocjacje Programu	-	142 359,79	0,26%
RAZEM		12	54 711 134,36	-

Źródło: Opracowanie IZ RPO WO 2007-2013 na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13) oraz załączników do Decyzji/Umów o dofinansowanie.

* Ze względu na to, iż pozycje „Sprzęt komputerowy” i „Wyposażenie/ remont/ wynajem powierzchni biurowych” stanowią część jednej kategorii wydatków w ramach Rocznych Planów Działań, związanej z utrzymaniem odpowiedniego zaplecza organizacyjno – technicznego, dane nt. kosztów w ramach obydwu rodzajów wydatków wykazano sumarycznie, podobnie jak ma to miejsce w składanych przez obie Instytucje wnioskach o płatność. Z tego względu wydatki te nie zostały rozdzielone na odrębne rodzaje, wskazane w Tabeli nr 23. Analogiczna sytuacja wystąpiła w odniesieniu do pozycji:

- „Organizacja procesu wyboru projektów” i „Organizacja komitetów monitorujących i podkomitetów”, które w RPDz i wnioskach o płatność traktowane są jako jedna kategoria wydatku, tj. „Organizacja i obsługa procesu oceny projektów, Komitetu Monitorującego oraz innych ciał działających na rzecz Programu” w przypadku IZ RPO WO 2007-2013 i „Obsługa procesu oceny wniosków o dofinansowanie, oraz wykonanie ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów, opinii prawnych, itp.” w przypadku IP II RPO WO 2007-2013;
- „Ekspertyzy/ doradztwo” i „Ewaluacje”, które w RPDz i wnioskach o płatność traktowane są jako jedna kategoria wydatku, tj. „Ewaluacje, analizy, ekspertyzy” w przypadku IZ RPO WO 2007-2013 i „Działania o charakterze informacyjno-promocyjnym (np. druk ogłoszeń prasowych, ulotek, publikacje ogłoszeń, wykonanie ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów, opinii prawnych, itp.)” (kat. 86) lub „Obsługa procesu oceny wniosków o dofinansowanie, oraz wykonanie ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów, opinii prawnych, itp.” (kat. 85) w przypadku IP II RPO WO 2007-2013.

7. Wypełnianie zobowiązań w zakresie promocji i informacji

Dane dotyczące realizacji działań informacyjno-promocyjnych w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013* zawarte są w **Załączniku nr IV** Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji.

8. Oświadczenie Instytucji Zarządzającej

Dane osoby sporządzającej sprawozdanie	Imię i nazwisko osoby sporządzającej sprawozdanie:
	Joanna Klimkiewicz
	Dane kontaktowe osoby sporządzającej sprawozdanie (telefon, adres e-mail, fax):
	tel. 77 54 16 227, j.klimkiewicz@opolskie.pl, fax 77 54 16 567
Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą	Data i miejsce:
	20 sierpnia 2013 r., Opole
	Imię i nazwisko osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania:
	Józef Sebesta – Marszałek Województwa Opolskiego
	Dane kontaktowe osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania (telefon, adres e-mail, fax):
	tel. 77 54 16 510, marszalek@opolskie.pl, fax 77 54 16 512
	Podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania: